Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за туризма

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с:

1. управлението, регулирането и контрола върху туристическите дейности, услуги и обекти;

2. туристическото райониране на страната, туристическите райони, създаването, устройството, организацията и дейността на организациите за тяхното управление;

3. правомощията на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, организациите за управление на туристическите райони и туристическите сдружения по формиране и провеждане на политика за устойчиво развитие на туризма.

Чл. 2. Целите на закона са:

1. да осигури условия за устойчиво развитие на туризма и конкурентоспособен национален туристически продукт;

2. да създаде условия за развитие на специализираните видове туризъм - културен, здравен, СПА и уелнес, селски, еко, конгресен, детски и младежки, приключенски, спортен, ловен, голф и друг туризъм;

3. да въведе единни критерии за извършване на туристически дейности и предоставяне на туристически услуги;

4. да осигури защита на потребителите на туристическите услуги.

Чл. 3. (1) Туристически дейности са:

1. туроператорската и туристическата агентска дейност;

2. хотелиерството;

3. ресторантьорството и кетърингът;

4. предоставянето на тематично ориентирани допълнителни туристически услуги в областта на морския, ски, културния, балнео, СПА, уелнес, селския, еко, конгресния, детски и младежкия, приключенския, спортния, ловния, голф и други видове туризъм;

5. предоставянето на екскурзоводски услуги, воденето на туристи в планинска и природна среда и предоставянето на услуги за спорт.

(2) Туристически обекти са:

1. местата за настаняване:

а) клас А - хотели, мотели, апартаментни туристически комплекси, вилни селища, туристически селища и вили;

б) клас Б - семейни хотели, хостели, пансиони, почивни станции, къщи за гости, стаи за гости, апартаменти за гости, бунгала и къмпинги;

2. заведенията за хранене и развлечения (самостоятелни и прилежащи към места за настаняване) - ресторанти, заведения за бързо обслужване, питейни заведения, кафе-сладкарници и барове;

3. туристическите хижи, туристическите учебни центрове и туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене - туристически столови, туристически бюфети и туристически столови със сервитьорско обслужване;

4. ски пистите – ски писти за алпийски ски, сноуборд и ски бягане, детските ски зони и снежните паркове;

5. самостоятелните и прилежащите към места за настаняване балнеолечебни (медикъл СПА) центрове, СПА центрове, уелнес центрове и таласотерапевтични центрове;

6. плажовете - плажове към естествени и към изкуствени водни обекти;

7. офисите за упражняване на туроператорска и туристическа агентска дейност;

8. туристическите информационни центрове;

9. посетителските центрове за представяне и експониране на местното природно и културно наследство;

10. музеите и обществените и частните колекции с културни ценности и художествените галерии;

11. центровете за изкуство и занаяти и центровете за временни изложения с туристическа цел;

12. туристическите пътища/пътеки и веломаршрутите;

13. обектите за катерене, парапланеризъм и маршрутите тип „виа ферата”;

14. конните бази за любителска езда и маршрути за конна езда;

15. аквапарковете, водните атракциони и приключенските паркове;

16. атракционните и тематичните паркове;

17. голф игрищата;

18. местата за наблюдение на диви животни и птици;

19. ловните стопанства по Закона за лова и опазване на дивеча;

20. недвижимите културни ценности по Закона за културното наследство, културните институти по Закона за закрила и развитие на културата, защитените територии по Закона за защитените територии - в случай че са социализирани и предлагат условия за приемане и обслужване на туристически посещения и в съответствие с режимите за опазването им и с вътрешните правилници на лицата, на които е предоставено правото на управление.

(3) Туристическите обекти по ал. 2 са общодостъпни с изключение на тези, за които специални закони предвиждат друго.

(4) Не се допуска отказ от предоставяне на туристически услуги в туристически обекти, както и предоставянето им с по-ниско качество или при по-неблагоприятни условия, основани на признаците по чл. 4, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация.

Чл. 4. (1) Лицата, предоставящи туристически услуги в туристически обекти, са длъжни да обявяват техните цени в еднакъв размер спрямо всички туристи, като не се допуска различно третиране на туристите или поставянето на част от тях в по-неблагоприятно положение, основано на признаците по чл. 4, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация.

(2) Изискванията на ал. 1 се прилагат и в случаите, когато обявените цени на туристическите услуги се посочват в интернет, в рекламни и търговски брошури и издания, както и в радио- и телевизионни предавания.

Глава втора
ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА И ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА

Чл. 5. (1) Държавната политика в областта на туризма се определя от Министерския съвет.

(2) Министерският съвет по предложение на министъра на икономиката, енергетиката и туризма одобрява Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма и стратегии за развитие на отделни видове туризъм.

(3) Държавната политика за устойчиво развитие на туризма се интегрира в секторните политики и се осъществява от министъра на икономиката, енергетиката и туризма с участието на другите органи на изпълнителната власт в рамките на тяхната компетентност.

(4) За одобряване на стратегиите по ал. 2 е необходимо наличието на влязло в сила становище по екологична оценка за съгласуване или решение, че не е необходимо извършването на екологична оценка, издадени по реда на глава шеста, раздел II от Закона за опазване на околната среда.

Чл. 6. Министърът на икономиката, енергетиката и туризма провежда държавната политика в областта на туризма, като:

1. разработва и контролира изпълнението на националната стратегия за устойчиво развитие на туризма и на стратегии за развитие на отделни видове туризъм, както и краткосрочни програми и планове за прилагането им;

2. разработва и изпълнява национална маркетингова стратегия в съответствие със стратегиите по т. 1;

3. утвърждава и изпълнява годишната програма за национална туристическа реклама;

4. разработва и утвърждава Концепция за туристическо райониране на страната;

5. разработва съвместно с други държавни органи и предлага на Министерския съвет проекти на нормативни актове за статута и управлението на националните курорти;

6. осъществява координацията и взаимодейства с организациите за управление на туристическите райони при реализацията на националната маркетингова стратегия и разработването на маркетинговите стратегии на туристическите райони;

7. организира извършването на маркетингови проучвания на основни и перспективни пазари за българския туристически продукт, както и проучвания в сферата на туристическата реклама и анализи на ефективността;

8. организира участието на Република България в международни туристически изложения, панаири и прояви, свързани с туризма;

9. организира опознавателни журналистически пътувания и посещения на чужди туроператори и туристически агенти в страната;

10. изработва и разпространява рекламни и информационни материали и сувенири;

11. набира, обработва и анализира статистически данни за развитието на търсенето и предлагането в страни - основни пазари за националния туристически продукт;

12. поддържа, актуализира и популяризира Националния туристически интернет портал;

13. разработва и осъществява комуникационни кампании на вътрешния и чуждестранни пазари;

14. осигурява дейността на Националния туристически информационен център;

15. взаимодейства с компетентните държавни органи и с органи на местното самоуправление, организира и координира съвместната дейност при провеждането на националната политика в туризма, финансовото осигуряване и реализацията на документите по т. 1, 2 и 3 и концепцията по т. 4;

16. взаимодейства с организациите за управление на туристическите райони и осъществява надзор върху изпълнението на дейностите им по чл. 18, ал. 1;

17. взаимодейства с туристическите сдружения, вписани в Националния туристическия регистър, при осъществяване на дейността им в сферата на туризма;

18. съдейства за реализацията на инициативи на туристически сдружения, вписани в Националния туристическия регистър, когато те съответстват на целите и приоритетите на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма в областта на туризма за съответната година;

19. издава, съгласува и предлага на Министерския съвет проекти на нормативни актове в областта на туризма и контролира тяхното прилагане;

20. организира и координира контрола върху качеството на туристическия продукт;

21. подпомага дейността на компетентните органи за провеждане на държавната политика по отношение на обучението и повишаване квалификацията на кадрите в туризма;

22. подпомага дейността по привличане на инвестиции и съдейства за реализиране на проекти за устойчиво и балансирано развитие на туризма

на национално, регионално и местно ниво, включително за изграждането и развитие на инфраструктурата, свързана с туризма;

23. представлява Република България пред международните органи и организации в областта на туризма и изпълнява и координира изпълнението на задълженията на Република България, произтичащи от членството ѝ в тях;

24. разработва проекти и участва в разработването, оценяването, наблюдението и контрола върху изпълнението на програми и проекти в областта на туризма, финансирани от Европейския съюз и от международни организации;

25. предлага създаването на туристически представителства на Република България в чужбина;

26. организира поддържането на Единната система за туристическа информация;

27. организира воденето, актуализирането и поддържането на Националния туристически регистър по чл. 173, ал. 1;

28. създава национална мрежа от туристически информационни центрове, функциониращи въз основа на единни стандарти и на основата на публично-частно партньорство;

29. разработва и съдейства за въвеждането на доброволни системи за сертифициране на качеството и устойчивото туристическо развитие;

30. ръководи Националния съвет по туризъм;

31. извършва регистрацията на туроператорите и туристическите агенти;

32. определя категорията на туристически обекти в посочените в този закон случаи;

33. сертифицира туристически обекти в посочените в този закон случаи;

34. налага глоби и имуществени санкции в случаите, предвидени в този закон.

Чл. 7. (1) За осъществяване на сътрудничеството и координацията в областта на туризма се създава Национален съвет по туризъм (НСТ) - консултативен орган към министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(2) В Националния съвет по туризъм участват:

1. заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството, заместник-министър на външните работи, заместник-министър на културата, заместник-министър на здравеопазването, заместник-министър на околната среда и водите, заместник-министър на земеделието и

храните, заместник-министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията, заместник-министър на образованието, младежта и науката, заместник-министър на труда и социалната политика, заместник-министър на вътрешните работи и заместник-министър на физическото възпитание и спорта, определени от съответните министри;

2. председателят на Комисията за защита на потребителите;

3. изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните;

4. изпълнителният директор на Националната агенция за приходите;

5. по един представител на всяка организация за управление на туристическите райони;

6. по един представител на всяко браншово туристическо сдружение, вписани в Националния туристически регистър;

7. по един представител на регионалните, на продуктовите и на професионалните туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър;

8. един представител на националните курорти;

9. един представител на сдруженията на превозвачите в областта на въздушния, сухопътния и водния транспорт;

10. по един представител на национално представените сдружения на потребителите в Република България и на национално представителните работодателски организации в Република България;

11. представител на Националното сдружение на общините в Република България.

(3) Председател на НСТ е министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощен от него заместник-министър или друго длъжностно лице.

(4) Условията и редът за определяне на представителите на сдруженията, организациите и курортите по ал. 2, т. 6-10 се определят с правилника по ал. 6.

(5) Организационно-техническото подпомагане на работата на НСТ се осъществява от администрацията на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

(6) Организацията на работа на НСТ се определя с правилник на министъра на икономиката, енергетиката и туризма. Правилникът се публикува на интернет страницата на министерството.

(7) Поименният състав на консултативния съвет се определя със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(8) Членовете на НСТ по ал. 2, т. 1-4 и 10 може да бъдат представлявани от друго лице с изрично писмено пълномощно за всяко конкретно заседание, когато те не могат да присъстват по обективни причини.

Чл. 8. (1) Националният съвет по туризъм:

1. подпомага министъра на икономиката, енергетиката и туризма при формирането и провеждането на държавната политика в туризма;

2. подпомага координацията на националната политика в областта на туризма;

3. обсъжда концепции и програми за устойчиво развитие на туризма и изразява становища по тях;

4. прави предложения до министъра на икономиката, енергетиката и туризма за създаване, изменение, допълнение или отмяна на нормативни актове, свързани с развитието на туризма;

5. разглежда въпроси, свързани с териториалното развитие, изграждането и поддържането на туристическата инфраструктура и привличането на чуждестранни инвестиции в туризма;

6. обсъжда подготовката за туристическите сезони и анализира резултатите от тях;

7. обсъжда резултатите от дейността на органите, на които е възложено упражняването на контрол в туризма и свързаните с него дейности, и дава препоръки за подобряване работата на контролните органи;

8. разглежда въпроси и дава препоръки за подобряване защитата на потребителите на туристически услуги;

9. разглежда и други въпроси от значение за развитието на туризма.

(2) Националният съвет по туризъм изразява становища и дава предложения по въпроси, свързани с туристическото развитие - териториалното развитие, изграждането и поддържането на туристическата инфраструктура; използването и опазването на туристическите ресурси; данъчното облагане на туристическите дейности; прилагането на визовия режим и др.

(3) Националният съвет по туризъм изразява становища и дава предложения по въпроси, свързани с маркетинга и рекламата на България като туристическа дестинация, включително относно:

1. годишната програма за национална туристическа реклама;

2. маркетингови изследвания и проучвания на туристическия поток и анализи и прогнози за туристическото развитие;

3. дейности по брандиране и реклама на България като туристическа дестинация;

4. Единната система за туристическа информация и Националния туристически интернет портал;

5. дейността на Националната мрежа на туристическите информационни центрове;

6. реализацията на проекти по програми на Европейския съюз в областта на туристическия маркетинг;

7. информационното обслужване и подпомагане участието на български фирми в панаири и прояви, свързани с туризма.

(4) Националният съвет по туризъм може да сформира експертни групи по конкретни въпроси от неговата компетентност с участието на представители на:

1. научни организации, институти и висши училища от областта на туризма;

2. други институции и организации, заинтересовани от развитието на туризма.

Чл. 9. (1) Към министъра на икономиката, енергетиката и туризма се създават Експертна комисия по регистрация на туроператори и туристически агенти (ЕКРТТА) и Експертна комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти (ЕККСТО).

(2) Председател на комисиите по ал. 1 е оправомощен от министъра на икономиката, енергетиката и туризма заместник-министър или друго длъжностно лице.

(3) В състава на ЕКРТТА се включват с равен брой гласове представители на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, от една страна, и представители на браншовите туристически сдружения на туроператорите и туристическите агенти, от друга страна.

(4) Експертната комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти има два състава съобразно обектите, подлежащи на категоризация и сертифициране, посочени в ал. 5 и 6.

(5) В състава на ЕККСТО при категоризиране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1-3 се включват с равен брой гласове представители на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, от една страна, и

представители на браншовите туристически сдружение на хотелиерите и ресторантьорите и на продуктови туристически сдружения, от друга страна.

(6) В състава на ЕККСТО при сертифициране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5 се включват с равен брой гласове представители на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и на Министерството на здравеопазването, от една страна, и представители на продуктови и на професионални туристически сдружения, от друга страна.

(7) Условията и редът за определяне на броя и представителите на сдруженията и юридическите лица с нестопанска цел по ал. 3, 5 и 6 се определят с правилниците по ал. 9.

(8) Поименният състав на комисиите по ал. 1 се определя със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма след постъпване на предложения от съответните ръководители на ведомствата, туристическите сдружения и юридическите лица с нестопанска цел по ал. 3, 5 и 6.

(9) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма издава правилници за организацията и дейността на комисиите по ал. 1.

Чл. 10. Областният управител провежда държавната политика в туризма на територията на областта, като:

1. разработва областната стратегия и участва в разработването на програми за развитието на туризма на територията на областта и координира тяхното изпълнение; стратегията и програмите се интегрират в областната стратегия за регионално развитие и се съставят на основата на националните приоритети за развитие на туризма, маркетинговата стратегия на туристическия район и съобразно местните и регионалните туристически ресурси и потребности;

2. съдейства на министъра на икономиката, енергетиката и туризма при реализацията на дейностите по чл. 6 в областта;

3. сътрудничи и подпомага инициативи на държавните органи, организацията за управление на туристическия район и на туристическите сдружения за развитие на туризма на територията на областта в изпълнение на националната политика в областта на туризма;

4. създава комисията по чл. 168, ал. 1 и контролира дейността ѝ;

5. осъществява контролни функции в предвидените в този закон случаи.

Чл. 11. (1) Общинският съвет приема програма за развитие на туризма на територията на общината в съответствие с приоритетите на

областната стратегия, маркетинговата стратегия на туристическия район и съобразно местните туристически ресурси и потребности.

(2) Програмата за развитие на туризма предвижда мероприятия за:

1. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти;

2. изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите;

3. изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината;

4. организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма;

5. провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;

6. реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения;

7. взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район;

8. подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти.

Чл. 12. Кметът на общината:

1. разработва програмата по чл. 11, ал. 1 и отчета за нейното изпълнение и след одобрението им от консултативния съвет по чл. 13, ал. 1 ги внася за приемане от общинския съвет;

2. създава и ръководи консултативния съвет по чл. 13, ал. 1;

3. създава общинска експертна комисия по категоризация на туристически обекти (ОЕККТО);

4. определя категорията на туристически обекти по предложение на ОЕККТО в предвидените в този закон случаи;

5. създава и поддържа общински регистър на категоризираните по т. 4 туристически обекти на територията на общината - част от Националния туристически регистър;

6. предлага на общинския съвет да определи размера на туристическия данък след писмено становище на консултативния съвет по чл. 13, ал. 1;

7. ежемесечно изпраща информацията от регистъра по т. 5 на електронен носител или по електронен път на министъра на икономиката, енергетиката и туризма;

8. събира статистическа информация и създава и поддържа информационна база данни за туризма на територията на общината съгласно наредбата по чл. 172, ал. 2;

9. разработва и изпълнява програми и проекти в областта на туризма, финансирани от Европейския съюз и от международни организации;

10. сътрудничи и подпомага инициативи на държавните органи, организацията за управление на туристическия район и на туристическите сдружения за развитие на туризма на територията на общината в изпълнение на националната политика в областта на туризма;

11. изготвя годишен отчет за разходването на събрания от територията на общината туристически данък и го публикува на интернет страницата на съответната община;

12. осъществява контролни функции в предвидените в този закон случаи.

Чл. 13. (1) Кметът на всяка община, на чиято територия има изградени и функциониращи места за настаняване, създава консултативен съвет по въпросите на туризма.

(2) Председател на консултативния съвет по въпросите на туризма е кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице.

(3) В състава на консултативния съвет по въпросите на туризма участват с равен брой представители на местната администрация и на национални, регионални или общински музеи, от една страна, и на туристическите сдружения, вписани в Националния туристически регистър, и други физически и юридически лица, имащи отношение към развитието на туризма, от друга страна.

(4) Редът и начинът на определяне на представители на музеите, физическите и юридически лица по ал. 3 в консултативния съвет по въпросите на туризма се посочват в правилника по ал. 7.

(5) Кметът на общината със заповед определя броя и поименния състав на членовете на консултативния съвет при спазване изискванията на ал. 3.

(6) Консултативният съвет по въпросите на туризма:

1. обсъжда и одобрява програмата по чл. 11, ал. 1 и отчета за нейното изпълнение;

2. прави предложения до кмета на общината и дава становища по въпроси, свързани с развитието на туризма на територията на общината, включително за размера на туристическия данък и неговото разходване, и за членството на общината в съответната организация за управление на туристическия район.

(7) Кметът на общината със заповед утвърждава правилник за организацията и дейността на консултативния съвет по въпросите на туризма.

Чл. 14. (1) Към кмета на общината се създава Общинска експертна комисия по категоризация на туристически обекти по чл. 131.

(2) Председател на комисията по ал. 1 е оправомощено от кмета на общината длъжностно лице.

(3) В състава на ОЕККТО се включват с равен брой гласове представители на местната администрация, от една страна, и на местните, регионалните и браншовите туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, от друга страна.

(4) Условията и редът за определяне на представителите по ал. 3 се уреждат с правилника по ал. 6.

(5) Кметът на общината със заповед определя числеността и поименния състав на ОЕККТО по предложение на съответните ръководители на сдруженията по ал.3.

(6) Кметът на общината със заповед утвърждава правилник за организацията и дейността на ОЕККТО.

Глава трета
ТУРИСТИЧЕСКО РАЙОНИРАНЕ

Раздел I
Туристически райони

Чл. 15. (1) Територията на страната се разделя на обособени територии – туристически райони, с цел формиране на регионални туристически продукти и осъществяване на регионален маркетинг и реклама.

(2) Туристическите райони покриват цялата територия на страната и са съобразени с общинските административни граници, като територията на една община не може да бъде разделяна между два района и не може да принадлежи едновременно към два различни туристически района.

(3) Туристическите райони имат наименование, лого и слоган.

Чл. 16. (1) В Концепцията за туристическо райониране на страната, утвърдена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, се прави анализ и предложение за броя, наименованието и териториалния обхват на туристическите райони.

(2) Преди утвърждаването на концепцията по ал. 1 проектът се публикува на интернет страницата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма за обсъждане, като на заинтересованите лица се предоставя най-малко 14-дневен срок за предложения и становища по него.

(3) Броят, наименованието и териториалният обхват на туристическите райони се обявяват със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма, която се обнародва в „Държавен вестник".

(4) Със заповедта по ал. 3 се определя и седалището на организациите за управление на туристическите райони.

Раздел II

Управление на туристическите райони. Предмет на дейност, учредяване и устройство на организациите за управление на туристическите райони

Чл. 17. (1) Туристическият район се управлява от организация за управление на туристическия район (ОУТР).

(2) Организациите за управление на туристически райони са доброволни организации, които чрез взаимопомощ и сътрудничество в интерес на членовете си и в обществен интерес извършват дейности, свързани с формиране на регионални туристически продукти и осъществяване на регионален маркетинг и реклама на определена територия – туристически район.

(3) В ОУТР могат да членуват туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, общински и областни администрации, научни организации, институти и училища в областта на туризма, сдружения на потребителите и други институции и организации, чието седалище или място за извършване на дейността е на територията на туристическия район, национални, общински и регионални музеи, национални и природни паркове, намиращи се на територията на района.

(4) Организациите за управление на туристически райони са юридически лица, които се учредяват и регистрират по реда на този закон.

Чл. 18. (1) Организациите за управление на туристически райони се създават за следните дейности:

1. разработване и прилагане на маркетингова стратегия на туристическия район в съответствие с националната маркетингова стратегия;

2. изработване на лого и слоган на туристическия район;

3. организиране провеждането на маркетингови изследвания и проучвания на туристическия поток в туристическия район и на анализи и прогнози за туристическото развитие;

4. осъществяване на дейности по изграждане на бранд, връзки с обществеността и реклама на туристическия район;

5. организиране и подпомагане дейността на туристическите информационни центрове в района;

6. разработване и прилагане на стратегия за развитие на туризма, продуктови стратегии и годишни планове за развитие на туризма на територията на туристическия район в съответствие с националната стратегия за устойчиво развитие на туризма;

7. подпомагане дейността на областните управители и кметовете на общини при реализацията на стратегии и програми за развитие на туризма чрез становища и предложения;

8. подпомагане кметовете на общини при изпълнението на задълженията им по този закон;

9. реализиране на проекти по програми на Европейския съюз;

10. създаване и поддържане на база данни за туризма в района - част от Единната система за туристическа информация;

11. осъществяване обмен на информация, стандарти и добри практики;

12. провеждане на дейности по обучение и повишаване качеството на туристическите услуги;

13. подпомагане разработването, въвеждането и прилагането на доброволни системи за оценяване качеството на туристическите услуги и устойчивото развитие на туристическия район.

(2) Организациите за управление на туристически райони осъществяват своята дейност в съответствие с националната политика в областта на туризма, провеждана от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

(3) Областните управители и кметовете на общини оказват съдействие на съответната ОУТР при изпълнение на функциите ѝ.

Чл. 19. (1) Организациите за управление на туристически райони могат да извършват и друга стопанска дейност, която подпомага, допълва или съпътства основния им предмет на дейност.

(2) Организациите за управление на туристически райони могат да бъдат бенефициенти по Кохезионния фонд и Структурните фондове на Европейския съюз и по програми на национално и европейско равнище.

Чл. 20. (1) Организациите за управление на туристически райони се подпомагат от държавата.

(2) Организациите за управление на туристически райони извършват дейността си под контрола на държавата. Функциите на контролен орган се осъществяват от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Чл. 21. (1) Организациите за управление на туристически райони се учредяват без определен срок.

(2) На територията на един туристически район може да съществува само една организация за управлението му.

(3) Организацията за управление на туристически район задължително включва в своето наименование „туристически район". Право на наименование „туристически район" имат само организациите, които са създадени в съответствие с този закон.

Чл. 22. Организация за управление на туристически район се учредява от:

1. туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, чието седалище е на територията на туристическия район, и

2. поне четири общини от територията на туристическия район.

Чл. 23. Контролният орган по чл. 46 със заповед открива процедура за учредяване на ОУТР:

1. въз основа на заявление от учредителен комитет по чл. 24, ал. 2;

2. чрез публично обявяване по реда на чл. 25, ал. 1.

Чл. 24. (1) Учредителният комитет включва задължително представители на групите по чл. 22. Членовете на учредителния комитет могат да упълномощят лице, което да представлява учредителния комитет в процедурата за учредяване на сдружението.

(2) В заявлението за откриване на процедура се посочват:

1. предметът на дейност и целите на ОУТР;

2. туристическият район.

(3) Заявлението се подписва от всички членове на учредителния комитет и се прилагат документи, удостоверяващи, че членовете на учредителния комитет отговарят на изискванията на ал. 1. Към заявлението се прилага поименен списък на учредителите от всяка група по чл. 22.

(4) По искане на контролния орган и в определен от него срок учредителният комитет може да бъде задължен да представи допълнителни данни и документи във връзка с обстоятелствата по ал. 2 и 3.

(5) Контролният орган се произнася по заявлението на учредителния комитет в 30-дневен срок от получаването му.

(6) В случаите по ал. 4 срокът по ал. 5 тече от деня на отстраняване на нередовностите на заявлението, съответно на представянето на допълнително изисканите документи и данни.

(7) Заповедта за откриване на процедурата се обнародва в „Държавен вестник”, в един централен всекидневник и в един местен вестник.

(8) Контролният орган може да откаже откриването на процедура за учредяване на ОУТР, когато:

1. предметът на дейност на ОУТР не отговаря на изискванията на чл. 18;

2. в учредителния комитет участват лица, които не отговарят на изискванията на ал. 1;

3. документите по ал. 2 и 3 са непълни и данните и документите по ал. 4 не бъдат представени в срок.

(9) Отказът за откриване на процедура за учредяване на ОУТР може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от уведомяването на учредителния комитет.

Чл. 25. (1) Когато в срока по чл. 24, ал. 5 постъпи ново заявление за откриване на процедура за един и същ туристически район, контролният орган съгласува със заявителите възможността да подадат общо заявление, като ги уведомява, че в случай на непостигане на съгласие процедурата ще бъде открита по заявлението с по-голям брой учредители, а в случай че техният брой е равен – по заявлението с по-голям брой общини от територията на туристическия район.

(2) Контролният орган изисква съгласувателни становища от заявителите по ал. 1 в 14-дневен срок от постъпване на новото заявление. Непредставянето в този срок на становище се смята за съгласуване без бележки.

(3) Срокът на съгласувателната процедура не може да бъде по-дълъг от 30 дни.

(4) В случаите по ал. 1 срокът по чл. 24, ал. 5 тече от деня на приключване на процедурата по ал. 3.

Чл. 26. (1) Учредителният комитет:

1. изготвя проекта на устав на ОУТР и други документи за учредителното събрание;

2. организира провеждането на учредителното събрание.

(2) В дейността си по подготовката на учредяването на ОУТР учредителният комитет се подпомага от контролния орган.

(3) Учредителният комитет обнародва в „Държавен вестник" и публикува в един централен всекидневник и в един местен вестник покана за учредяване на ОУТР, като в нея се посочват и датата, и мястото на провеждане на учредителното събрание, дневният ред с предложение за избор на управителен и контролен съвет, както и мястото, където са изложени проектите на учредителните документи, и времето, през което те са на разположение.

(4) Предоставянето на учредителните документи се извършва най-късно един месец след публикуването на обявата по ал. 3.

(5) Учредителното събрание се насрочва не по-рано от изтичането на 45 дни след публикуването на обявата по ал. 3.

(6) В учредителното събрание участва представител на контролния орган.

Чл. 27. (1) Учредителното събрание е редовно, ако на него са представени учредителите съгласно списъка по чл. 24, ал. 3.

(2) При липса на кворум се насрочва ново заседание на събранието, което да се проведе не по-рано от 20 дни и не по-късно от 30 дни след датата на първото. Датата на новото заседание се посочва в поканата по чл. 26, ал. 3.

(3) По реда на ал. 2 може да се насрочат не повече от две заседания на учредителното събрание. В случай че и на второто заседание липсва кворум, процедурата за учредяване на ОУТР се прекратява със заповед на контролния орган.

Чл. 28. (1) В устава на ОУТР се урежда дейността и начина на управление, условията за възникване и прекратяване на членство в нея, правата и задълженията на членовете, както и други въпроси, свързани с предмета на дейност на организацията.

(2) Уставът на всяка ОУТР се публикува на интернет страницата на организацията.

Чл. 29. (1) Организацията за управление на туристически район се смята за възникнала от деня на вписването ѝ в предназначения за това регистър, който се води в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(2) Вписването на ОУТР в регистъра по ал. 1 се извършва със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма въз основа на писмено заявление, към което се прилагат:

1. протоколът от учредителното събрание;

2. уставът на ОУТР, подписан от учредителите;

3. нотариално заверени образци от подписите на лицата, които представляват организацията, и образец от печата на организацията;

4. декларации от членовете на управителния и на контролния съвет, че не се намират помежду си в брак или родство по права линия без ограничения, по съребрена линия - до втора степен включително, и не са роднини по сватовство - до втора степен включително.

(3) В регистъра по ал. 1 се вписват: наименованието, седалището и адресът на управление на ОУТР; предметът на дейност; туристическият район; указанието, че организацията се учредява като юридическо лице по този закон, управлението и начинът на представителството ѝ.

Чл. 30. (1) Промени в устава се одобряват от контролния орган в 14-дневен срок от датата на получаването им.

(2) В 14-дневен срок от одобряване на промените контролният орган или оправомощено от него длъжностно лице вписва в регистъра по чл. 29, ал. 1 обстоятелствата по чл. 29, ал. 3, които влизат в сила след вписването им.

Чл. 31. Трудовите правоотношения, здравното и социалното осигуряване на работещите в ОУТР лица се уреждат в съответствие с действащото законодателство.

Чл. 32. Органи на ОУТР са:

1. общото събрание;

2. управителният съвет;

3. контролният съвет.

Чл. 33. (1) Общото събрание е върховен орган и включва всички членове на ОУТР.

(2) Туристическо сдружения участва в общото събрание чрез лицето, което има право да го представлява, или от изрично упълномощено лице.

(3) Общините се представляват в общото събрание чрез кмета на общината или упълномощено от него длъжностно лице.

Чл. 34. (1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава на организацията;

2. определя размера на членския внос;

3. избира и освобождава председателя и членовете на управителния съвет и двама от членовете на контролния съвет;

4. приема стратегическите документи на туристическия район, включително маркетинговата стратегия на района;

5. приема годишен план за дейността на ОУТР и отчета за изпълнението му;

6. приема бюджета и отчета за изпълнението му;

7. взема и други решения, предвидени в устава.

(2) В общото събрание участват представители на всички членове. Редът за определяне на представителите се урежда в устава.

(3) Всеки член има право на един глас в общото събрание.

Чл. 35. (1) Общото събрание е редовно и извънредно. Редовното общо събрание се провежда ежегодно в седалището на ОУТР.

(2) Редовното общо събрание се свиква от управителния съвет.

(3) Извънредно общо събрание се свиква по решение на управителния съвет или по писмено искане на една трета от членовете на общото събрание.

(4) В случая по ал. 3 управителният съвет свиква извънредно общо събрание в 14-дневен срок от постъпване на искането. Ако управителният съвет не свика извънредно общо събрание в посочения срок, то се свиква от контролния съвет.

(5) Поканата за редовно или извънредно общо събрание съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и по чия инициатива то се свиква.

(6) Поканата се публикува на интернет страницата на организацията най-малко един месец преди насрочената дата.

Чл. 36. (1) Общото събрание е законно, ако присъстват повече от половината от всички членове. При липса на кворум събранието се отлага с един час по-късно на същото място и при същия дневен ред и може да се проведе независимо от броя на присъстващите.

(2) Общото събрание взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове, освен ако за решаването на отделни въпроси в устава е предвидено друго.

(3) Решенията по чл. 34, ал. 1, т. 1 и 7 се вземат с квалифицирано мнозинство от 2/3 от всички членове на общото събрание.

Чл. 37. (1) Управителният съвет се състои най-малко от петима членове, включително председател и изпълнителен директор, и се избира за срок три години.

(2) Мандатът на член на управителния съвет се прекратява предсрочно:

1. при смърт;

2. при подаване на оставка;

3. при фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си в продължение на повече от 6 месеца;

4. ако не участва без основателна причина в повече от две последователни заседания на управителния съвет;

5. при заличаване на организацията, която представлява, от Националния туристически регистър.

(3) При предсрочно прекратяване на мандат на член на управителния съвет на негово място общото събрание избира друго лице от същата квота за срок до края на първоначалния мандат на освободения член.

Чл. 38. (1) Управителният съвет:

1. свиква общото събрание;

2. предлага на общото събрание промени в устава на организацията;

3. приема и изключва членовете на организацията;

4. одобрява логото и слогана на туристическия район;

5. избира и освобождава изпълнителния директор и определя размера на възнаграждението му;

6. организира дейността и одобрява организационната структура на организацията;

7. предлага на общото събрание за приемане стратегическите документи на туристическия район;

8. предлага на общото събрание за приемане годишния план за дейността на организацията, както и отчета за изпълнението му;

9. предлага на общото събрание за приемане проекта на бюджет и отчета за изпълнението му;

10. взема решения за разпореждане с имуществото на организацията при спазване изискванията на устава;

11. взема решения за участие и за прекратяване на участие в други организации;

12. избира представителя на организацията в Националния съвет по туризъм;

13. изпълнява и други функции, предвидени в устава или по решение на общото събрание.

(2) Редът за свикване и правилата за работа и вземане на решения от управителния съвет се определят в устава.

Чл. 39. Председателят на управителния съвет:

1. представлява ОУТР;

2. организира изпълнението на решенията на общото събрание и на управителния съвет;

3. свиква и ръководи заседанията на управителния съвет и предлага дневния им ред;

4. сключва договора за управление с изпълнителния директор;

5. определя член на управителния съвет, който при негово отсъствие да ръководи заседанията на съвета;

6. решава и други въпроси, предвидени в устава.

Чл. 40. Изпълнителният директор:

1. организира, управлява и ръководи текущата дейност на организацията в съответствие с решенията на общото събрание, управителния съвет и устава;

2. организира и осъществява взаимодействие с Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и с други органи и организации;

3. изготвя ежемесечни и годишни справки, отчети, доклади и информации по въпроси от компетентността на организацията;

4. разпорежда се с движимото имущество на организацията;

5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите;

6. изготвя и представя пред управителния съвет документите по чл. 38, ал. 1, т. 5-9;

7. представя отчет за изпълнението на бюджета пред управителния съвет след становище на контролния съвет;

8. решава и други въпроси, предвидени в устава.

Чл. 41. (1) Контролният съвет е орган за контрол на финансовата дейност на ОУТР.

(2) Контролният съвет се състои от трима членове. Членовете на контролния съвет не могат да бъдат членове на управителния съвет или служители на организацията.

(3) Членовете на контролния съвет са:

1. двама представители, избрани от общото събрание;

2. един представител на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, определен от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Чл. 42. (1) Контролният съвет:

1. контролира изпълнението на бюджета;

2. следи за законосъобразността на извършваните разходи и при констатиране на нарушения уведомява управителния съвет и министъра на икономиката, енергетиката и туризма;

3. проверява дейността на управителния съвет и докладва за резултатите пред общото събрание;

4. дава становище по бюджета и по отчета за изпълнението му;

5. свиква общото събрание в случаите по чл. 35, ал. 4, изречение второ;

6. решава и други въпроси, предвидени в устава.

(2) Редът за свикване, кворумът и вземането на решения от контролния съвет се уреждат в устава.

Раздел III
Бюджет

Чл. 43. (1) Приходите по бюджета на ОУТР се формират от:

1. членски внос;

2. приходи от стопанска дейност и предоставяне на платени услуги;

3. средства от участие в европейски, международни и други донорски програми;

4. дарения от физически и юридически лица;

5. други източници.

(2) Организациите за управление на туристически райони може да се подпомагат финансово от бюджета на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма при условия и по ред, определени от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Раздел IV
Прекратяване и ликвидация на ОУТР

Чл. 44. (1) Организация за управление на туристически район може да бъде прекратена по решение на общото събрание, взето с мнозинство от 2/3 от гласовете на всички членове.

(2) Общото събрание се свиква по искане на най-малко 2/5 от членовете му в едномесечен срок от постъпването му. При бездействие на управителния съвет искането може да се отнесе пред надзорния орган, който свиква общото събрание или овластява членовете да го свикат.

Чл. 45. (1) Едновременно с приемането на решението за прекратяване на ОУТР общото събрание назначава един или няколко ликвидатори.

(2) Ликвидаторите трябва да бъдат одобрени от надзорния орган и вписани в Националния туристически регистър едновременно с решението за прекратяване на ОУТР.

(3) Имуществото на ОУТР, което остава след удовлетворяване на кредиторите, се разпределя по решение на общото събрание, взето с обикновено мнозинство.

(4) Ликвидаторите са длъжни да приключат текущите сделки на ОУТР и да предприемат необходимите фактически и правни действия за

извършване на ликвидацията и за заличаване на ОУТР от Националния туристически регистър.

(5) За неуредени случаи се прилагат съответно разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Раздел V
Контрол

Чл. 46. Министърът на икономиката, енергетиката и туризма упражнява контрол върху дейността на ОУТР, като:

1. оказва предвиденото в закона съдействие при учредяването на ОУТР;

2. одобрява устава на ОУТР, съответно на промените в него;

3. изисква устни или писмени доклади, преписки и други документи, свързани с дейността на ОУТР;

4. възлага извършването на проверки на място;

5. назначава при необходимост одиторски контрол за годишен преглед на счетоводните документи на ОУТР;

6. нарежда на управителния съвет да свика общо събрание, ако действията на ОУТР противоречат на закона;

7. свиква общото събрание, в случай че управителният съвет не изпълни нареждането по т. 6;

8. оповестява пред общото събрание резултатите от направените проверки и финансови ревизии;

9. отстранява членовете на управителния съвет при доказано виновно неизпълнение на правомощията им и свиква общо събрание за избор на нов управителен съвет;

10. извършва и други действия, определени с този закон.

Глава четвърта
ТУРИСТИЧЕСКИ СДРУЖЕНИЯ

Чл. 47. (1) Туристическите сдружения по смисъла на този закон се учредяват, регистрират, управляват, преобразуват и прекратяват по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

(2) Туристическите сдружения се вписват в предназначения за това регистър, който се води в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(3) Предметът на дейност на туристическите сдружения включва дейности за координиране действията при формирането и маркетинга на туристическия продукт и информационното обслужване на туристите, по разработване и реализиране на инициативи и проекти в областта на туризма, дейности за защита на интересите и представителство на членовете в предвидените по този закон случаи, както и други дейности за развитието на туризма.

Чл. 48. Туристическите сдружения могат да бъдат:

1. регионални или местни;
2. браншови;
3. продуктови;
4. професионални.

Чл. 49. Туристическите сдружения могат да членуват в ОУТР, на чиято територия е седалището им.

Чл. 50. Туристическите сдружения в съответствие със своя устав:

1. представляват и защитават интересите на членовете си пред съответните държавни органи и органи на местното самоуправление и местната администрация и ОУТР;

2. участват в работните групи към Министерството на икономиката, енергетиката и туризма при разработване на нормативни актове в областта на туризма;

3. изготвят анализи, експертизи и др. и участват в разработването на стратегии и програми за развитието на туризма в национален мащаб, на територията на района или на общината и съдействат за тяхното изпълнение;

4. поддържат база данни на членовете на сдружението;

5. съдействат на членовете си за развитие на тяхната дейност чрез оказване на услуги, установяване на делови връзки, популяризиране на техните възможности, продукти, услуги и др.;

6. набират и предоставят информация на своите членове за подпомагане на тяхната дейност;

7. съдействат за организиране и провеждане на професионално обучение, квалификация и преквалификация на своите членове и на кадрите в туристическия бранш;

8. оказват съдействие за доброволно уреждане на възникнали спорове между членовете си;

9. съдействат за маркетинга и рекламата на туристическия продукт на съответната територия;

10. съдействат за изграждането и функционирането на туристически информационни центрове или създават такива;

11. могат да участват с представители в ОЕККТО, НСТ и в консултативните съвети за развитие на туризма към кметовете на общини;

12. разработват етични кодекси, регламентиращи професионалната етика в туризма и недопускането на нелоялна конкуренция между и по отношение на своите членове;

13. информират компетентните органи за извършени нарушения на законодателството и етичните кодекси;

14. сътрудничат със сродни организации в страната и в чужбина и участват в дейността на европейски и други международни органи и организации;

15. участват в регионални, национални и международни проекти и програми;

16. извършват и други дейности, които са регламентирани в устава и не противоречат на закона.

Чл. 51. (1) Държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация оказват съдействие на туристическите сдружения за реализиране на техните цели.

(2) Общините могат да членуват в туристически сдружения след решение на общинския съвет.

Чл. 52. (1) Вписването на сдружения в Националния туристически регистър се извършва въз основа на заявление по образец, подадено в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма от лицето с право да представлява сдружението или от негов упълномощен представител, към което се прилагат следните документи:

1. препис от съдебното решение за регистрация;

2. копие на удостоверението за актуално състояние, издадено от съда по регистрация;

3. копие от действащия устав на сдружението, заверен с подпис на представляващия и печат на сдружението;

4. списък на членовете на сдружението (колективни и/или индивидуални) с информация за платения членски внос за предходната година (ако е приложимо), заверен с подпис на представляващия и печат на сдружението;

5. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник.

(2) Образецът на заявлението по ал. 1 и на удостоверението по ал. 3 се утвърждават от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(3) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице в срок до 14-дни от постъпване на заявлението и документите по ал. 1 вписва сдружението в Националния туристически регистър и издава удостоверение за вписаните обстоятелства.

(4) В случай на констатирана непълнота и/или нередовност на представените документи по ал. 1 на заявителя се определя 14-дневен срок за отстраняването им. Срокът по ал. 3 спира да тече до датата на отстраняване на непълнотата, съответно нередовността.

(5) В случай че в срока по ал. 4 заявителят не отстрани непълнотата или нередовността на документите и в случаите по чл. 53, ал. 3 министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него лице отказва вписване в Националния туристически регистър. При липса на отказ след изтичане на срока по ал. 3 или 4 или чл. 53, ал. 3, заявителят се вписва в Националния туристически регистър и му се издава удостоверение за вписаните обстоятелства.

(6) Всяка календарна година, в срок до 31 май, представляващият сдружението или упълномощено от него лице подава в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма официална декларация по образец, утвърден със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма, съдържаща списък на действителния брой членове, платения от тях членски внос за предходната година на сдружението и доказателства за редовен организационен живот, съгласно устава на сдружението.

Чл. 53. (1) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед заличава туристическо сдружение от Националния туристически регистър и обезсилва издаденото удостоверение при:

1. непредставяне в срок на декларацията по чл. 52, ал. 6 и/или непредставяне на доказателства за редовен организационен живот на сдружението;

2. промяна на основния предмет на дейност на сдружението извън обхвата на чл. 47, ал. 3;

3. прекратяване на дейността на сдружението;

4. писмено заявление на лицето, представляващо туристическото сдружение.

(2) Заповедта по ал. 1, т. 1 и 2 подлежи на обжалване по реда на Административно процесуалния кодекс.

(3) Ново вписване на заличено от Националния туристически регистър туристическо сдружение се допуска след изтичане на едногодишен срок от датата на влизане в сила на заповедта за заличаването му.

Чл. 54. (1) Браншови туристически сдружения може да се създават в следните сектори:

1. „Хотелиерство и ресторантьорство";

2. „Туроператорска и туристическа агентска дейност".

(2) Наименованието на браншовото туристическо сдружение трябва да съдържа ясно означение, че представлява обединение на лица на браншови принцип, както и да не въвежда в заблуждение и да не накърнява добрите нрави.

Чл. 55. (1) Браншово туристическо сдружение в сектор „Хотелиерство и ресторантьорство" могат да учредят лица, извършващи дейност в категоризирани по този закон туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1-3.

(2) Браншово туристическо сдружение в сектор „Туроператорска и туристическа агентска дейност" могат да учредят лица, регистрирани по този закон за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност.

Чл. 56. При разработване на проекти на нормативни актове, свързани с административното регулиране и административния контрол на туристическите дейности, компетентните държавни органи изискват становища от съответните браншови туристически сдружения. В случай че в срок 14 дни от получаване на искането не постъпи становище, се смята, че браншовото туристическо сдружение няма бележки по проекта.

Глава пета
ТУРИСТИЧЕСКИ ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ. НАЦИОНАЛНА МРЕЖА НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ

Чл. 57. (1) Туристически информационен център се нарича мястото, където се извършва дейността по ал. 2.

(2) Туристическите информационни центрове се създават с цел информационно обслужване на туристите, реклама и популяризиране на туризма на съответната територия.

Чл. 58. (1) Туристическите информационни центрове се свързват в Национална мрежа, функционираща въз основа на единни стандарти.

(2) Включването на туристическите информационни центрове в Националната мрежа по ал. 1 е доброволно и се извършва при условията и по реда на наредбата по ал. 4, независимо от статута и правноорганизационната форма на лицата, извършващи дейността по чл. 57, ал. 2 в туристическите информационни центрове.

(3) Само центрове, които са част от Националната мрежа по ал. 1, могат да се обозначават като „туристически информационен център”.

(4) Единните стандарти по ал. 1 и организацията на дейността на Националната мрежа се уреждат с наредба на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(5) Информация за туристическите информационни центрове, включени в Националната мрежа, се публикува в предназначения за това регистър, който се води в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

Глава шеста
ФИНАНСОВО ПОДПОМАГАНЕ РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА

Чл. 59. (1) Държавата подпомага финансово устойчивото развитие на туризма чрез осигуряване на средства за:

1. национален туристически маркетинг и реклама;

2. единната система за туристическа информация;

3. дейността на ОУТР;

4. проучвания и анализи на туристическото развитие;

5. стратегическо и продуктово планиране на туризма на национално ниво;

6. контрол върху качеството на туристическите дейности и услуги;

7. участия в проекти по международни програми;

8. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма - държавна собственост;

9. повишаване на енергийната ефективност и въвеждане на екологични технологии в областта на туризма;

10. изграждане и поддържане на туристическите атракции, базирани на културните ценности по Закона за културното наследство, културните институти по Закона за закрила и развитие на културата, защитените територии по Закона за защитените територии.

(2) По бюджета на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма се администрират следните приходи:

1. субсидия от републиканския бюджет, определяна със закона за държавния бюджет за съответната година;

2. такси за регистрация на туристически дейности, категоризация и сертификация на туристически обекти;

3. приходи от глоби и имуществени санкции, наложени по този закон, с изключение на приходите от наложените глоби и имуществени санкции от кметовете на общини;

4. лихви;

5. средства по международни програми и споразумения;

6. дарения и помощи;

7. други източници, определени с нормативен акт.

(3) Средствата по ал. 1, т. 10 се осигуряват целево ежегодно в бюджета на Министерството на културата и по бюджетите на общините за управляваните от тях културни ценности и културни институти.

Чл. 60. (1) Средствата за развитието на туризма в общините се набират от:

1. средства, предоставени за изпълнение на целеви програми и проекти;

2. средствата, събрани от туристическия данък;

3. дарения и помощи, средства по международни програми и споразумения, когато не е предвидено те да постъпят в държавния бюджет.

(2) Средствата по ал. 1, т. 2 се разходват само за дейностите по чл. 11, ал. 2.

Глава седма
ТУРОПЕРАТОРСКА И ТУРИСТИЧЕСКА АГЕНТСКА ДЕЙНОСТ

Раздел I
Условия и ред за извършване на туроператорска и туристическа агентска дейност

Чл. 61. (1) Туроператорската и туристическата агентска дейност подлежат на контрол от държавата с цел защита и гарантиране сигурността и правата на потребителите на туристически услуги, както и с цел предотвратяване възникването на опасност от увреждане на държавни и обществени интереси в туризма.

(2) Туроператорска и/или туристическа агентска дейност на територията на Република България се извършва от регистрирано по този закон лице, с изключение на случаите по чл. 62, което:

1. е търговец по смисъла на Търговския закон или юридическо лице, което има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава членка, и не е в производство по ликвидация или несъстоятелност, или

2. е лице, което има право да извършва такава дейност по законодателството на друга държава членка, и

3. има персонал с изискуемото образование, стаж и езикова квалификация и помещение/я за извършване на дейността;

4. има валидна застраховка, покриваща отговорността му за причинени вреди вследствие на неразплащане със своите контрагенти, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност.

(3) Регистрацията по ал. 2 се извършва от министъра на икономиката, енергетиката и туризма или от оправомощено от него длъжностно лице чрез вписване в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти - част от Националния туристически регистър. Регистърът е публичен.

(4) На вписаните в регистъра по ал. 3 лица министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за регистрация.

(5) Удостоверението за регистрация по ал. 4 се издава за извършване на следните дейности:

1. туроператорска дейност;

2. туристическа агентска дейност;

3. туроператорска и туристическа агентска дейност.

Чл. 62. (1) В случаите на свободно предоставяне на услуги от туроператор и/или туристически агент на територията на Република България последните уведомяват предварително министъра на икономиката, енергетиката и туризма по реда на този раздел.

(2) Когато свободното предоставяне на услуги по ал. 1 се извършва за първи път на територията на Република България, уведомяването следва да се извърши в срок 3 месеца преди започване предоставянето на услугите.

(3) Информация за лицата по ал. 1 и за срока на предоставяне на услугите се публикува в регистъра по чл. 61, ал. 3.

Чл. 63. (1) За вписване в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти лицата по чл. 61, ал. 2, т. 1 подават заявление по образец до министъра на икономиката, енергетиката и туризма, към което прилагат:

1. декларация по образец за регистрация в търговския регистър с посочване на ЕИК или копие на документ, удостоверяващ, че заявителят има право да извършва стопанска дейност по реда на специален закон, включително по законодателството на друга държава членка;

2. декларация, че заявителят не е в производство по ликвидация (не се отнася за вписаните в търговския регистър), а за едноличния търговец, че не е поставен под запрещение;

3. справка по образец за броя, местоположението, пригодността и оборудването на помещението/ята за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност;

4. копие от акта за собственост на помещението/ята за извършване на дейността или копие от договора за наем, или от друг документ, от който произтича правото на заявителя да ползва помещението/ята за извършване на дейността;

5. справка по образец за образованието, езиковата квалификация и стажа на персонала, който ще бъде зает в осъществяването на туристическата дейност;

6. копие на документите, удостоверяващи завършено образование, стаж и езикова квалификация на лицето, осъществяващо функции по управление на туроператорската и/или туристическата агентска дейност;

7. копие на предварителен договор за застраховка по чл. 98, ал. 1;

8. декларация от заявителя, че не е свързано лице с търговец, на когото е заличена регистрацията за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност или че не е бил търговец, обявен в несъстоятелност, или му е отказана регистрация, в сроковете по чл. 66, ал. 4, т. 1 и 2;

9. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник;

10. документ за платена такса за разглеждане на документите съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

(2) За вписване в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти лицата по чл. 61, ал. 2, т. 2 подават заявление по образец до министъра на икономиката, енергетиката и туризма, към което прилагат:

1. копие на документа, удостоверяващ правото на заявителя да извършва съответната туристическа дейност съгласно законодателството на държавата, в която е установен, или посочване на нормативния акт и съответното правно основание, по силата на което заявителят има право да извършва дейността;

2. копие на удостоверение или друг документ от кредитна или застрахователна институция, гарантиращ отговорността на заявителя за причинени вреди вследствие на неразплащане със своите контрагенти, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност;

3. документите по ал. 1, т. 3-5, 9 и 10.

(3) В случай че лице по чл. 61, ал. 2 желае да извършва туроператорска и/или туристическа агентска дейност само по електронен път, то подава заявлението по ал. 1, към което прилага:

1. документите по ал. 1 с изключение тези по т. 3 и 4;

2. документ, удостоверяващ собствеността на интернет адреса в съответния домейн;

3. декларация по образец, че заявителят ще извършва дейността само по електронен път.

(4) Алинея 3 се прилага и за операторите на сайтове за групово пазаруване, когато ще извършват туристическа агентска дейност.

(5) Заявленията по ал. 1, 2 и 3 и приложенията към тях се подават на български език.

(6) Документите по ал. 5 може да се представят и на всеки от официалните езици на Европейския съюз, придружени с официален превод на

български език. В случай на противоречие между текста на документа и превода на български език предимство има преводът на български език.

(7) В случай че регистриран туроператор желае да извършва туристическа агентска дейност, той подава заявлението по ал. 1, към което прилага документите по ал. 1, т. 3-6, 9 и 10. За разглеждане на документите и вписване на допълнителната регистрация като туристически агент се заплащат такси съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

(8) В случай че регистриран туристически агент желае да извършва туроператорска дейност, той подава заявлението по ал. 1, към което прилага документите по ал. 1, т. 7, 9 и 10. За разглеждане на документите и вписване на допълнителната регистрация като туроператор се заплащат такси съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

Чл. 64. Изискванията за местоположението, пригодността и оборудването на помещението/ята за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност и за образованието, езиковата квалификация и стажа на персонала, който ще бъде зает в осъществяването на туристическата дейност, се определят с наредба на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Чл. 65. (1) Лицата по чл. 62, ал. 1 уведомяват предварително чрез писмена декларация министъра на икономиката, енергетиката и туризма за вида и времетраенето на извършваната туристическа дейност.

(2) Декларацията по ал. 1 е валидна за срока на свободното предоставяне на услуги.

(3) В декларацията по ал. 1 лицата по чл. 62, ал. 1 следва да посочат:

1. наименование и данни за контакт (адрес, телефон, e-mail);

2. туристическите услуги, които желаят да предоставят на територията на Република България;

3. данни за наличие на застраховка или гаранция, покриваща отговорността на туроператора за причинени вреди вследствие на неразплащане със своите контрагенти, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност.

(4) Към декларацията по ал. 1 се прилага копие на документа, удостоверяващ правото на заявителя да извършва съответната туристическа дейност съгласно законодателството на държавата, в която е установен, или се посочват нормативният акт и съответното правно основание, по силата на което заявителят има право да извършва дейността.

Чл. 66. (1) Експертната комисия по регистрация на туроператори и туристически агенти разглежда заявленията по чл. 63 с приложените към тях документи в двумесечен срок от датата на постъпването им и се произнася по тях с мотивирано предложение до министъра на икономиката, енергетиката и туризма или до оправомощено от него длъжностно лице за извършване на регистрацията или за отказ за извършване на регистрацията.

(2) В случай на констатирана непълнота и/или нередовност на представените документи по ал. 1 ЕКРТТА в срок 10 работни дни от датата на заседанието писмено уведомява заявителя и определя 14-дневен срок за отстраняването им. Срокът по ал. 1 спира да тече до датата на отстраняване на непълнотата и/или нередовността.

(3) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице въз основа на предложението на ЕКРТТА извършва регистрацията и издава удостоверение за регистрация.

(4) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед отказва извършване на регистрация в следните случаи:

1. заявлението за издаване на удостоверение за регистрация е подадено преди изтичането на една година от заповедта за отказ за издаване на удостоверение за регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност, освен ако заповедта за отказ е била отменена от съда като незаконосъобразна;

2. заявлението за издаване на удостоверение за регистрация е подадено преди изтичането на три години от заповедта за заличаване на удостоверението за регистрация по реда на чл. 71, ал. 2 и 3, освен ако заповедта за заличаване е била отменена от съда като незаконосъобразна;

3. заявлението за издаване на удостоверение за регистрация е подадено от свързано лице със заявителите по т. 1 и 2;

4. при неотстраняване на непълнотите и/или нередовностите в указания срок от получаване на уведомлението по ал. 2.

(5) Заповедта за отказ за извършване на регистрация подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) При липса на мотивиран отказ за извършване на регистрация след изтичане на срока по ал. 1 министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице извършва вписването в регистъра и издава удостоверение за регистрация.

Чл. 67. Удостоверението за регистрация се получава лично или от упълномощен представител на заявителя, при предоставяне на следните документи:

1. копие от сключения договор за застраховка по чл. 98, ал. 1 (за туроператорите);

2. документ за платена такса за вписване в регистъра, съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3;

3. изрично пълномощно в оригинал, в случай че удостоверението се получава от пълномощник.

Чл. 68. (1) В случай че липсва информация по чл. 65, ал. 3 или документ по чл. 65, ал. 4, лицето се уведомява писмено в срок не по-късно от един месец считано от датата на получаване на уведомлението.

(2) В случаите по ал. 1 за получаване на уведомлението се смята отстраняването на непълнотата, съответно предоставянето на исканата информация.

Чл. 69. (1) Регистрацията е безсрочна.

(2) Правата по регистрацията не могат да се прехвърлят или преотстъпват освен в случаите по ал. 3.

(3) Правата по регистрацията могат да се прехвърлят или преотстъпват, когато регистрираното лице се е преобразувало чрез вливане, сливане, разделяне, отделяне, промяна на правната форма, при прехвърляне на търговско предприятие или наследяване, ако лицето, на което се прехвърлят или преотстъпват правата, отговаря на условията за вписване в регистъра.

(4) Процедурата за отразяване на промяната в обстоятелствата в случаите по ал. 3 се открива по заявление по образец, което се подава в срок 14 дни от настъпване на промяната до министъра на икономиката, енергетиката и туризма или до оправомощено от него длъжностно лице, към което се прилагат:

1. договор за преобразуване или план за преобразуване, съответно договор за прехвърляне на предприятие или удостоверение за наследници, от които да е видно съгласието за прехвърляне или преотстъпване на правата по регистрацията или поемането им;

2. справка по образец за местоположението, пригодността и оборудването на помещенията за упражняване на туроператорска или туристическа агентска дейност;

3. справка по образец за образованието, езиковата квалификация и стажа за персонала, който ще бъде зает в осъществяването на туристическата дейност;

4. копие на документите, удостоверяващи завършено образование, стаж и езикова квалификация на лицето, осъществяващо функции по управление на туроператорска или туристическа агентска дейност;

5. декларация от заявителя, че не е свързано лице с търговец, на когото е заличена регистрацията за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност или му е отказано издаването на регистрация, в сроковете по чл. 66, ал. 4, т. 1 и 2;

6. копие на сключения договор за застраховка по чл. 98, ал. 1 на името на заявителя (за туроператорите);

7. общи условия за извършване на дейността в съответствие с изискванията на закона;

8. документ за платена такса съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

(5) При настъпване на промяна в обстоятелствата по чл. 63 лицето е длъжно в срок 14 дни от настъпването да заяви промените за вписване в регистъра по чл. 61, ал. 3 и в издаденото му удостоверение, ако е необходимо. За изменение и/или допълване на удостоверението и вписване в регистъра се подава заявление до министъра на икономиката, енергетиката и туризма и документи, удостоверяващи промяната.

(6) В случай на непълнота на документите по ал. 5, в 14-дневен срок от получаването им министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице писмено уведомява лицето да отстрани непълнотите в 7-дневен срок.

(7) След като установи, че заявлението по чл. 5 е редовно, министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице вписва лицето в регистъра по чл. 61, ал. 3 и при необходимост издава ново удостоверение за регистрация.

(8) При неотстраняване на непълнотите в срока по ал. 6 министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице отказва да отрази промяната. Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 70. (1) Удостоверението за регистрация се поставя на видно място в туристическия обект, съответно по подходящ начин на началната страница на сайта за лицето по чл. 63, ал. 3 и 4.

(2) Когато регистрираното лице извършва туроператорска и/или туристическа агентска дейност в повече от едно помещение, на видно място във всеки от обектите се поставя заверено копие на удостоверението за регистрация от министъра на икономиката, енергетиката и туризма или от оправомощено от него длъжностно лице.

(3) За разглеждането на документите, вписването в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти и за допълване и/или изменение в регистрацията се събират такси по Закона за туризма по тарифа, одобрена от Министерския съвет по предложение на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Чл. 71. (1) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед прекратява регистрацията:

1. по писмено искане на регистрираното лице;

2. при смърт на физическото лице - едноличен търговец, по заявление на наследниците му;

3. при прекратяване на юридическото лице;

4. при прекратяване дейността на едноличния търговец или юридическото лице - по негово заявление;

5. при поставянето на физическото лице - едноличен търговец, под запрещение - по заявление на настойника или попечителя му.

(2) По мотивирано предложение на ЕКРТТА министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед заличава регистрацията, ако регистрираното лице:

1. е представило неверни данни или документи с невярно съдържание, които са послужили като основание за извършване на регистрацията или за вписване на промени в нея;

2. не е подало заявление в сроковете по чл. 69, ал. 4;

3. е в производство по несъстоятелност или ликвидация;

4. не е получило удостоверението за регистрация в срок два месеца от уведомяването му;

5. при осъществяване на дейността си е издало документ с невярно съдържание, когато това е установено по съдебен ред;

6. извършва дейност без валидна застраховка по чл. 98, ал. 1;

7. е извършило повторно нарушение на изискванията на този закон и на наредбата по чл. 80, ал. 5;

8. не изпълнява наложената му принудителна административна мярка - временно затваряне на туристическия обект;

9. е извършило повторно нарушение на разпоредбите на чл. 4 от Закона за електронната търговия (когато е приложимо);

10. е извършило системни нарушения на етичния кодекс и е постъпило мотивирано предложение на браншово туристическо сдружение.

(3) Със заповедта по ал. 2 се определя срок, не по-дълъг от две години, в който лицето не може да кандидатства за регистрация за същата дейност.

(4) Заповедите по ал. 2 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Заповедите по ал. 2 подлежат на незабавно изпълнение. Обжалването на съответната заповед не спира нейното изпълнение, освен ако съдът не разпореди друго.

(5) При прекратяване или заличаване на регистрацията министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице предприема съответни действия за публично оповестяване на прекратяването или заличаването.

(6) В 7-дневен срок от получаването на заповедта по ал. 1 и 2 съответното лице е длъжно да предаде в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма оригинала на удостоверението и заверените копия, ако има такива.

Чл. 72. При извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност туроператорът и/или туристическият агент сключва договори със:

1. лица, удостоверили правото си да извършват туроператорска и/или туристическа агентска дейност по съответното национално законодателство;

2. лица, извършващи хотелиерство и ресторантьорство в категоризирани туристически обекти, отговарящи на изискванията на съответното национално законодателство;

3. лица, предоставящи туристически услуги в сертифицирани по този закон туристически обекти;

4. лицензирани застрахователи;

5. лицензирани превозвачи по съответното национално законодателство;

6. екскурзоводи, планински водачи, ски инструктори и други лица, предлагащи допълнителни туристически услуги, удостоверили правото си да извършват съответния вид дейност.

Чл. 73. (1) Туроператорът задължително предлага на туриста сключването на застраховка „медицински разходи при болест и злополука на туриста" от името и за сметка на лицензиран застраховател при пътувания извън страната.

(2) Застраховката по ал. 1 не се сключва, когато туристът представи пред туроператора валидна полица за сключена дългосрочна застраховка „медицински разходи при болест и злополука на туриста", чийто период на валидност обхваща и периода на договора за конкретното правоотношение.

(3) В случаите по ал. 2 туроператорът прилага копие от застрахователната полица към договора по чл. 83, ал. 1.

Чл. 74. (1) Туристическият ваучер се издава за вътрешен, входящ и изходящ туризъм само от регистриран туроператор.

(2) Туристическият ваучер се издава на туриста, когато се предоставя основна/и и/или допълнителна/и туристическа/и услуга/и или след сключване на договора по чл. 83, ал. 1.

(3) Туристическият ваучер се издава в три екземпляра, освен когато е в електронен вид.

(4) За граждани на трети страни, за които се прилага визов режим от Република България, туристическият ваучер задължително се издава и на хартиен носител с подпис и печат на издателя.

(5) Туристическият ваучер съдържа следните задължителни реквизити:

1. номер и дата на издаването на ваучера;

2. фирма на туроператора - издател на ваучера;

3. регистрационен номер на удостоверението за регистрация на туроператора;

4. номер на удостоверението за регистрация за туристическа агентска дейност на лицето, представляващо туроператора (с изключение на случаите, когато ваучерът се издава пряко от туроператора);

5. име/имена на туриста/туристите;

6. предплатената/ите основна/и и/или допълнителна/и услуга/и или списък на предплатените услуги, включени в организираното туристическо пътуване с обща цена;

7. датата за изпълнение на услугата или датите за изпълнение на първата и последната услуга, включени в организираното туристическо пътуване с обща цена;

8. контрагенти по изпълнение на услугата/услугите;

9. срок и начин на плащане;

10. име и подпис на служителя и печат на издателя (не се отнася за туристическите ваучери, издадени по електронен път; в този случай се изписва само името на служителя).

Чл. 75. (1) Туристическият ваучер може да се предоставя на туриста и от туристически агент само от името и за сметка на регистриран туроператор.

(2) Туристическият агент няма право да издава собствен туристически ваучер.

Чл. 76. (1) Туристическият ваучер може да се издава като електронен документ по смисъла на Закона за електронния документ и електронния подпис.

(2) Електронният туристически ваучер съдържа задължителните реквизити по чл. 74, ал. 5.

(3) За получаването на електронния туристически ваучер туристът или туристическият агент е необходимо да потвърди получаването му чрез обратно съобщение с уведомление за постъпване на електронното съобщение с прикачен ваучер в електронната му пощенска кутия.

(4) В случай на онлайн резервация електронен туристически ваучер се издава автоматично от резервационната система на туроператора след успешно приемане на условията на туроператора по конкретната оферта и се изпраща на електронен адрес, посочен от клиента.

(5) За да са гарантирани автентичността на произхода и ненарушеността на съдържанието на електронния туристически ваучер, туроператорът - издател на ваучера, създава подходяща защита на файла срещу промени.

Чл. 77. (1) За туристическа услуга, която не е част от организирано туристическо пътуване с обща цена, туристическият агент издава резервационна бланка. Бланката се издава след сключване на договора между туристическия агент и доставчика на съответната туристическа услуга.

(2) Резервационната бланка се издава в три екземпляра, освен когато е във вид на електронен документ.

(3) Резервационната бланка съдържа следните задължителни реквизити:

1. номер и дата на издаването;

2. фирма и номер на удостоверението за регистрация на туристическия агент;

3. име/имена на туриста/туристите;

4. вида на основната или на допълнителната туристическа услуга;

5. дата за изпълнение на услугата;

6. име и подпис на служителя и печат на издателя (не се отнася за електронните резервационни бланки; в този случай се изписва само името на служителя).

(4) Изискванията по чл. 76 се прилагат и за издаването на електронна резервационна бланка.

Чл. 78. (1) В туристическите обекти за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност се извършват само дейности, пряко или косвено свързани с предлагането на основни и допълнителни туристически услуги.

(2) В туристическите обекти – недвижими културни ценности, туроператорска и/или туристическа агентска дейност се извършва при спазване изискванията на Закона за културното наследство.

Чл. 79. Когато се извършва туроператорска и/или туристическа агентска дейност по електронен път, електронният сайт трябва да съдържа информацията по чл. 4 от Закона за електронната търговия.

Раздел II

Организирани групови и индивидуални туристически пътувания с обща цена

Чл. 80. (1) Разпоредбите на този раздел уреждат условията и реда за осъществяване на организирани групови и индивидуални туристически пътувания с обща цена.

(2) За целите на този раздел:

1. туроператор е лице, което по занятие организира, продава или предлага за продажба пряко или чрез туристически агент на краен потребител организирани групови и индивидуални туристически пътувания с обща цена;

2. туристически агент е лице, което продава или предлага за продажба организирани групови и индивидуални туристически пътувания с обща цена от името и за сметка на туроператор.

(3) Организирани туристически пътувания с обща цена, включително за деца и ученици, се формират само от туроператор и се предлагат за продажба от него пряко и/или чрез туристически агенти.

(4) Организираните в системата на народната просвета детски и ученически туристически пътувания с обща цена се провеждат въз основа на сключен договор между туроператор и директор на детска градина, училище или обслужващо звено по смисъла на Закона за народната просвета. Договорът се сключва след одобрение от началника на съответния регионален инспекторат по образованието.

(5) Условията и редът за извършване на детски и ученически туристически пътувания с обща цена, инициирани от детските градини, училищата или обслужващите звена в системата на народната просвета, се уреждат с наредба, приета от Министерския съвет, която се внася съвместно от министъра на икономиката, енергетиката и туризма и министъра на образованието, младежта и науката.

Чл. 81. (1) Туроператорът пряко или чрез туристически агент предоставя на потребителя информация в писмена форма или предоставена чрез брошура или публикувана на интернет сайта на туроператора и/или туристическия агент, която трябва да съдържа:

1. цената и начина на плащане, посочена и в български левове;

2. началната и крайната дата на пътуването;

3. началния, крайния пункт и маршрута на пътуването;

4. броя на нощувките, включени в туристическото пътуване;

5. мястото за настаняване, неговото местонахождение, категорията или степента на удобство и основните му характеристики (за всяка нощувка, ако има разлика в категорията на местата за настаняване); когато мястото на настаняване се намира на територията на друга държава членка, информацията следва да включва съответната туристическа класификация съгласно правилата в съответната приемаща държава;

6. предвидените хранения, включени в туристическото пътуване;

7. минималния брой участници, когато такъв е необходим за осъществяване на пътуването, и краен срок за уведомяване на потребителя, когато този брой не е набран;

8. общи данни за паспортния и визовия режим, както и информация за медицинските и здравните изисквания, свързани с пътуването;

9. наименование на застрахователната компания, с която е сключен договорът за застраховка „медицински разходи при болест и злополука на туриста" по чл. 73, ал. 1;

10. вида на използваните транспортни средства;

11. размера на паричната сума или процента от цената, който трябва да бъде преведен по сметка, и срока за изплащане на остатъка;

12. невключените в цената такси, данъци и други разходи, които подлежат на покритие от потребителя на място;

13. наименование на застрахователната компания, с която е сключен договорът за застраховка по чл. 98, ал. 1.

(2) Предоставената от туроператора пряко или чрез туристически агент информация по ал. 1 трябва да бъде ясна, точна, пълна, четливо изписана и не трябва да въвежда в заблуждение потребителя.

(3) Туроператорът е обвързан с изложеното в информацията по ал. 1 и не може да я променя освен в случаите, когато:

1. изрично е предвидена възможност за извършване на промени в нея и потребителят е писмено уведомен за тях преди сключването на договора;

2. промените са направени по писмено споразумение между страните.

(4) Туроператорът пряко или чрез туристически агент е длъжен да предостави преди сключването на договора на потребителя писмено или по друг подходящ начин информация за паспортния и визовия режим и сроковете за получаване на необходимите документи, както и информация за медицинските и здравните изисквания, свързани с пътуването и престоя.

Чл. 82. (1) Туроператорът пряко или чрез туристическия агент трябва да предостави в писмена форма на потребителя всички условия на договора преди неговото сключване.

(2) Писмената форма се счита спазена, ако информацията е публикувана на интернет страница на туроператора и/или туристическия агент и туроператорът и/или туристическият агент е уведомил потребителя, че информацията е поместена на интернет страницата или е изпратена по електронен път до потребителя на посочен от него електронен адрес.

(3) Задължението за предоставяне на информация по ал. 1 и по чл. 87, ал. 1 не се прилага при извършване на резервации и сключване на договор за организирано пътуване в последния момент.

Чл. 83. (1) С договора за организирано пътуване туроператорът се задължава да предостави туристическо пътуване с обща цена на потребителя срещу заплащане на определена цена.

(2) Договорът за организирано пътуване се сключва в писмена форма и екземпляр от него се предоставя на потребителя.

(3) Договорът трябва да съдържа:

1. дата и място на сключването;

2. фирма, седалище, адрес на управление, единен идентификационен код, регистрационен номер на туроператора и/или туристическия агент, както и име, адрес и данни от личния документ на потребителя;

3. вида на използвания транспорт (въздушен, наземен, воден), като се посочи видът на транспортното средство (самолет – чартърен или редовен; автобус; кораб – име, националност, принадлежност и класа; друг вид транспорт, плавателно средство и др.);

4. маршрута на пътуването, начален пункт, час и място на тръгване; очаквано време на пристигане в крайния пункт; час и сборно място за тръгване от крайния пункт; очакваното време на пристигане; продължителност на престоя;

5. местоположение и вид на туристическите обекти, когато в цената на пътуването са включени и цените на билетите за посещението им;

6. местоположение, вид и категория на местата за настаняване и брой нощувки, когато пътуването включва нощувка;

7. вид и категория на заведенията за хранене и развлечения, брой и вид на храненията, включени в туристическото пътуване;

8. посещения, пътувания, трансфери и други услуги, включени в общата цена;

9. специални изисквания на потребителя, предявени от него преди сключването на договора, за които е постигнато съгласие от страните по договора;

10. обща цена, обявена в левове, на всички услуги, включени в договора, други плащания, невключени в цената, срок и начин на плащане;

11. възможност за промяна на цената, реда и начина, по който тя се преизчислява в случаите по чл. 89, ал. 1;

12. краен срок, в който потребителят има право да се откаже от договора, без да дължи неустойка и обезщетение, както и срок, в който потребителят трябва да уведоми туроператора или туристическия агент, че преотстъпва своето пътуване на трето лице;

13. размер на неустойката, която потребителят дължи на туроператора при отказ от договора след срока по т. 12;

14. минимален брой участници, ако такъв е необходим за осъществяване на пътуването, и краен срок за уведомяване на потребителя, когато този брой не е набран и пътуването може да бъде отменено;

15. изисквания за формата, начините и сроковете, при които потребителят има право да предяви рекламация в случаите на неизпълнение или неточно изпълнение на договора;

16. фирма и адрес на застрахователя, с който туроператорът е сключил застрахователния договор по чл. 98, ал. 1.

(4) Писмената форма се смята за спазена и когато договорът е бил сключен посредством изпращане на подписан от страните екземпляр по електронна поща в подходящ формат, установяващ надлежното му подписване, или подписан по електронен път, ако страните по договора притежават електронен подпис.

(5) Договорът за организирано пътуване може да бъде сключен и в електронна форма, когато касае предложение, публикувано на интернет страницата на туроператор или туристически агент, чрез поставяне на маркер в поле „Приемам общите условия и съдържанието на договора за организирано пътуване” и при спазване на съответните изисквания на Закона за електронната търговия и Закона за защита на потребителите.

(6) Когато предмет на договора е организирано детско и ученическо туристическо пътуване с обща цена, броят на нощувките се определя в съответствие с чл. 85.

(7) Туроператорът не може да се позовава на липсата на реквизит на договора.

(8) Договорът съдържа информация за съществените елементи на сключената задължителна застраховка „медицински разходи при болест и злополука на туриста” за пътувания извън страната.

(9) Туроператорът пряко или чрез туристическия агент предоставя на потребителя оригинал на застрахователната полица по застраховка „медицински разходи при болест и злополука на туриста” преди началото на пътуването.

(10) Туроператорът е длъжен да съхранява сключените от него или чрез туристически агент договори за организирано пътуване за срок 3 месеца от датата на сключването им.

Чл. 84. С договора за организирано детско и ученическо туристическо пътуване с обща цена туроператорът и превозвачът се задължават да предприемат пътувания само през светлата част на денонощието.

Чл. 85. В случай че организираното детско и ученическо туристическо пътуване с обща цена се извършва с автобусен превоз, на децата и учениците се осигурява не по-малко от 8 часа нощувка на денонощие в категоризирано място за настаняване.

Чл. 86. Договорът за организирано пътуване не може да съдържа неравноправни клаузи по смисъла на чл. 143 от Закона за защита на потребителите.

Чл. 87. (1) Туроператорът пряко или чрез туристическия агент е длъжен да предостави на потребителя в писмена форма след сключването на договора, но не по-късно от 7 работни дни преди началото на пътуването, информация за:

1. името или фирмата, адреса и телефонния номер на свой представител в посещаваното място, а при липса на представител - данни за установяване на контакт с организациите в посещаваното място, които могат да окажат съдействие на потребителя при възникване на затруднение; когато няма такава организация, на потребителя се предоставя телефонен и факс номер или електронен адрес за връзка с туроператора или туристическия агент;

2. времето и местата на междинните спирания и връзки;

3. вида на използваните транспортни средства;

4. застраховките, свързани с изпълнението на договора;

5. възможността за сключване на допълнителен застрахователен договор за покриване на разходите в случай на отказ от пътуване от страна на потребителя и на разходите за съдействие, включително при репатриране, както и за случаите на злополука, болест или смърт.

(2) Когато периодът между сключването на договора и началната дата на пътуването е по-кратък от 7 работни дни, информацията по ал. 1 се предоставя при сключването на договора.

(3) При пътуване в чужбина на малолетни или непълнолетни лица туроператорът пряко или чрез туристическия агент в срока по ал. 1 предоставя на родител, настойник или попечител информация, даваща възможност за пряк контакт с малолетния или непълнолетния или с отговарящото за него лице на мястото на пребиваването му.

Чл. 88. Информацията по чл. 81, ал. 1 и 4, чл. 82, ал. 1 и чл. 87, ал. 1 и договорът по чл. 83 трябва да се предоставят на български език.

Чл. 89. (1) Цената на организираното пътуване не може да се увеличава освен в случаите, когато това е предвидено изрично в договора, и при условие че договорът определя начина на изчисляване на промяната в цената и изменението се дължи единствено:

1. на увеличаване стойността на транспортните разходи, в т. ч. на горивото;

2. на увеличаване размера на такси, свързани с ползвани услуги по договора, като летищни, пристанищни и други такси;

3. промяна в обменния валутен курс, относим към договора, в периода между сключването му и датата на отпътуването.

(2) Цената не може да се увеличава 20 дни преди началната дата на пътуването.

(3) Увеличението на цената трябва да бъде икономически обосновано и да съответства на изменените разходи.

(4) Цената на организираното пътуване може да се намалява.

Чл. 90. (1) Когато туроператорът промени значително някоя от основните клаузи на договора, туроператорът пряко или чрез туристическия агент е длъжен да уведоми потребителя за настъпването й в двудневен срок от промяната, но най-късно до 10 дни преди началната дата на пътуването. Потребителят може:

1. да приеме промените, което се удостоверява с допълнително писмено споразумение към договора, което уточнява тяхното отражение върху цената, или

2. да се откаже от договора, без да дължи неустойка или обезщетение.

(2) Увеличаване на цената с повече от 5 на сто се счита за значителна промяна на договора.

(3) Потребителят уведомява за решението си туроператора или туристическия агент в 3-дневен срок от получаване на уведомлението, но не по-късно от 7 дни преди началната дата на пътуването.

(4) Когато потребителят се откаже от договора съгласно ал. 1, т. 2, той има право да избира една от следните възможности:

1. да му бъде предложено друго пътуване от същото или по-високо качество, когато туроператорът или туристическият агент е в състояние да му предложи такова, или

2. да му бъде предложено туристическо пътуване с обща цена от по-ниско качество, като в този случай туроператорът или туристическият агент е длъжен да възстанови на потребителя разликата в цената между отменението и предложеното пътуване, или

3. да му бъдат възстановени платените от него суми по договора в 7-дневен срок от датата, на която туроператорът е получил уведомлението за отказ.

(5) В случаите по ал. 1 и 4 потребителят има право да предяви иск за обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, причинени от неизпълнението или неточното изпълнение на договора.

Чл. 91. (1) Когато туроператорът отмени организираното пътуване преди неговото започване по причина, която не се дължи на потребителя, последният има правата по чл. 90, ал. 4. В тези случаи потребителят има и правата по чл. 90, ал. 5, освен:

1. когато не е набран необходимият минимален брой участници за осъществяване на организирано пътуване и за което потребителят е уведомен писмено в сроковете, определени в договора, или

2. ако отмяната на пътуването се дължи на непреодолима сила.

(2) Дублирането на резервации не се счита за непреодолима сила.

(3) Когато потребителят се откаже от организираното пътуване преди неговото започване по собствена причина, туроператорът има право да удържи неустойка само в случай че размерът ѝ е изрично посочен в договора за организирано пътуване.

Чл. 92. (1) Потребителят може да прехвърли правата и задълженията си по договора на трето лице, което отговаря на всички изисквания за осъществяване на пътуването, като предварително уведоми за това туроператора или туристическия агент в срок, определен в договора.

(2) Потребителят, който прехвърля своите права и задължения, и лицето, на което се прехвърля пътуването, са солидарно отговорни пред туроператора или туристическия агент за заплащане на общата цена по договора и на разходите, свързани с прехвърлянето.

Чл. 93. (1) Потребителят уведомява в най-кратък срок доставчика на услугите и туроператора или туристическия агент за всяко неточно изпълнение на договора, установено от него по време на пътуването и престоя. Уведомяването трябва да се направи в писмена или друга подходяща форма, включително чрез факс, електронна поща или друго техническо средство, което дава възможност то да бъде възпроизведено.

(2) Доставчикът на услугите и туроператорът, туристическият агент или техният местен представител са длъжни в най-кратък срок от подаване на рекламацията да предприемат необходимите мерки за удовлетворяване на потребителя.

Чл. 94. (1) Туроператорът носи отговорност за всяко неизпълнение и неточно изпълнение на своите задължения по договора независимо от това, дали тези задължения следва да бъдат изпълнени от него или от негови контрагенти.

(2) Туроператорът може да предяви иск срещу своите контрагенти при неизпълнение или неточно изпълнение на задълженията по сключения между тях договор.

(3) Туроператорът не носи отговорност за вреди, причинени от неизпълнение или от неточно изпълнение на договора, които се дължат на:

1. поведението на потребителя;

2. действия на трето лице, несвързано с изпълнението на договора, които не могат да се предвидят или избегнат;

3. непреодолима сила или събитие, което не може да се предвиди или избегне от страна на туроператора или неговите контрагенти при добросъвестно изпълнение на техните задължения.

(4) В случаите по ал. 3, т. 2 и 3 туроператорът е длъжен да окаже незабавно съдействие на потребителя.

Чл. 95. (1) В договора за организирано пътуване може да се уговори горна граница на отговорността на туроператора за вреди, причинени на потребителя вследствие на неизпълнение или неточно изпълнение на договора. Горната граница на отговорността на туроператора, уговорена между страните, не може да надхвърля трикратния размер на цената на пътуването.

(2) Когато отговорността на контрагентите на туроператора за вреди, причинени от неизпълнението или неточното изпълнение на услугите по договора, е ограничена от международни договори, ратифицирани, обнародвани в „Държавен вестник” и влезли в сила за Република България, договорът за организирано пътуване може да предвиди ограничаване на

отговорността на туроператора в съответствие с разпоредбите на тези договори.

(3) Разпоредбите по ал. 1 и 2 не се прилагат в случаите на телесна повреда.

(4) Извън случаите по ал. 1 и 2 в договора за организирано пътуване не могат да се включват клаузи, които освобождават туроператора от отговорността му по чл. 94, ал. 1.

Чл. 96. (1) Когато по време на пътуването не се изпълни значителна част от услугите по договора или туроператорът установи, че няма да е в състояние да изпълни значителна част от тези услуги, той е длъжен да предприеме всички подходящи мерки за продължаване на пътуването, без това да е свързано с допълнителни разходи за потребителя, и да го обезщети при наличие на разлика между уговорените и действително предоставените услуги.

(2) В случай че туроператорът не предприеме подходящи мерки за продължаване на пътуването, потребителят може да предяви иск за обезщетение на направените от него допълнителни разходи и други вреди.

(3) Когато не е възможно да се вземат подходящи мерки по ал. 1 или те не се приемат от потребителя поради основателна причина, туроператорът е длъжен:

1. да осигури транспорт до началния пункт на пътуването или до друго договорено място, без това да е свързано с допълнителни разходи за потребителя, и

2. да обезщети потребителя за нанесените вреди.

Чл. 97. Отделното фактуриране на различните елементи от уговореното с договора организирано туристическо пътуване с обща цена не освобождава туроператора или туристическия агент от задълженията им по този раздел.

Раздел III

Застраховка „Отговорност на туроператора”

Чл. 98. (1) Туроператорът ежегодно сключва договор за задължителна застраховка „Отговорност на туроператора” със застраховател по смисъла на Кодекса за застраховането.

(2) При първоначална регистрация в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти договорът за задължителна застраховка се сключва и представя на министъра на икономиката, енергетиката и туризма не по-късно от 60 дни от уведомяването за издаденото удостоверение за регистрация.

(3) Договорът за задължителна застраховка не може да съдържа клаузи, които изключват или ограничават правата на потребителя по този раздел.

Чл. 99. (1) Задължителната застраховка по чл. 98, ал. 1 покрива отговорността на туроператора за причинени вреди вследствие на неразплащане със своите контрагенти, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност.

(2) Застраховката по ал. 1 трябва да покрива:

1. възстановяване на платените от потребителя суми по договора преди започване на пътуването, в случай че то не се осъществи не по вина на потребителя;

2. заплащане на разликата в случаите, когато по време на пътуването са предоставени само част от услугите, уговорени в договора;

3. разходите, свързани с връщането на потребителя до началния пункт на пътуването.

Чл. 100. (1) Договорът за застраховка се сключва за срок една година и се подновява или се сключва нов договор не по-късно от 30 дни преди датата на изтичането му.

(2) В случай на прекратяване на договора за застраховка преди изтичане на срока му регистрираното лице е длъжно да сключи нов договор за застраховка и да го представи на министъра на икономиката, енергетиката и туризма не по-късно от 7 дни от прекратяването му.

(3) Туроператорът представя на министъра на икономиката, енергетиката и туризма копие от договора за застраховка по ал. 1 в 14-дневен срок от сключването или подновяването му.

(4) Условията и редът за сключване на застрахователния договор по чл. 98, ал. 1 се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

(5) Наредбата по ал. 4 регламентира още застрахователното покритие, лимитите на отговорност и начина на определяне на застрахователната премия.

Чл. 101. (1) Туроператорът пряко или чрез туристически агент предоставя на потребителя сертификат, издаден от застрахователя, удостоверяващ наличието на договор за задължителна застраховка.

(2) Туроператорът пряко или чрез туристически агент предоставя на потребителя сертификата по ал. 1 преди сключването на договора за организирано пътуване с обща цена и преди заплащането на цената или авансово плащане от потребителя, но не по-късно от 7 дни преди началото на пътуването.

(3) Когато туроператорът пряко или чрез туристическия агент не представи на потребителя сертификата по ал. 1, потребителят има право да се откаже от договора, без да дължи неустойка или обезщетение.

(4) Отказът на потребителя по ал. 3 трябва да е направен писмено пред туроператора или туристическия агент преди началото на пътуването.

Чл. 102. (1) Сертификатът трябва задължително да съдържа и следната информация на български и на английски език:

1. предмет на застраховката;

2. наименование, регистрационен номер, седалище, адрес на управление и телефон на туроператора;

3. номер и дата на застрахователната полица;

4. номер и дата на издаване на сертификата;

5. период на валидност на застраховката;

6. наименование, седалище на управление, адрес и телефон на застрахователя;

7. застрахователно покритие;

8. застрахователна сума;

9. срок и начин за предявяване на претенцията на потребителя към застрахователя;

10. срок и начин на изплащане на обезщетението от застрахователя;

11. подпис и печат на застрахователя;

12. подпис и печат на туроператора.

(2) Сертификатът може да съдържа и друга полезна за потребителя информация, отнасяща се до сключения договор за застраховка.

Чл. 103. При поискване от страна на потребителя туроператорът или туристическият агент е длъжен да му представи документа за платена застрахователна премия или негово копие.

Чл. 104. (1) При настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да обезщети потребителя, осъществил връщането

си до началния пункт на пътуването със собствени средства, в рамките на договорния лимит на отговорност. Обезщетението трябва да покрива направените от потребителя разходи за връщането, включително необходимите подслон и храна за времето на принудителния му престой.

(2) Потребителят сам определя начина, по който ще извърши връщането си до началния пункт на пътуването, като спазва условията на пътуване, предвидени в договора за туристическо пътуване с обща цена.

Чл. 105. (1) Когато пътуването вече е започнало и туроператорът не изпълни задължението си да върне потребителя до началния пункт на пътуването, застрахователят може да осигури заплащането на контрагентите и доставчиците на разходите, свързани с престоя и връщането на потребителя от мястото на пребиваването му до началния пункт на пътуването, включително за подслон и храна за времето на принудителния му престой.

(2) В случая по ал. 1 застрахователят определя начина, по който ще се извърши връщането на потребителя до началния пункт на пътуването, като зачита правата на потребителя и спазва условията, предвидени в договора за организирано пътуване.

(3) Туроператорът, контрагентът му или потребителят писмено уведомява застрахователя за връщането до началния пункт на пътуването.

Чл. 106. (1) Туроператорът е длъжен веднага, но не по-късно от един ден след узнаването на обстоятелства, които биха могли да доведат до настъпване на застрахователното събитие, да уведоми застрахователя и да му предостави информация за своите контрагенти, доставчици и за потребителите на услугите му, както и да му оказва необходимото съдействие.

(2) Уведомяването и предоставянето на информацията по ал. 1 се извърша писмено с копие до министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Чл. 107. (1) Определянето на застрахователното обезщетение от застрахователя не лишава потребителя от правото му да претендира обезщетението по съдебен ред.

(2) Ако претенцията е предявена по съдебен ред, туроператорът е длъжен да иска привличането на застрахователя в процеса.

(3) Потребителят може да предяви претенциите си направо срещу застрахователя.

Чл. 108. Спогодба между туроператор и потребител, претърпял вреди, има действие за застрахователя, ако той я одобри.

Чл. 109. (1) Застрахователното обезщетение по застраховката по този раздел се плаща от застрахователя, който е издал застрахователната полица, или от упълномощен негов представител.

(2) В случаите, при които имуществената отговорност на туроператора се определя от съда, след влизането в сила на съдебното решение правоимащите задължително представят на застрахователите заверени преписи от влезлите в сила съдебни актове заедно с мотивите, както и заверени преписи от изпълнителните листове.

Чл. 110. Обезщетението по застраховката се определя и изплаща от застрахователя в срок до 15 дни, след като туроператорът и/или увреденият потребител са представили всички поискани от застрахователя документи, свързани с установяването на събитието и размера на вредите.

Раздел IV

Мерки за гарантиране правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт

Чл. 111. (1) Туроператорите и туристическите агенти предприемат или осигуряват предприемането на необходимите мерки в съответствие с Регламент (ЕО) № 1107/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт (ОВ, L 204, 26/07/2006).

(2) Когато предприетите мерки не са съобразени с регламента по ал. 1, лицата с увреждания или с ограничена подвижност могат да претендират обезщетение за причинените им вреди. Искът за обезщетение се предявява срещу туроператора или туристическия агент пред съответния съд.

Глава осма

ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЬОРСТВО

Раздел I

Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг

Чл. 112. (1) Хотелиерство или ресторантьорство на територията на Република България се извършва само в категоризирани по този закон туристически обекти.

(2) Категоризацията се извършва от министъра на икономиката, енергетиката и туризма и от кметовете на общини или от оправомощени от тях длъжностни лица - за видовете обекти и категории, посочени в този закон.

(3) За предоставяне на туристически услуги на деца и ученици под формата на детски лагер категоризираните по този закон туристически обекти следва да спазват изискванията за детски лагер, посочени в наредбата по чл. 80, ал. 5.

Чл. 113. Разпоредбите на този раздел не се прилагат:

1. за хотелиерство, извършвано в ротели, ботели и флотели;

2. за ресторантьорство или за кетъринг услуги, предоставяни на борда на кораби, самолети или влакове.

Чл. 114. Лицата, извършващи хотелиерство и/или ресторантьорство, и/или кетъринг, категоризираните места за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове и туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене се вписват в съответните регистри - част от Националния туристически регистър.

Чл. 115. (1) Хотелиерство или ресторантьорство, или кетъринг се извършва от лице, което:

1. е търговец по смисъла на Търговския закон или е юридическо лице, което има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава членка;

2. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;

3. има персонал с изискуемото образование, езикова квалификация и стаж.

(2) Хотелиерство в стаи за гости и къщи за гости може да извършва и лице, което не е търговец по смисъла на Търговския закон, когато те са част от обитаваното от него жилище.

Чл. 116. Лицата, извършващи хотелиерство и/или ресторантьорство в туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3, са длъжни:

1. да предоставят туристически услуги в категоризиран туристически обект или в обект, на който е издадено временно удостоверение за открита процедура по категоризиране;

2. да предоставят туристически услуги в туристически обект, който отговаря на изискванията за определената му категория, съгласно наредбата по чл. 124, ал. 5;

3. да поставят в близост до входа на туристическия обект табелата по чл. 135, ал. 1 и следната информация:

а) фирмата, седалището и адреса на управление на търговеца;

б) работното време на туристическия обект - за заведенията за хранене и развлечения;

в) имената на управителя на обекта с телефон за контакт.

Чл. 117. Лицата, извършващи хотелиерство, са длъжни:

1. да обявяват цените на нощувките и на другите предлагани от тях услуги чрез ценоразпис, поставен на видно за потребителите място в близост до рецепцията;

2. да обявяват цените така, че те да бъдат лесно разбираеми, да са четливо изписани и да не въвеждат потребителите в заблуждение;

3. да обявяват цените задължително в левове, а при необходимост и в друга валута, при спазване изискванията на чл. 3, ал. 5 и 6;

4. да спазват българското законодателство, уреждащо престоя на туристи на територията на Република България.

Чл. 118. (1) Лицата, извършващи хотелиерство, са длъжни да водят регистър за настанените туристи, за гражданството им и за броя на реализираните от тях нощувки.

(2) Образец на регистъра по ал. 1 се утвърждава от министъра на икономиката, енергетиката и туризма и се публикува на интернет страницата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

(3) Лицата по ал. 1 са длъжни ежемесечно да подават информация в съответната община за броя на реализираните нощувки, чрез справка-декларация.

(4) Образецът на справката-декларация по ал. 3 се утвърждава от министъра на икономиката, енергетиката и туризма и се публикува на интернет страницата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

(5) Справките-декларации по ал. 3 се подават в съответната община по електронен път.

(6) За броя на реализираните нощувки, посочени в справката-декларация по ал. 3, се дължи туристически данък при условията и по реда на Закона за местните данъци и такси.

Чл. 119. (1) Лицата, извършващи ресторантьорство, са длъжни да съставят ценоразписи: лист-меню за кухненската и сладкарската продукция и карт-меню за алкохолни и безалкохолни напитки със съответните продажни цени и грамажи.

(2) Лист-менюто и карт-менюто трябва да бъдат предоставени на всеки потребител преди поръчката и при представяне на сметката.

(3) Лист-менюто и карт-менюто задължително се изписват на български език и по желание или при необходимост - и на друг език.

(4) Обявените цени в лист-менюто и в карт-менюто са с еднакъв размер за всички туристи, определен при спазване изискванията на чл. 3, ал. 5 и 6.

(5) За всяка продажба на туристическа услуга задължително се издава фискален бон съгласно Закона за данък върху добавената стойност.

Чл. 120. Лицата, извършващи хотелиерство или ресторантьорство, могат да сключват договори с регистрирани туроператори и туристически агенти, с хотелиери и ресторантьори, извършващи дейност в категоризирани туристически обекти, и с лицензирани превозвачи.

Чл. 121. (1) Лицата, предоставящи кетъринг услуги, са длъжни:

1. да предоставят услугите след писмено уведомяване на министъра на икономиката, енергетиката и туризма;

2. да имат персонал с подходящо образование и квалификация;

3. да имат подходящо оборудване за пренос и сервиране на храна и напитки;

4. да гарантират качеството и безопасността на предлаганата храна;

5. да съставят и обявяват ценоразписи за предлаганите услуги: за кетъринг оборудване под наем – посуда и друго оборудване; за менюто за кухненската и сладкарската продукция (хапки, плата и десерти) – по брой и грамаж; за менюто за алкохолни и безалкохолни напитки – по брой и грамаж;

6. да предоставят контактна информация;

7. да издават фискален бон за всяка продажба (при плащане в брой) съгласно Закона за данък върху добавената стойност.

(2) Изискванията на ал. 1, т. 2 и 3 се конкретизират в наредбата по чл. 143.

Раздел II

Категоризиране на места за настаняване и прилежащи към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелни заведения за хранене и развлечения, туристически хижи и прилежащите към тях заведения за хранене

Чл. 122. (1) Местата за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове и туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене подлежат на категоризиране по този закон независимо от вида на тяхната собственост и начина на управлението им.

(2) На категоризиране по този закон подлежат и заведенията за хранене и развлечения, разположени върху понтони или върху закотвени в близост до брега плавателни съдове.

Чл. 123. Не подлежат на категоризиране по този закон:

1. заведения за хранене и развлечения, разположени в учебни и лечебни заведения, както и във ведомства и предприятия, предназначени за ползване само от техни служители и за които няма осигурен свободен достъп за външни посетители;

2. заведения за бързо обслужване, чийто капацитет е до 12 места за сядане, или обособени с до 12 места за сядане части от търговски обекти;

3. обособени като места за хранене части от помещения или дворове на категоризирани къщи за гости, стаи за гости и хостели, където се предлага домашно приготвена храна само на гостите, вписани в Регистъра на настанените туристи на съответния обект;

4. ловните бази по Закона за лова и опазване на дивеча: ловна резиденция, ловен дом, ловна хижа и ловен заслон.

Чл. 124. (1) Местата за настаняване са два класа „А” и „Б”. Местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения се категоризират в следните категории: „една звезда”, „две звезди”, „три звезди”, „четири звезди” или „пет звезди”.

(2) Видовете места за настаняване, заведения за хранене и развлечения и техните характеристики се определят с наредбата по ал. 5.

(3) На място за настаняване може да бъде определена само една категория, независимо от броя на сградите, които го образуват, и капацитета му.

(4) Заведенията за хранене и развлечения, прилежащи към местата за настаняване, може да получат категория, различна от тази на мястото за настаняване, като разликата между тях е не повече от една звезда.

(5) Изискванията към местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения и редът за определяне на категория, отказ, понижаване, спиране действието и прекратяване на определената им категория се уреждат с наредба, приета от Министерския съвет.

(6) Наредбата по ал. 5 съдържа и всички образци на заявления, формуляри и справки, които се отнасят за местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения.

Чл. 125. (1) Туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене се категоризират в следните категории: „един еделвайс”, „два еделвайса” и „три еделвайса”.

(2) Видовете туристически хижи, туристически учебни центрове, туристически спални и прилежащите към тях заведения за хранене и техните характеристики се определят с наредбата по ал. 4.

(3) Заведенията за хранене, прилежащи към туристическите хижи, могат да получат категория, различна от тази на туристическата хижа, като разликата между тях е не повече от „един еделвайс”.

(4) Изискванията към туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене и редът за определяне на категория, отказ, прекратяване и понижаване на определената им категория се уреждат с наредба на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(5) Наредбата по ал. 4 съдържа и всички образци на заявления, формуляри и справки, които се отнасят за туристически хижи и прилежащите към тях заведения за хранене.

Чл. 126. (1) Местата за настаняване клас „А” се категоризират в следните категории:

1. хотели – „една звезда”, „две звезди”, „три звезди”, „четири звезди” или „пет звезди”;

2. мотели – „една звезда”, „две звезди” или „три звезди”;

3. апартаментни туристически комплекси – „две звезди”, „три звезди”, „четири звезди” или „пет звезди”;

4. вилни селища – „три звезди”, „четири звезди” или „пет звезди”;

5. туристически селища – „две звезди”, „три звезди” или „четири звезди”;

6. вили – „три звезди”, „четири звезди” или „пет звезди”.

(2) Местата за настаняване клас „Б” се категоризират в следните категории:

1. семейни хотели – „една звезда”, „две звезди” или „три звезди”;

2. хостели – „една звезда”, „две звезди” или „три звезди”;

3. пансиони – „една звезда” или „две звезди”;

4. почивни станции – „една звезда”, „две звезди” или „три звезди”;

5. стаи за гости – „една звезда”, „две звезди” или „три звезди”;

6. апартаменти за гости – „една звезда”, „две звезди” или „три звезди”;

7. къщи за гости – „една звезда”, „две звезди” или „три звезди”;

8. бунгала – „една звезда”, „две звезди” или „три звезди”;

9. къмпинги – „една звезда”, „две звезди” или „три звезди”.

Чл. 127. Прилежащите към места за настаняване и самостоятелните заведения за хранене и развлечения, се категоризират в следните категории:

1. ресторанти – „една звезда”, „две звезди”, „три звезди”, „четири звезди” или „пет звезди”;

2. заведения за бързо обслужване – „една звезда”, „две звезди” и „три звезди”;

3. питейни заведения – „една звезда”, „две звезди”, „три звезди” или „четири звезди”;

4. кафе сладкарници – „една звезда”, „две звезди”, „три звезди”, „четири звезди” или „пет звезди”;

5. барове – „една звезда”, „две звезди”, „три звезди”, „четири звезди” или „пет звезди”.

Чл. 128. (1) Туристическите хижи се категоризират в следните категории: „един еделвайс”, „два еделвайса” и „три еделвайса”.

(2) Туристическите учебни центрове се категоризират в следните категории: „два еделвайса” и „три еделвайса”.

(3) Туристическите спални се категоризират в следните категории: „един еделвайс”, „два еделвайса” и „три еделвайса”.

Чл. 129. Прилежащите към туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални заведения за хранене се категоризират в следните категории:

1. туристическа столова – категория „един еделвайс” и „два еделвайса”;

2. туристически бюфет – категория „един еделвайс” и „два еделвайса”;

3. туристическа столова със сервитьорско обслужване - категория „два еделвайса” и „три еделвайса”.

Чл. 130. Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице по предложение на ЕККСТО определя категорията на:

1. местата за настаняване:

а) хотели – категория „три звезди”, „четири звезди” и „пет звезди”, и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения;

б) апартаментни туристически комплекси – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 1, т. 3;

в) вилни селища – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 1, т. 4;

г) туристически селища – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 1, т. 5;

д) вили – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 1, т. 6.

2. самостоятелни заведения за хранене и развлечения - категория „четири звезди” и „пет звезди”;

3. туристически хижи, туристически учебни центрове, туристически спални и прилежащи към тях заведения за хранене – всички категории, съгласно чл. 128 и 129.

Чл. 131. Кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице по предложение на ОЕККТО определя категория на:

1. местата за настаняване, както следва:

а) хотели – категория „една звезда” и „две звезди”, и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения;

б) мотели – всички категории, и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, съгласно чл. 126, ал. 1, т. 2;

в) семейни хотели – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 2, т. 1;

г) хостели – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 2, т. 2;

д) пансиони – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 2, т. 3;

е) почивни станции – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 2, т. 4;

ж) стаи за гости – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 2, т. 5;

з) апартаменти за гости – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 2, т. 6;

и) къщи за гости – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 2, т. 7;

к) бунгала – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 2, т. 8;

л) къмпинги – всички категории, съгласно чл. 126, ал. 2, т. 9.

2. самостоятелни заведения за хранене и развлечения - категория „една звезда”, „две звезди” и „три звезди”;

3. заведенията за хранене и развлечения, разположени върху понтони или върху закотвени в близост до брега плавателни съдове – всички категории за съответния вид, съгласно чл. 127.

Чл. 132. (1) Лицето, което ще извършва хотелиерство или ресторантьорство в места за настаняване и в заведения за хранене и развлечения, или упълномощено от него лице подава до съответния категоризиращ орган заявление за категоризиране по образец, към което прилага:

1. декларация по образец за регистрация в търговския регистър с посочване на ЕИК или копия от документи, удостоверяващи, че лицето има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава членка;

2. декларация, че лицето не е в ликвидация (за лицата, които не са търговци);

3. справка по образец за професионалната и езиковата квалификация на персонала в обекта;

4. копия на документите, удостоверяващи образованието или професионалната квалификация, стаж в туризма и езиковата квалификация на управителя на туристическия обект, съгласно изискванията на наредбата по чл. 124, ал. 5;

5. формуляр по образец за определяне на категорията;

6. копия на документите за собственост на обекта или копие от договора за наем или от друг договор, от който е видно, че са налице условия лицето да извършва съответната туристическа дейност в обекта;

7. документ, удостоверяващ въвеждането на обекта в експлоатация, или друг документ, удостоверяващ законността на обекта, при спазване

изискванията на Закона за устройство на територията, съответно разрешение за ползване на повърхностен воден обект и свидетелство за годност (за заведенията за хранене и развлечения, разположени върху понтони или върху закотвени в близост до брега плавателни съдове);

8. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник;

9. документ за платена такса за разглеждане на документи за категоризиране, съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

(2) Лицето, което ще извършва настаняване в стаи за гости, апартаменти за гости или къщи за гости, или упълномощено от него лице подава до кмета на общината заявление за категоризиране по образец, към което прилага:

1. формуляр по образец за определяне на категорията;

2. копие на документа за собственост на обекта или копие от договора за наем или от друг договор, от който е видно, че са налице условия лицето да извършва съответната туристическа дейност в обекта (в случай че това лице е различно от собственика на обекта);

3. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник;

4. документ за платена такса за разглеждане на документи за категоризиране съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

(3) Лицето, което ще извършва хотелиерство или ресторантьорство в туристически хижи, туристически учебни центрове, туристически спални и прилежащи към тях заведения за хранене, или упълномощено от него лице подава до министъра на икономиката, енергетиката и туризма заявление за категоризиране по образец, към което прилага:

1. декларация по образец за регистрация в търговския регистър с посочване на ЕИК или копия от документи, удостоверяващи, че лицето има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава членка;

2. декларация, че лицето не е в ликвидация (за лицата, които не са търговци);

3. формуляр по образец за определяне на категорията;

4. копия на документите за собственост на обекта или удостоверение от публичния регистър на спортните обекти и обектите за социален туризъм по чл. 48а от Закона за физическото възпитание и спорта;

5. копие на договор за наем или на друг договор, от който е видно, че са налице условия лицето да извършва съответната туристическа дейност в обекта;

6. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник;

7. документ за платена такса за разглеждане на документи за категоризиране съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

(4) Заявленията по ал. 1, 2 и 3 с приложените към тях документи се подават до съответния категоризиращ орган.

(5) Документи по ал. 1, 2 и 3, представени на чужд език, трябва да бъдат придружени с официален превод на български език.

Чл. 133. (1) Съответната експертна комисия по категоризация на туристически обекти разглежда заявленията и приложените към тях документи в 14-дневен срок от датата на постъпването им и след като констатира, че представените документи съответстват на изискванията на чл. 132, ал. 1, 2 или 3, се произнася по тях с мотивирано предложение до съответния категоризиращ орган или до оправомощено от него длъжностно лице да открие процедурата по категоризиране на туристическия обект и да издаде временно удостоверение за откритата процедура по категоризиране.

(2) В случай на констатирана непълнота или нередовност на представените документи по чл. 132, ал. 1, 2 и 3 съответната експертна комисия по категоризация на туристически обекти в срок 10 работни дни от датата на заседанието писмено уведомява заявителя и определя 14-дневен срок от получаване на уведомлението за отстраняването им. Срокът по ал. 1 спира да тече до датата на отстраняване на непълнотата и/или нередовността.

(3) Ако в указания срок по ал. 2 не се отстранят непълнотите и/или нередовностите, съответният категоризиращ орган със заповед отказва определяне на вид и категория на обекта. Заповедта се изпраща на заявителя.

(4) Временното удостоверение за открита процедура по категоризиране, с изключение на случаите по чл. 134, е със срок на валидност, както следва:

1. за туристически обекти, подлежащи на категоризиране от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, с изключение на обектите по чл. 3, ал. 2, т. 3 – четири месеца;

2. за туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите заведения за хранене към тях – шест месеца;

3. за туристически обекти, подлежащи на категоризиране от кметовете на общини – два месеца;

(5) В срока по ал. 4 на временните удостоверения по решение на съответните експертни комисии по категоризация на туристически обекти се определят експертни работни групи за проверка на място в обекта за съответствието му с изискванията за заявената категория.

(6) За проверката по ал. 5 се съставя констативен протокол, който съдържа предложение за определяне или за отказ за определяне на вид и категория на туристическия обект.

(7) Категоризиращият орган или оправомощено от него длъжностно лице въз основа на предложението на експертна комисия по категоризация на туристически обекти в съответния срок по ал. 4 определя вида и категорията на обекта и издава удостоверение за определена категория или със заповед мотивирано отказва определянето на категория.

(8) Определянето на категория на прилежащите към местата за настаняване заведения за хранене и развлечения се извършва в сроковете, предвидени за заявената категория на съответното място за настаняване.

(9) Отказът по ал. 3 и 7 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 134. (1) За туристически обекти със сезонен режим на работа, когато в срока на издаденото временно удостоверение за открита процедура по категоризиране на обекта не е извършена проверка на място за съответствието му с изискванията за заявената категория, по причина, която не се дължи на хотелиера или ресторантьора, срокът на временното удостоверение може да бъде еднократно удължен.

(2) Съответната експертна комисия за категоризиране на туристически обекти преценява срока по ал. 1 конкретно за всеки случай.

(3) Категоризиращият орган по предложение на съответната експертна комисия за категоризиране със заповед определя срока по ал. 1 и издава ново временно удостоверение с актуален срок на валидност.

Чл. 135. (1) На категоризираните места за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелни заведения за хранене и развлечения, туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални и прилежащите към тях заведения за хранене

се издава категорийна символика в зависимост от техния вид и категория, включваща удостоверение и табела, които се поставят на видно място в обекта.

(2) Категорийната символика по ал. 1 е унифицирана и се издава по образец, утвърден от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(3) Категорийната символика се получава лично или чрез упълномощен представител от заявителя, който при получаването ѝ прилага копие на документ за платена такса за вписване в Националния туристически регистър съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

(4) Надписите за вида, наименованието и категорията на туристическите обекти по ал. 1 не трябва да въвеждат в заблуждение туриста.

Чл. 136. (1) Категорията на местата за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене се определя на базата на съответствие с минималните задължителни изисквания за изграждане, обзавеждане и оборудване, обслужване, предлагани услуги и професионална и езикова квалификация на персонала, посочени в наредбата по чл. 124, ал. 5, съответно в наредбата по чл. 125, ал. 4.

(2) Срокът на издаденото удостоверение за определена категория на туристическите обекти по ал. 1 е 5 години с изключение на срока на удостоверението за обектите, разположени върху понтон, което е със срок, съответстващ на срока на действие на разрешителното.

(3) В срок до 3 месеца преди изтичането на 5-годишния срок лицето следва да декларира желанието си да потвърди категорията на обекта или да получи категория, различна от определената му до момента, както и да заплати такса за извършване на проверка на място в туристическия обект съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

(4) В случай че съответното лице не предприеме действията по ал. 3 в указания му срок, категорията на обекта се прекратява с изтичането на срока. В този случай за същия обект нова категория може да бъде определена по реда на чл. 132 и 133.

(5) Документът за платена такса и декларацията за категорията на обекта по ал. 3 се подават до съответния категоризиращ орган на място, по пощата или по електронен път.

(6) Служители на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, съответно на общината, извършват проверка на място в

туристическия обект за цялостно съответствие на обекта с изискванията за декларираната категория. При констатирано съответствие на обекта в 3-месечния срок по ал. 3 се продължава срокът на досегашната категория на обекта или се определя нова категория.

(7) За определената категория на обекта по ал. 6 се издава ново удостоверение, което се получава от лицето след връщане на предходно издаденото.

(8) В случай на промяна на категорията на обекта новата табела по чл. 135, ал. 1 се получава след връщане на предходно издадената.

Чл. 137. (1) Лицето, което извършва хотелиерство или ресторантьорство в категоризиран туристически обект, или упълномощено от него лице може да подаде до съответния категоризиращ орган заявление за промяна на категорията на туристическия обект в по-висока от определената му по реда на чл. 132.

(2) На лицето по ал. 1 не се издава временно удостоверение за открита процедура по категоризиране.

(3) До издаване на новото удостоверение за категория издаденото удостоверение запазва своето действие.

(4) При получаване на новото удостоверение лицето по ал. 1 връща предходно издаденото.

(5) В случай че лицето по ал. 1 заяви промяна на категорията на туристическия обект в по-ниска от определената му категория и към заявлението по ал. 1 приложи декларация, с която да удостовери, че вписаните данни в Националния туристически регистър за него и за обекта не са променени, в 14-дневен срок от постъпването на заявлението по предложение на съответната експертна комисия по категоризация на лицето се издава ново удостоверение за категория съгласно искането му.

(6) За промяната по ал. 5 се събира такса съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

Чл. 138. (1) Категорията на местата за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи и прилежащите към тях заведения за хранене се понижава при неизпълнение на изискванията за определената категория.

(2) Понижаването на категорията на обекта е принудителна административна мярка и се налага със заповед на категоризиращия орган по решение на ЕККСТО, съответно на ОЕККТО.

(3) Заповедта на категоризиращия орган по ал. 2 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът определи друго.

Чл. 139. (1) Действието на удостоверението за определена категория на местата за настаняване може да бъде спряно по заявление на лицето, извършващо дейност в обекта, за определен срок, в рамките на съответната година.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава до съответния категоризиращ орган.

(3) Срокът по ал. 1 не може да бъде по-дълъг от 6 месеца и по-къс от един месец.

(4) Причините и срокът, за който се иска спирането, се посочват в заявлението по ал. 1.

(5) Срокът на спирането на действието на удостоверението за категория се отразява в Националния туристически регистър.

(6) За периода на спиране действието на удостоверението за категория съответното лице няма право да извършва дейност в обекта.

Чл. 140. (1) Категорията на местата за настаняване, заведенията за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене се прекратява автоматично:

1. с изтичането на срока на определената категория;

2. по искане на собственика или на лицето, извършващо дейност в туристическия обект – с подаване на заявлението;

3. при смърт на физическото лице, съответно при прекратяване на юридическото лице, извършващо дейност в туристическия обект;

4. ако в 3-месечен срок от издаването на категорийната символика на туристическия обект, лицето, извършващо дейност в него, не се яви за получаването ѝ, а за сезонните обекти – в едномесечен срок;

5. при подаване на заявление за промяна на категорията на обекта – с получаване на новото удостоверение.

(2) Категорията на туристическите обекти по ал. 1 се прекратява със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма или на оправомощено от него длъжностно лице:

1. при откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация на хотелиера или ресторантьора;

2. при промяна на вида на туристическия обект;

3. при реконструкция, основен ремонт или преустройство на туристическия обект по смисъла на Закона за устройство на територията;

4. при повторно нарушение на изискванията за определената категория;

5. при неизпълнение на задълженията по чл. 118, ал. 1 и 3.

(3) След прекратяване категорията на туристически обект издаденото удостоверение се обезсилва. Нова категория на обекта се определя по реда на чл. 132.

(4) Заповедта на категоризиращия орган по ал. 2 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът определи друго.

(5) При прекратяване категорията на обекта категоризиращият орган предприема съответни действия за публично оповестяване на прекратяването чрез средствата за масово осведомяване.

Раздел III
Предоставяне на кетъргинг услуги

Чл. 141. (1) Кетъргинг услуги се предоставят след подаване на писмено уведомление по образец до министъра на икономиката, енергетиката и туризма, с което лицето декларира съответствието си с изискванията на чл. 115, ал. 1 и чл. 121.

(2) В случай на непълнота на уведомлението по ал. 1 в 14-дневен срок от получаването му министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице писмено уведомява лицето да отстрани непълнотите в 7-дневен срок.

(3) Образецът на уведомлението по ал. 1 се посочва в наредбата по чл. 143.

Чл. 142. (1) След като установи, че уведомлението е редовно, министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице вписва лицето в предназначения за това регистър, който се води в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(2) Лицето, предоставящо кетъринг услуги, може да поиска писмено от министъра на икономиката, енергетиката и туризма издаване на удостоверение за вписване в Националния туристически регистър.

(3) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверението в 14-дневен срок от постъпване на искането.

(4) За издаване на удостоверението по ал. 3 се заплаща такса съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3. Към искането се прилага документ за платена такса.

(5) Лицето, предоставящо кетъринг услуги, уведомява министъра на икономиката, енергетиката и туризма за всяка промяна на данните от уведомяването по чл. 141, ал. 1 в 14-дневен срок от настъпване на промяната.

Чл. 143. Условията и редът за предоставяне на кетъринг услуги се уреждат с наредба, издадена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма съгласувано с министъра на земеделието и храните.

Чл. 144. (1) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед преустановява дейността на лицето, предоставящо кетъринг услуги, в случай че е установено системно нарушение на закона или на наредбата по чл. 143.

(2) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът определи друго.

(3) Лицето, предоставящо кетъринг услуги по ал. 1, може да подаде уведомление за извършване на кетъринг услуги не по-рано от 6 месеца от датата на влизане в сила на заповедта за преустановяване на дейността.

Глава девета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СПА И УЕЛНЕС УСЛУГИ. СЕРТИФИЦИРАНЕ НА БАЛНЕОЛЕЧЕБНИ (МЕДИКЪЛ СПА), СПА, УЕЛНЕС И ТАЛАСОТЕРАПЕВТИЧНИ ЦЕНТРОВЕ

Чл. 145. (1) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава сертификат на прилежащите към места за настаняване и самостоятелните центрове в курортна и градска среда, изградени, оборудвани и обзаведени за предоставяне на балнеолечебни, СПА, уелнес и таласотерапевтични услуги, по реда на този закон.

(2) Право да използват в наименованието си абревиатурата „СПА”, съответно обозначенията „Балнеолечебен (Медикъл СПА)”, „Уелнес” и „Таласотерапия” или да предоставят услуги, обединени под наименованията „Балнеолечебни” или „СПА/Уелнес услуги”, посочени в рекламни брошури, листовки или на интернет страници, имат само лицата, извършващи дейност в сградите или помещенията, получили сертификат за „Балнеолечебен (Медикъл СПА) център”, „СПА център”, „Уелнес център” или „Таласотерапевтичен център” по реда на този закон.

(3) Условията и редът за сертифициране на центровете по ал. 2, изискванията към персонала и към лицето с функции по управление на съответния център се уреждат с наредба на министъра на икономиката, енергетиката и туризма и министъра на здравеопазването.

(4) Центровете по ал. 2 получават съответния сертификат при съответствие с минималните задължителни изисквания за изграждане, обзавеждане и оборудване, обслужване, предлагани услуги и професионална и езикова квалификация на персонала, посочени в наредбата по ал. 3.

(5) Наредбата по ал. 3 съдържа и всички образци на заявления и справки, които се отнасят за центровете по ал. 2.

Чл. 146. Сертифицирането на центровете по чл. 145, ал. 1 се извършва с цел удостоверяване пригодността на центъра за предлагане на балнеолечебни (медикъл СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтични услуги, повишаване качеството на предлаганите услуги и гарантиране на правата и повишаване сигурността на потребителите на тези услуги.

Чл. 147. (1) Предоставянето на балнеолечебни (медикъли СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтични услуги в сертифицирани по този закон центрове се извършва от лице, което:

1. е търговец по смисъла на Търговския закон или е юридическо лице, което има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава членка;

2. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;

3. има персонал с изискуемото образование, професионална, езикова квалификация и стаж;

4. има управител с изискуемото образование, професионална, езикова квалификация и стаж;

5. е осигурило подходящи помещения, обзавеждане и оборудване и условия за предоставяне на съответните услуги съгласно изискванията на наредбата по чл. 145, ал. 3.

(2) Лицето по ал. 1 или негов пълномощник подава заявление по образец до министъра на икономиката, енергетиката и туризма, към което прилага:

1. копия на документи, удостоверяващи, че лицето има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност (за лицата, които не са търговци), включително по законодателството на друга държава членка;

2. декларация, че лицето не е в ликвидация (за лицата, които не са търговци);

3. копие на документа за собственост на центъра или от договора за наем или от друг договор, от който е видно, че на лицето са му предоставени права за ползване върху помещенията;

4. документ, удостоверяващ въвеждането на обекта в експлоатация;

5. справка за персонала - по образец;

6. документи, удостоверяващи образованието, професионалната и езиковата квалификация и стажа на лицето - управител на обекта, съгласно изискванията на наредбата по чл. 145, ал. 3;

7. декларация, че лицето е осигурило подходящи помещения, обзавеждане и оборудване и условия за предоставяне на съответните услуги за заявения за сертифициране обект съгласно изискванията на наредбата по чл. 145, ал. 3;

8. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник;

9. документ за платена такса за разглеждане на документите за сертифициране съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

Чл. 148. (1) Заявлението и приложените към него документи се разглеждат в 14-дневен срок от датата на постъпването им.

(2) В случай на констатирана непълнота или нередовност на представените документи по ал. 1 на заявителя се дава 14-дневен срок за отстраняването им. Срокът по ал. 1 спира да тече до датата на отстраняване на непълнотата, съответно нередовността.

(3) Ако в указания срок от получаване на уведомлението по ал. 2 заявителят не отстрани непълнотите или нередовностите, министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед отказва издаването на сертификат.

(4) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощен от него заместник-министър в срока по ал. 1 въз основа на представените документи издава сертификат или мотивирано отказва сертифицирането на обекта.

(5) Отказът по ал. 3 и 4 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 149. (1) На сертифицираните центрове се издава категорийна символика в зависимост от техния вид, включваща сертификат и табела, които се поставят на видно място в обекта.

(2) Категорийната символика по ал. 1 е унифицирана и се издава по образец, утвърден от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(3) Категорийната символика се получава лично или чрез упълномощен представител от заявителя, който при получаването ѝ прилага копие на документ за платена такса за вписване в Националния туристически регистър съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

(4) Надписите за вида, наименованието и категорията на туристическите обекти по ал. 1 не трябва да въвеждат в заблуждение туриста.

(5) Сертификатът е валиден за срок 5 години считано от датата на издаването му.

(6) Подновяване на сертификата се допуска преди изтичане на срока по ал. 5.

(7) Сертифицираните центрове, както и лицата, предоставящи услуги в тях, се вписват в предназначения за това регистър. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(8) При промяна на вписаните обстоятелства в регистъра по ал. 7, които налагат да се издаде нов сертификат, той се издава по заявление на вписаното лице, което се подава в 14-дневен срок от настъпване на промяната.

(9) За отразяване на промяна във вписаните обстоятелства се събира такса съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

Чл. 150. (1) Сертифицираният обект и лицето, извършващо дейност в него, се заличават от регистъра и сертификатът се обезсилва със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма или на оправомощено от него длъжностно лице при:

1. изтичане на срока;
2. по искане на лицето, извършващо дейност в туристическия обект;
3. прекратяване на юридическото лице, извършващо дейност в туристическия обект;
4. откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация на лицето, извършващо дейност в туристическия обект;
5. промяна на вида на туристическия обект;

6. системни нарушения на изискванията за съответния вид обект, посочени в наредбата по чл. 145, ал. 3;

7. неподаване в срок на заявление по чл. 149, ал. 8.

(2) След прекратяване действието на сертификата нов сертификат се издава по реда на чл. 147 и 148.

(3) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Заповедта подлежи на незабавно изпълнение. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът не разпореди друго.

Глава десета
ПОДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИ ПО ЕЛЕКТРОНЕН ПЪТ

Чл. 151. (1) Заявленията за регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност, за категоризиране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1-3, за сертифициране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5 заедно с приложените към тях сканирани документи и уведомленията по чл. 141, ал. 1 може да се подават и по електронен път.

(2) Заявленията и уведомленията следва да са подписани с квалифициран електронен подпис от заявителя. За заявител се счита лицето, от името на което е извършено електронното изявление.

(3) На интернет сайта на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и на сайта на съответната община се публикува електронният адрес, на който могат да се изпращат заявленията.

(4) Електронното изявление се смята за получено, ако от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, съответно от общината, потвърдят получаването му. Потвърждаване на получаването се извършва в срок до 5 работни дни.

Глава единадесета
ИЗДАВАНЕ НА ДУБЛИКАТИ НА УДОСТОВЕРЕНИЯ И СЕРТИФИКАТИ

Чл. 152. (1) Дубликат на издадено удостоверение за регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност, на удостоверение за определен вид и категория на туристически обект по чл. 3,

ал. 2, т. 1-3 и на сертификат за туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 5 се издава при унищожаване или загубване на първоначално издаденото удостоверение/сертификат по заявление по образец, подадено от съответните титуляри на изгубените документи.

(2) Към заявлението заявителят прилага декларация за обстоятелствата по ал. 1.

(3) За издаването на дубликат се заплаща такса съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

Глава дванадесета
ЕКСКУРЗОВОДИ, ПЛАНИНСКИ ВОДАЧИ И СКИ ИНСТРУКТОРИ

Чл. 153. (1) За упражняване на професиите „екскурзовод", „планински водач" и „ски инструктор" е необходимо съответното лице да притежава правоспособност за извършване на дейността и да бъде вписано в съответния регистър - част от Националния туристически регистър.

(2) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма съгласувано с министъра на образованието, младежта и науката определя с наредби образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професиите по ал. 1.

Чл. 154. (1) Лицата, придобили правоспособност за упражняване на професиите по чл. 153, ал. 1, подават заявление по образец до министъра на икономиката, енергетиката и туризма за вписване в съответния регистър.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. документ, удостоверяващ придобитата правоспособност;

2. сертификат или друг документ, удостоверяващ владеене на чужди езици, когато е приложимо;

3. декларация за свободно упражняване на професията или копие на договор за упражняването ѝ към туроператор или музей;

4. документ за платена такса за вписване съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

(3) Заявлението по ал. 1 заедно с приложените документи може да се подава и по електронен път по реда на чл. 151.

(4) В съответния регистър по чл. 153, ал. 1 се вписват:

1. имената и контактните данни на лицата на екскурзовода/планинския водач/ски инструктора;

2. езикът/езиците, на който/които ще се упражнява съответната професия;

3. начинът на упражняване на професията;

4. извършените промени във вписаните обстоятелства.

(5) При промяна на вписаните по ал. 4 обстоятелства съответните лица са длъжни в 7-дневен срок от настъпването ѝ да я заявят за отразяване в регистъра.

(6) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед заличава вписаното по ал. 1 лице от съответния регистър по чл. 153, ал. 1:

1. по искане на вписаното лице;

2. при подаване на неверни данни за вписване в регистъра;

3. при неупражняване на професията в продължение на две години.

(7) Заповедта по ал. 6, т. 2 и 3 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Заповедта подлежи на предварително изпълнение. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение.

(8) Лицата, упражняващи професиите по ал. 6, могат да заявят ново вписване в съответния регистър не по-рано от 6 месеца от датата на заличаването им от регистъра.

Чл. 155. (1) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава на вписаното в съответния регистър по чл. 153, ал. 1 лице съответна идентификационна карта.

(2) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма утвърждава образците на идентификационните карти по ал. 1 за всяка от професиите по чл. 153, ал. 1.

(3) При загуба или унищожаване на идентификационна карта министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава дубликат по заявление на лицето по чл. 153, ал. 1.

Чл. 156. Екскурзоводите, планинските водачи и ски инструкторите са длъжни при упражняване на професията да носят идентификационната си карта по чл. 155, ал. 1.

Чл. 157. Екскурзоводът, планинският водач и ски инструкторът носят имуществена отговорност за вредите, причинени от виновно неизпълнение на техните задължения, съгласно Закона за задълженията и договорите.

Глава тринадесета
СКИ ПИСТИ. ВИДОВЕ. ПОЛЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ОБЕЗОПАСЯВАНЕ. ПРЕДОСТАВЯНИ ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ

Чл. 158. (1) Територията на ски пистите независимо от собствеността ѝ (държавна, общинска или частна) е общодостъпна.

(2) За части от територията на ски пистите достъпът може да бъде ограничен само в случаите, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, опазването на защитени територии и обекти, при опасност за здравето или живота им, както и в други случаи, определени със закон.

Чл. 159. (1) Ползването на туристическите обекти – ски писти, и предоставянето на туристически услуги на територията им следва да бъде обезопасено и информационно обезпечено.

(2) Видовете ски писти по ал. 1 са:

1. за алпийски ски и сноуборд - обособен, сигнализиран и обезопасен наклонен планински терен за състезателно или любителско каране на ски и сноуборд;

2. за ски бягане - обособено, обезопасено и сигнализирано планинско трасе за практикуване на състезателно ски бягане на дистанции или любителско ски бягане;

3. детски ски зони;

4. снежни паркове.

Чл. 160. (1) Ски пистите могат да бъдат самостоятелни или организирани в ски зона с определени граници, която да обхваща ски писти с различна сложност и предназначение, трасета и въжени линии за превоз на хора.

(2) Ски пътищата и маршрутите, представляващи връзка между ски пистите и участъци за придвижване на туристите, следва да са обезопасени и информационно обезпечени.

Чл. 161. (1) Изискванията за обезопасеност и информационна обезпеченост по чл. 159, ал. 1 и чл. 160, ал. 2 са:

1. определяне степента на сложност на ски пистата според характера и профила на терена, която да е оповестена по подходящ начин на туристите:

а) зелена – за начинаещи;

б) синя – лека писта;

в) червена – средна писта;

г) черна – трудна писта;

2. поставяне на видно място на територията на ски пистата, както и в местата за настаняване, разположени в непосредствена близост до съответната писта, на задължителни правила за безопасно поведение на туристите скиори, определени с наредбата по чл. 166;

3. предотвратяване ползването на ски пистата едновременно за ски, шейни, пешеходци и др., както и за излитане и кацане на делтапланеристи и парапланеристи от необособени за целта места;

4. предотвратяване движението на превозни средства по пистите през времето, когато те са отворени, с изключение на превозните средства за поддържане на пистата и спасителни акции, при наличие на необходимата сигнализация;

5. поддържане на територията на ски пистата;

6. поддържане на интернет сайт с информация за курорта, за ски пистите (описание, дължина, сложност, обслужване), за съоръженията (вид, дестинация и дължина), за услугите и атракциите, друга;

7. поставяне на информационни и предупредителни знаци и сигнали, и указателни табели на територията на ски пистата съгласно изискванията на наредбата по чл. 166.

(2) Кметът на съответната община, на чиято територия е планинският курорт, със заповед приема правила за обществен ред и безопасност на територията на ски пистите - част от съответния курорт, и осигурява контрола по спазването им.

Чл. 162. (1) Областните управители, на чиито територии се намират ски пистите по чл. 159, ал. 2, създават със заповед постояннодействаща Комисия за определяне категорията на ски пистите съгласно чл. 161, ал. 1, т. 1 и тяхната безопасност, наричана по-нататък „Комисията”.

(2) Дейността и организацията на работа на Комисията се уреждат с правилник, издаден от областния управител.

(3) Със заповедта по ал. 1 се определя съставът на Комисията, в която се включват: представители на общинската администрация, на чиято територия е ски пистата, на Българската федерация „Ски” и на браншовото туристическо сдружение на ски инструктори и ски училища.

(4) По преценка на съответния областен управител в състава Комисията може да бъдат включени и други експерти в областта на снежните спортове.

(5) Комисията извършва проверки за определяне категорията на ски писти и тяхната безопасност след постъпило искане до областния управител от собственика или от лицето, на което са предоставени права за ползване върху прилежащото към ски писта съоръжение.

Чл. 163. Поддръжката на територията на ски писта по чл. 161, ал. 1, т. 5 включва извършване на следните дейности през летния, съответно зимния, сезон:

1. рекултивация на терена: затревяване на оголени участъци, косене, почистване от храстовидна растителност, отстраняване на камъни, скални парчета, дънери, дупки и други неравности, причинени от порои и ерозия, отводняване, дрениране, изграждане на укрепителни шкарпи;

2. снегоутъпкване, създаване на изкуствен сняг, поставяне на постоянни и временни ограждения, обезопасявания.

Чл. 164. (1) Собственикът или лицето, на което са предоставени права за ползване върху прилежащото към ски писта съоръжение – влек и/или лифт (кабинков или седалков), е длъжно да изпълнява или да осигури изпълнението на изискванията на чл. 161.

(2) На територията на ски писта може да се предоставят следните допълнителни туристически услуги:

1. ползване на въжени линии;

2. обучение по снежни спортове (ски училище);

3. наем на специализирана ски и сноуборд екипировка;

4. сервизно обслужване на екипировка;

5. занимания за деца в обособена детска ски зона и/или снежен парк.

(3) Заниманията за деца по ал. 2, т. 5 и използването на ски пистите и съоръженията към тях се организират при спазване изискванията на наредбата по чл. 80, ал. 5.

Чл. 165. (1) На територията на ски пистите се извършват спасителни дейности от екипи на Планинската спасителна служба.

(2) В цената на картата за ски писта или ски зона се включва задължително и планинска застраховка.

Чл. 166. Министерският съвет приема наредба за обезопасяването и информационната обезпеченост на ски пистите в България.

Глава четиринадесета
ПЛАЖОВЕ. ВИДОВЕ. ПОЛЗВАНЕ И ОБЕЗОПАСЯВАНЕ

Чл. 167. (1) Ползването на туристическите обекти – плажове, и предоставянето на туристически услуги на територията им следва да бъде обезопасено, информационно осигурено и при спазване на съответните здравни изисквания.

(2) Плажовете по ал. 1 са:

1. плажове към естествени водни обекти: морски, речни и езерни;

2. плажове към изкуствени водни обекти: язовирни и към плувни басейни.

(3) Собствениците или лицата, на които са им предоставени права за ползване върху плажове, са длъжни да осигурят обезопасяването на плажа, информационната обезпеченост и спазването на здравните изисквания съгласно норми, предвидени в наредбата по чл. 78а, ал. 2 от Закона за здравето.

Чл. 168. (1) Областните управители, на чиито територии се намират плажове по чл. 167, ал. 2, създават със заповед постояннодействаща Комисия за водноспасителната дейност и безопасността на плажовете, наричана по-нататък „Комисията”.

(2) Дейността и организацията на работа на Комисията се уреждат с правилник, издаден от областния управител.

(3) Със заповедта по ал. 1 се определя съставът на Комисията, в която се включват: представители на областната администрация и по един представител на регионалните здравни инспекции, общинската администрация, на чиято територия е плажът, и областните дирекции на Министерството на вътрешните работи.

(4) Към състава на Комисията за областите с прилежащи морски плажове се включват и представители на Изпълнителна агенция „Морска администрация”.

(5) По преценка на съответния областен управител в състава на Комисията може да бъдат включени и други представители на централни и местни държавни органи.

(6) Ежегодно, в периода април-октомври областните управители на областите Добрич, Варна и Бургас предоставят на министъра на регионалното развитие и благоустройството ежемесечни справки и информация относно общото състояние, резултатите от извършените проверки, направените препоръки, наложените санкции и др. на морските плажове, намиращи се на територията на съответната област.

Чл. 169. Комисията извършва контрол за спазване изискванията на наредбата по чл. 78а, ал. 2 от Закона за здравето, включително:

1. извършва проверка на състоянието на плажовете преди сезона за къпане и представя на областния управител резултатите и заключенията от нея;

2. извършва оценка на риска на плажовете и препоръчва на собствениците или лицата с предоставени права за ползването им степента на обезопасяването им.

Чл. 170. Ежегодно до 30 април областните управители или оправомощени от тях длъжностни лица, на чиято територия са плажовете, издават заповед за забранените и разрешените за къпане плажове въз основа на заключенията по чл. 169, т. 1 на Комисията.

Чл. 171. Министерският съвет приема наредба за правилна и безопасна техническа експлоатация и поддръжка на елементите за вграждане, филтрацията и помпите към плувните басейните - самостоятелни или прилежащи към места за настаняване.

Глава петнадесета
ЕДИННА СИСТЕМА ЗА ТУРИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

Чл. 172. (1) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма и председателят на Националния статистически институт разработват и поддържат Единна система за туристическа информация, която включва Националния туристически регистър, туристическа информация и статистически данни за туризма в съответствие с изискванията на статистическата служба на Европейския съюз - ЕВРОСТАТ, и на Световната организация по туризъм.

(2) Министерският съвет приема наредба за организацията на Единната система за туристическа информация по предложение на министъра на икономиката, енергетиката и туризма и председателя на Националния статистически институт.

Чл. 173. (1) В Министерството на икономиката, енергетиката и туризма се води и поддържа Национален туристически регистър, който съдържа информация за:

1. вписаните туроператори и туристически агенти:

а) номер на удостоверението за регистрация, съответно на документа, удостоверяващ правото да се извършва такава дейност;

б) вид на туристическата дейност/дейности;

в) фирма, седалище и адрес на управление на вписаното лице;

г) адрес на офиса/офисите за упражняване на дейността, телефон, факс, електронна поща, интернет сайт;

д) електронен адрес на интернет сайта за извършване на дейността по електронен път;

е) адрес за кореспонденция на територията на страната с всички държавни институции, както и телефон, факс, електронен адрес;

ж) единен идентификационен код, данъчен или регистрационен код или друга идентификация, използвана в съответната държава членка;

з) имената на лицето/лицата с право да управляват и /или представляват вписаното лице;

и) имената на лицето с функции по управление на туроператорската и/или туристическата агентска дейност;

к) номер на заповедта на министъра на икономиката, енергетиката и туризма или на оправомощено от него длъжностно лице за регистрация, за прекратяване или за заличаване на регистрацията;

л) номер и дата на сключения застрахователен договор по чл. 98, ал. 1, име на застрахователя, срок на валидност на застраховката и застрахователната сума;

м) наложени принудителни административни мерки и санкции по този закон;

н) номер на издаден дубликат на удостоверението за регистрация;

2. категоризираните места за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене и лицата, които извършват дейност в тях:

а) номер на удостоверението;

б) вид на обекта;

в) наименование на обекта;

г) адрес на обекта, телефон, факс;

д) категория на обекта;

е) капацитет на обекта – брой стаи/апартаменти/студиа и брой легла; съответно: брой места на открито и на закрито;

ж) фирма/име, седалище/местожителство и постоянен адрес на собственика на обекта;

з) единен идентификационен код, данъчен или регистрационен код или друга идентификация, използвана в съответната държава членка на собственика на обекта;

и) наименование, седалище и адрес на управление, единен идентификационен код, данъчен или регистрационен код или друга идентификация, използвана в съответната държава членка на лицето, извършващо хотелиерство или ресторантьорство в обекта, телефон, факс, електронна поща;

к) дата, от която лицето извършва дейността в обекта; срок на валидност на категорията;

л) дата на спиране действието на удостоверението за категория и срока, за който се спира;

м) входящ номер на заявлението за определяне на категория;

н) номер и дата на заповедта на категоризиращия орган за определяне на категорията, за отказ, за понижаване или прекратяване на категорията;

о) наложените принудителни административни мерки и санкции по този закон;

п) издаден дубликат на удостоверението за категория;

3. организациите за управление на туристическите райони:

а) наименование, седалище и адрес на организацията, телефон, факс, електронна поща, интернет сайт;

б) предмет на дейност;

в) имената, телефон, факс и електронна поща на лицата, представляващи организацията;

г) номера на заповедта на министъра на икономиката, енергетиката и туризма за вписване на организацията в регистъра;

4. туристическите сдружения:

а) наименование, седалище и адрес на сдружението, телефон, факс, електронна поща, интернет страница;

б) вид на сдружението;

в) съд, номер на делото, партида, регистър, том и страница по съдебната регистрация на сдружението, единен идентификационен код, регистрационен номер в регистъра към Министерството на правосъдието, ако сдружението извършва дейност в обществена полза;

г) имената, телефон, факс и електронна поща на лицата, представляващи сдружението;

д) вид и поименен състав на управителния орган;

е) брой на членуващите в сдружението организации и лица;

5. туристическите информационни центрове:

а) правно-организационна форма;

б) местонахождение на туристическия информационен център;

в) имената на лицето, управляващо туристическия информационен център;

г) телефон, факс и електронна поща на туристическия информационен център;

д) предлагани допълнителни туристически услуги;

6. сертифицираните балнеолечебни (медикъл СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтични центрове:

а) номер на сертификата;

б) срок на сертификата;

в) вид на обекта;

г) наименование на обекта;

д) адрес, телефон, факс, електронен адрес и поща на обекта;

е) наименование, седалище и адрес на управление, единен идентификационен код, съответно име, местожителство и постоянен адрес на собственика на обекта, телефон, факс, електронна поща;

ж) наименование, седалище и адрес на управление, единен идентификационен код, съответно име, местожителство и постоянен адрес на лицето, на което са му предоставени права за ползване върху обекта, телефон, факс, електронна поща;

з) входящ номер на заявлението за получаване на сертификат;

и) номер на заповедта на министъра на икономиката, енергетиката и туризма за издаване на сертификат, за отказ или за заличаване на сертификата;

к) наложените санкции по този закон;

л) издаден дубликат на сертификата;

7. списък на правоспособните екскурзоводи, съдържащ следните данни: име, контактни данни, език/ци, на който/които ще практикува професията си съответният екскурзовод, начин на упражняване, номер на идентификационната карта и заповед за заличаване;

8. списък на правоспособните планински водачи, съдържащ следните данни: име, контактни данни за съответния планински водач, начин на упражняване, номер на идентификационната карта и заповед за заличаване;

9. списък на правоспособните ски инструктори, съдържащ следните данни: име, контактни данни, ски училището, чрез което съответният ски инструктор ще упражнява професията си, номер на идентификационната карта и заповед за заличаване;

10. за лицата, предоставящи кетъринг услуги:

а) наименование, седалище и адрес на управление, единен идентификационен код, данъчен или регистрационен код или друга идентификация, използвана в съответната държава членка, телефон, факс, електронна поща;

б) услугите, които ще се предоставят;

в) датата на започване на дейността;

г) номер на заповедта на министъра на икономиката, енергетиката и туризма за издаване на удостоверение (в случай че е поискано) или за преустановяване на дейността;

д) наложените санкции по този закон.

(2) В Националния туристически регистър в отделен раздел се вписват лицата, подали заявления за регистрация, категоризация и за сертификация, и се описват броят и видът на приложените документи. Вписването се извършва по реда на подаване на заявленията и се отбелязва движението на преписката за вписване в регистъра и за издаване на удостоверение/сертификат.

(3) В Националния туристически регистър се водят всички изменения на вписаните обстоятелства.

(4) Вписванията в Националния туристически регистър се извършва при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни.

Чл. 174. (1) Кметовете на общини се задължават да водят регистър по реда на наредбата по чл. 172, ал. 2 на всички категоризирани от тях на територията на общината туристически обекти и да предоставят информация относно вписванията по този регистър в Министерството на икономиката,

енергетиката и туризма в 30-дневен срок от датата на заповедта за определената категория на туристическия обект.

(2) Регистрите по ал. 1 са неразделна част от Националния туристически регистър.

Чл. 175. (1) Вписванията в регистрите по чл. 173, ал. 1 и чл. 174 се правят от министъра на икономиката, енергетиката и туризма или от оправомощено от него длъжностно лице съответно от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице служебно.

(2) При промяна на вписаните обстоятелства в регистрите по ал. 1 вписаното лице подава заявление по образец до министъра на икономиката, енергетиката и туризма, съответно до кмета на общината, за отразяване на промяната в съответните законови срокове от настъпването ѝ.

(3) Към заявлението по ал. 2 се прилагат документи, удостоверяващи настъпилата промяна, и документ за платена такса за вписване на настъпили промени в обстоятелствата съгласно тарифата по чл. 70, ал. 3.

Чл. 176. (1) При промяна на собствеността върху категоризирани места за настаняване и прилежащи към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелни заведения за хранене и развлечения, туристически хижи и прилежащите към тях заведения за хранене или при промяна на собствеността върху сертифицирани обекти лицето, придобило собствеността, подава заявление по образец и изискуемите документи до съответния категоризиращ или сертифициращ орган за отразяване на променените обстоятелства в съответните регистри.

(2) При промяна на лицето, извършващо дейност в категоризирани и сертифицирани туристически обекти по ал. 1, лицето, което ще извършва дейност, подава заявление по образец и изискуемите документи до съответния категоризиращ или сертифициращ орган за отразяване на променените обстоятелства в съответните регистри.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 определената категория на туристическия обект, съответно издаденият сертификат, се запазва.

Чл. 177. (1) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице изисква оперативна статистическа информация за аналитични и прогнозни цели в туризма от лицата, регистрирани за извършване на туристически дейности, от лицата, упражняващи дейност в категоризирани туристически обекти, от държавните

и общинските органи и туристическите сдружения, която те са длъжни да предоставят.

(2) При поискване от страна на лицата по ал. 1 министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице е длъжно да им предостави аналитична туристическа информация.

(3) Министерството на вътрешните работи предоставя ежемесечно на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма гранична статистика за влизанията на чуждестранни граждани в Република България и за пътуванията на български граждани с цел туризъм в чужбина.

(4) Събирането на статистическата информация от страна на Главна дирекция „Гранична полиция" се извършва по служебен път, без да се изисква от преминаващите българската граница лица да попълват други документи или формуляри освен тези, свързани с митническия контрол.

Глава шестнадесета
КОНТРОЛ

Чл. 178. (1) Контролът по спазването на закона и по издадените въз основа на него нормативни актове се осъществява от:

1. министъра на икономиката, енергетиката и туризма;

2. Комисията за защита на потребителите;

3. областните управители;

4. кметовете на общини;

5. председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Органите по ал. 1, т. 1, 2 и 4 са длъжни да координират дейността си по този закон с контролни органи по други закони.

Чл. 179. Длъжностни лица, оправомощени от органите по чл. 178, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5, и комисиите по чл. 168, ал. 1, създадени от областните управители, имат право:

1. да извършват проверки на място и по документи;

2. на свободен достъп в подлежащите на контрол туристически обекти;

3. да изискват документи, данни, сведения, справки и други носители на информация от контролираните лица, като не разгласяват

информацията, представляваща служебна или търговска тайна, станала им известна при или по повод изпълнение на служебните им задължения;

4. да дават задължителни предписания за отстраняване на несъответствията и нарушенията по закона и на издадените въз основа на него нормативни актове;

5. да привличат експерти в съответната област, когато за проверката се изискват специални знания или умения.

Чл. 180. (1) Длъжностни лица, оправомощени от председателя на Комисията за защита на потребителите, имат право и на:

1. достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон или на законодателството на държавите - членки на Европейския съюз, въвеждащи изискванията на Директива 90/314/ЕИО на Съвета за туристическите пътувания с обща цена, независимо от формата на документа;

2. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения по т. 1, които са му известни.

(2) Комисията за защита на потребителите има право:

1. да разпореди писмено на нарушителя да преустанови нарушението по ал. 1, т. 1;

2. да изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението по ал. 1, т. 1 и, ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние;

3. да разпореди прекратяване или забрана на всяко нарушение по ал. 1, т. 1 и, ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване или забрана на нарушението обществено достояние.

Чл. 181. По време на извършването на контрола, свързан с определянето на категория на туристически обект, длъжностни лица, оправомощени от министъра на икономиката, енергетиката и туризма и от кметовете на общини, съставят констативни протоколи. В протоколите се отразяват констатираните факти и обстоятелства и се дават задължителни предписания с посочване на срок за отстраняването им.

Чл. 182. (1) При констатирани нарушения на изискванията на закона и на наредбите, приети и издадени за прилагането му, длъжностни лица, оправомощени от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, от председателя на Комисията за защита на потребителите, от кметовете на общини, както и комисиите по чл. 178, ал. 1 съставят актове за установяване

на извършено нарушение по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) За налагане на административни наказания министърът на икономиката, енергетиката и туризма, председателят на Комисията за защита на потребителите, областните управители, кметовете на общини и председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор издават наказателни постановления по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 183. Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед:

1. понижава категорията на категоризираните от него туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1-3 в случаите на неизпълнение на изискванията на чл. 116, т. 2 по предложение на Комисията за защита на потребителите. Към предложението се прилага цялата административна преписка по установяване на съответното административно нарушение;

2. спира дейността на туроператор при неизпълнение на задължението по чл. 106 до обезщетяване на всички потребители.

Чл. 184. (1) Комисията за защита на потребителите извършва последващ контрол за спазване изискванията на закона с изключение на чл. 175, ал. 2 и чл. 176, ал. 2:

1. на туроператорите и туристическите агенти;

2. за категоризация на туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1-3;

3. за сертифициране на туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5;

4. на лицата собственици или с предоставени права за ползване върху прилежащото към ски писта съоръжение;

5. на лицата, предоставящи кетъринг услуги;

6. на екскурзоводи, планински водачи и ски инструктори.

(2) Председателят на Комисията за защита на потребителите или оправомощени от него длъжностни лица в резултат на контрола по ал. 1:

1. налага принудителна административна мярка „временно затваряне на туристически обект” по чл. 3, ал. 2, т. 1-3 и 7 в съответните случаи на:

а) извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност без удостоверение за регистрация;

б) несключване на застрахователен договор „Отговорност на туроператора” от страна на туроператора;

в) предоставяне на туристически услуги в некатегоризиран туристически обект и в обект със спряна категория - в случаите по чл. 139;

г) предоставяне на туристически услуги в несертифициран туристически обект;

д) повторен отказ на достъп до проверявания туристически обект от лицето, извършващо дейността в обекта, или повторен отказ за предоставяне на изисканите за проверката документи;

2. уведомява министъра на икономиката, енергетиката и туризма в случаите на системни нарушения на изискванията по този закон и на наредбите по прилагането му от страна на туроператори и туристически агенти;

3. уведомява категоризиращия орган в случаите на нарушения на изискванията на чл. 140, ал. 2, т. 2-5 за категоризираните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1-3, както и при налагане на принудителната мярка по ал. 1, т. 1;

4. уведомява министъра на икономиката, енергетиката и туризма в случаите на системни нарушения на изискванията, посочени в наредбата по чл. 145, ал. 3, за сертифицираните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5;

5. уведомява категоризиращия орган в случаите на нарушения на изискванията на чл. 116, т. 2 за категоризираните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1-3;

6. уведомява министъра на икономиката, енергетиката и туризма в случаите на неизпълнение на задълженията по закона и наредбите по чл. 162, ал. 2 от страна на екскурзоводи, планински водачи и ски инструктори;

7. уведомява министъра на икономиката, енергетиката и туризма в случаите на системни нарушения на изискванията, посочени в закона и в наредбата по чл. 143, от страна на лицата, предоставящи кетъринг услуги;

8. може да изисква сведения, документи и съдействие от други компетентни държавни органи и лица.

(3) Принудителната административна мярка по ал. 2, т. 1 се налага до отстраняване на констатираното нарушение.

(4) Председателят на Комисията за защита на потребителите в 7-дневен срок уведомява категоризиращия орган за наложената принудителна административна мярка по ал. 2, т. 1 за вписването ѝ в съответния туристически регистър.

(5) Комисията за защита на потребителите контролира изпълнението на задълженията на туроператорите и туристическите агенти по Регламент (ЕО) № 1107/2006 в качеството ѝ на национален орган, отговарящ за изпълнението на този регламент.

Чл. 185. (1) Областните управители извършват контрол за спазване изискванията на наредбата по чл. 167, ал. 3 чрез комисията по чл. 168, ал. 1.

(2) Областните управители в резултат на контрола по ал. 1 налагат глоби и имуществени санкции и принудителна административна мярка – забрана за ползването на плажа.

(3) Принудителната административна мярка по ал. 2 се налага до отстраняване на констатираното нарушение.

Чл. 186. (1) Кметове на общините извършват контрол за спазване изискванията на закона:

1. за категоризация на туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2;

2. за категоризираните от тях туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2;

3. по чл. 118, ал. 1 и 3 за всички места за настаняване на територията на общината.

(2) Кметовете на общини в резултат на контрола по ал. 1:

1. налагат глоби и имуществени санкции;

2. прекратяват категорията на категоризираните от тях туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2 в случаите по чл. 140, ал. 1;

3. понижават категорията на категоризираните от тях туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2 в случаите на неизпълнение на изискванията на чл. 116, т. 2;

4. уведомяват министъра на икономиката, енергетиката и туризма в случаите на неизпълнение на задълженията по чл. 118, ал. 1 и 3 за категоризираните от него туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1-3;

5. могат да изискват сведения, документи и съдействие от други компетентни държавни органи и лица;

6. уведомяват председателя на Комисията за защита на потребителите в случаите на констатирани нарушения в туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1-3 за осъществяване на туристическа дейност в некатегоризиран туристически обект за налагане на принудителната административна мярка „временно затваряне на туристически обект”.

Чл. 187. (1) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор извършва контрол за спазване изискванията на наредбата по чл. 171.

(2) В резултат на контрола по ал. 1 председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор налага глоби и имуществени санкции и принудителна административна мярка „временно затваряне на туристически обект” в случаите, когато нарушението застрашава живота и сигурността на потребителите.

(3) Принудителната административна мярка по ал. 2 се налага до отстраняване на констатираното нарушение.

Чл. 188. Актовете по прилагане на принудителните административни мерки се издават, обжалват и изпълняват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава седемнадесета
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 189. (1) Който извършва туроператорска и/или туристическа агентска дейност, без да притежава удостоверение за регистрация, или в случаите по чл. 65 – без да уведоми предварително министъра на икономиката, енергетиката и туризма, се наказва с глоба в размер 5000 лв., а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в размер 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е глоба в размер 15 000 лв. или имуществена санкция в размер 30 000 лв.

(3) Ако в резултат на нарушението по ал. 1 е причинена средна или тежка телесна повреда на потребителите на предоставените услуги или е настъпила смърт, освен наказанието по ал. 1 и 2 на виновните лица, установено с влязло в сила решение или присъда на компетентния съд, се налага забрана за упражняване на дейност по този закон за срок две години.

(4) Наказанието по ал. 1 се налага и на лицето, което при организиране на групово или индивидуално туристическо пътуване фактурира с отделни фактури предоставените туристически услуги, посочени в § 1, т. 71 от Допълнителните разпоредби, които обхващат непрекъснат период от време, или предоставените допълнителни туристически услуги в комбинация с пътуване и нощувка.

Чл. 190. (1) Туроператор или туристически агент, който извършва туристическа дейност в помещение, което не отговаря на изискванията по този закон, се наказва с имуществена санкция в размер 500 лв.

(2) За повторно нарушение имуществената санкция е в размер 1000 лв.

(3) Не е налице нарушение по ал. 1, в случай че лицето е получило удостоверение за регистрация за извършване на съответната дейност само по електронен път.

Чл. 191. (1) В случай че се извършва туроператорска дейност от лице с функции за управление на дейността, което не отговаря на изискванията на този закон за образование, стаж и езикова квалификация, туроператорът се наказва с имуществена санкция в размер 500 лв.

(2) За повторно нарушение имуществената санкция е в размер 1000 лв.

Чл. 192. Туроператор или туристически агент, който не поставя удостоверение за регистрация на видно място в туристическия обект, се наказва с имуществена санкция в размер 2000 лв.

Чл. 193. (1) Туроператор или туристически агент, който при осъществяване на своята дейност сключи договор с нерегистриран по този закон туроператор или туристически агент, с лице, извършващо туристическа дейност в некатегоризиран или несертифициран туристически обект, с нелицензиран превозвач или застраховател, с невписани в Националния туристически регистър лица, предоставящи кетъринг услуги, с екскурзоводи, планински водачи и ски инструктори, се наказва с имуществена санкция в размер 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, санкцията е в размер от 5000 лв.

Чл. 194. Туроператор, който не издаде или не предостави туристически ваучер на туриста, се наказва с имуществена санкция в размер от 1000 до 2000 лв.

Чл. 195. Туристически агент, който не предостави туристически ваучер на туриста, се наказва с имуществена санкция в размер 1000 лв.

Чл. 196. Туристически агент, който издаде собствен туристически ваучер, се наказва с имуществена санкция в размер 5000 лв.

Чл. 197. Туроператор, който издаде или предостави туристически ваучер, несъдържащ всички задължителни реквизити, се наказва с имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

Чл. 198. Туристически агент, който не издаде или не предостави резервационна бланка на туриста, се наказва с имуществена санкция в размер от 250 до 500 лв.

Чл. 199. Туристически агент, който издаде или предостави резервационна бланка, несъдържаща всички задължителни реквизити, се наказва с имуществена санкция в размер от 100 до 300 лв.

Чл. 200. Туроператор или туристически агент, който извършва дейност в помещение, където се извършват и други дейности, несвързани с предлагането на основни и допълнителни туристически услуги, се наказва с имуществена санкция в размер 500 лв.

Чл. 201. Туроператор или туристически агент, който не предостави на потребителя информацията по чл. 81, ал. 1 или 4, се наказва с имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

Чл. 203. Туроператор, който промени условията на предоставената на потребителя информация в нарушение на разпоредбата на чл. 81, ал. 3, се наказва с имуществена санкция от 500 до 1000 лв.

Чл. 203. (1) Туроператор или туристически агент, който не предостави в писмена форма на потребителя всички условия на договора преди неговото сключване, се наказва с имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

(2) Наказанието по ал. 1 не се налага в случаите по чл. 82, ал. 3.

Чл. 204. (1) Туроператор, който не сключи договор по чл. 83, ал. 1, се наказва с имуществена санкция в размер 2000 лв.

(2) Туроператор, който сключи договор по чл. 83, ал. 1, чието съдържание не съдържа реквизитите по чл. 83, ал. 3, се наказва с имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

(3) Туроператор, който наруши разпоредбата на чл. 83, ал. 10, се наказва с имуществена санкция в размер 1000 лв.

Чл. 205. Туроператор, който наруши разпоредбата на чл. 84, се наказва с имуществена санкция в размер 3000 лв.

Чл. 206. Туроператор, който наруши разпоредбата на чл. 85, се наказва с имуществена санкция в размер 3000 лв.

Чл. 207. Туроператор или туристически агент, който не предостави на потребителя в писмена форма след сключването на договора, но не по-късно от 7 работни дни преди началото на пътуването, информация по чл. 87, ал. 1, се наказва с имуществена санкция в размер 500 лв.

Чл. 208. Туроператор или туристически агент, който наруши разпоредбата на чл. 88, се наказва с имуществена санкция в размер 500 лв.

Чл. 209. Туроператор, който наруши разпоредбата на чл. 89, се наказва с имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 210. Туроператор, който не представи на министъра на икономиката, енергетиката и туризма копие на договора за застраховка по чл. 98, ал. 1 в сроковете по чл. 100, се наказва с имуществена санкция в размер 1000 лв.

Чл. 211. (1) Туроператор, който не уведоми писмено застрахователя с копие до министъра на икономиката, енергетиката и туризма при настъпване или узнаване на обстоятелства, които биха могли да доведат до настъпване на застрахователното събитие, се наказва с имуществена санкция в размер 3000 лв.

(2) Туроператор, който при настъпване или узнаване на обстоятелства, които биха могли да доведат до настъпване на застрахователното събитие, не предостави на застрахователя с копие до министъра на икономиката, енергетиката и туризма писмена информация за контрагентите и доставчиците си или не му оказва необходимото съдействие, се наказва с имуществена санкция в размер 2000 лв.

Чл. 212. Налага се имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв. на:

1. туроператор или туристически агент, който не изпълни задълженията си по чл. 3 от Регламент (ЕО) № 1107/2006;

2. туроператор или туристически агент, който не изготви правила за безопасност и ограничения и с това наруши разпоредбата на чл. 4, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1107/2006;

3. туроператор или туристически агент, който не изпълни задължението си по чл. 4, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1107/2006;

4. туроператор или туристически агент, който не представи информация за нужда от оказване на помощ на лице с увреждане или с намалена подвижност на летищен оператор съгласно чл. 6 от Регламент (ЕО) № 1107/2006.

Чл. 213. (1) Който предоставя туристически услуги в некатегоризиран туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 1-3, се наказва с глоба в размер от 500 до 5000 лв., а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 5000 до 8000 лв., а имуществената санкция - от 10 000 до 15 000 лв.

Чл. 214. (1) Който предоставя туристически услуги в място за настаняване с временно спряно действие на удостоверението за категория по чл. 139, ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 5000 лв., а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 5000 до 8000 лв., а имуществената санкция - от 10 000 до 15 000 лв.

Чл. 215. Хотелиер или ресторантьор, който в категоризиран туристически обект предоставя туристически услуги, които не съответстват на изискванията за определената категория, се наказва с глоба в размер от 200 до 1000 лв., а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 216. Който в категоризиран туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 1-3 не постави информацията по чл. 116, т. 3 или я постави не в указания вид, се наказва с глоба в размер от 100 до 500 лв., а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

Чл. 217. Който предоставя кетъринг услуги в нарушение на изискванията на чл. 121, т. 1, се наказва с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 218. Който предоставя кетъринг услуги в нарушение на изискванията на чл. 121, т. 2, 3 и 5, се наказва с имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

Чл. 219. Хотелиер, който не изпълнява задълженията си по чл. 117 или ги изпълнява не по указания начин, се наказва с глоба в размер от 200 до 2000 лв., а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 220. Ресторантьор, който не изпълнява задълженията си по чл. 119 или ги изпълнява не по указания начин, се наказва с имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 221. Хотелиер или ресторантьор, който сключи договор с нерегистриран туроператор и туристически агент, хотелиер или ресторантьор или с лице, предоставящо кетъргинг услуги, който/което няма право да извършва съответната туристическа дейност, и с нелицензиран превозвач, се наказва с имуществена санкция в размер 3000 лв.

Чл. 222. (1) Хотелиер, който не води регистър на настанените туристи и за броя на реализираните от тях нощувки по чл. 118, ал. 1, се наказва с глоба в размер 1000 лв. или с имуществена санкция в размер 5000 лв. - за юридически лица и еднолични търговци.

(2) Ако регистърът по ал. 1 се води не по указания начин съгласно разпоредбата на чл. 118, ал. 2, лицето по ал. 1 се наказва с глоба в размер 500 лв. или с имуществена санкция в размер до 3000 лв. - за юридически лица и еднолични търговци.

(3) Хотелиер, който не подава ежемесечната справка-декларация по чл. 118, ал. 3 в съответната община, се наказва с глоба в размер 500 лв. или с имуществена санкция в размер 3000 лв. - за юридически лица и еднолични търговци.

Чл. 223. Който не постави временното удостоверение за открита процедура по категоризиране или категорийната символика за туристическия обект по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3 на видно място във, съответно на територията на обекта, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. или с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв. - за юридически лица и еднолични търговци.

Чл. 224. Лице, което предоставя туристически услуги в туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3 в нарушение на изискванията на чл. 4, се наказва с глоба в размер от 100 до 500 лв. или с имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 225. (1) Който извършва дейност в несертифицирани обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5, се наказва с имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. 226. Който не постави сертификата за туристическия обект по чл. 3, ал. 2, т. 5 на видно място в обекта, се наказва с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 227. Който не изпълни задължението си за заявяване на настъпила промяна във вписаните в Националния туристически регистър обстоятелства, се наказва с глоба в размер от 100 до 300 лв., а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в размер от 200 до 500 лв.

Чл. 228. (1) На лицата, упражняващи професията „екскурзовод”, „планински водач” и „ски инструктор”, без да са вписани в Националния

туристически регистър съгласно изискванията на този закон, се налага глоба в размер 1000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер 3000 лв.

Чл. 229. (1) На лицата, упражняващи професията „екскурзовод", „планински водач" и „ски инструктор", без да носят съответната идентификационна карта, се налага глоба в размер 500 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер 1000 лв.

Чл. 230. При недопускане на длъжностно лице от контролните органи в подлежащите на контрол обекти или при непредоставяне на контролните органи на изискани документи или информация съответното лице, извършващо дейност в обекта, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв., а едноличните търговци и юридическите лица – с имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

Чл. 231. Собственик или лице, на което са му предоставени права за ползване върху прилежащото към ски пистата съоръжение, който/което не изпълнява задълженията по чл. 161, ал. 1, се наказва с имуществена санкция в размер от 1500 до 5000 лв.

Чл. 232. На собственик или на лице, на което са му предоставени права за ползване върху прилежащото към ски пистата съоръжение, за нарушения на наредбата по чл. 166, му се налага имуществена санкция в размер от 3000 до 5000 лв.

Чл. 233. Който след налагане на принудителни административни мерки „временно затваряне на туристически обект" или „забрана за ползването на плажа" продължава да извършва съответната туристическа дейност в обекта, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв., а едноличните търговци и юридическите лица – с имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв.

Чл. 234. За неизпълнение на задълженията за предоставяне на информация в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по Единната система за туристическа информация се налага глоба от 100 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 235. За неизпълнение на задълженията по чл. 3, ал. 4 се налага глоба от 100 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 236. (1) Който не изпълни предписание на компетентните органи по този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 500 до 1500 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1500 лв., а при повторно нарушение - от 1500 до 3000 лв.

Чл. 237. (1) На физическите лица, едноличните търговци и юридическите лица за нарушения на наредбите по прилагането на закона, за които не са предвидени санкции по тази глава, се налага глоба, съответно имуществена санкция, в размер от 200 до 1000 лв.

(2) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 наказанието е глоба, съответно имуществена санкция, в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 238. (1) Длъжностно лице, което не изпълни задължение по този закон, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(2) За повторно нарушение по ал. 1 глобата е в двоен размер.

Чл. 239. (1) За неизпълнение на разпореждане по чл. 180, ал. 1, т. 2 и ал. 2 на виновните лица се налага глоба от 250 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция, в двоен размер.

Чл. 240. (1) Актовете за установяване на административните нарушения се съставят от длъжностни лица, определени от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, от председателя на Комисията за защита на потребителите, от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от длъжностни лица на общинската администрация, определени от кмета на съответната община.

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, председателя на Комисията за защита на потребителите, председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, областния управител и кмета на общината или от оправомощени от тях длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(4) Актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления по смисъла на Закона за административните нарушения и наказания, както и индивидуални административни актове по смисъла на Административнопроцесуалния кодекс може да се връчват на всяко физическо лице, което се намира в туристическия обект и което е в граждански или трудови правоотношения с лицето, срещу което са издадени.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Турист" е посетител, чийто престой е най-малко 24 часа, като по този начин прекарва поне една нощ в посетената дестинация и целта на посещението е туризъм, отдих, спорт, лечебни процедури, бизнес, посещения на роднини и приятели, поклонничество, участие в културно, конгресно, конферентно или друго събитие. Не са туристи:

а) хора, пътуващи по политически причини, бежанци;

б) хора, пътуващи по политически/професионални причини: мигранти, членове на въоръжените сили, дипломати, персонал от посолствата;

в) хора, пътуващи по политически/професионални причини: погранични работници, сезонни работници, куриери;

г) хора, изпратени в чужбина от своята компания или от своето правителство като място на работа;

д) транзитно преминаващи хора и перманентни имигранти.

2. „Екскурзиант" е посетител, чийто престой е под 24 часа. Екскурзианти са еднодневните посетители, круизните посетители и екипажите на превозни средства, но без транзитно преминаващите пътници.

3. „Вътрешен туризъм" се отнася за пътувания в рамките на страната на лица, които са постоянно пребиваващи в нея.

4. „Входящ туризъм" се отнася за пътувания в страната, извършвани от лица, които не са постоянно пребиваващи в нея.

5. „Изходящ туризъм" се отнася за пътувания на лица, постоянно пребиваващи в страната, извън нея.

6. „Устойчив туризъм" е всяка форма на развитие, устройство или туристическа дейност, която съхранява и опазва дългосрочно природните, културните и социалните ресурси и допринася по положителен и балансиран начин за икономическото развитие и благоденствието на хората, които живеят, работят или пребивават в тези територии.

7. „Местно туристическо сдружение” е сдружение, което се създава за развитие и реклама на туризма на територията на една община и обединява лица, извършващи туристическа дейност или предоставящи допълнителни туристически услуги, както и други лица, желаещи да допринесат за развитието на туризма на съответната територия.

8. „Регионално туристическо сдружение” е сдружение, което се създава за развитие на туризма на територията на две и повече съседни общини и обединява местни туристически сдружения, както и други организации, желаещи да допринесат за развитието на туризма на съответната територия.

9. „Браншово туристическо сдружение” е сдружение, което се създава за развитие на туризма на национално ниво и обединява лица, извършващи определена туристическа дейност.

10. „Продуктово туристическо сдружение” е сдружение, което се създава за развитието на определен вид/видове туризъм на национално ниво и обединява туристически сдружения и лица, извършващи туристическа дейност.

11. „Професионално туристическо сдружение” е сдружение на физически лица, упражняващи определена професия в сектора на туризма.

12. „Доказателства за редовен организационен живот на сдружението” са документи и/или декларирани обстоятелства за извършване на ефективна обществена дейност за развитието на туризма, което се преценява в зависимост от предмета на дейност, съгласно устава на сдружението и чл. 50.

13. „Туристическа дестинация” е регламентирана съвкупност от икономически, социални и културно-екологични дейности, осъществявани в туристически обекти с реални граници, с цел създаване, реализация и потребление на стоки и услуги, формиращи атрактивността на туристическия продукт (пакет) с устойчива конкурентоспособност и ефективност.

14. „Туристически район” е природно-социална система с устойчива йерархична пространствена структура (кластери) и граници, с висока степен на концентрация на ресурси и материална база, в която се реализират конкурентноспособни, ефективни и ефикасни туристически политики.

15. „Туристическа атракция” е природен, културен или целенасочено създаден обект от туристически интерес, най-често свързан с природно, материално или нематериално културно наследство и/или историческо събитие, или изкуствено създаден обект с развлекателна цел, предоставящ

услуги с познавателна или образователна цел и/или възможности за отдих или забавление.

16. „Национален курорт” е селищно образувание с национално значение, определено за такова с решение на Министерския съвет, което задоволява възникнали курортни нужди с национално значение и може да е разположен на територията на една или повече общини.

17. „Хотел” е сграда или функционално свързани сгради с минимум 15 стаи за настаняване, в която се предлагат основни и допълнителни туристически услуги, свързани с пребиваването на туристите. За хотели, изградени преди 1 юни 2003 г., и за хотели в населени места или в части от тях с историческо, археологическо, етнографско или архитектурно значение се допуска броят на стаите да е по-малък с 20 на сто. Хотелът разполага поне с едно заведение за хранене и развлечения.

18. „Мотел” е вид крайпътен хотел за пребиваване и обслужване на автотуристи, разположен извън населено място, до активен транспортен възел или автомагистрала. Мотелът разполага поне с едно заведение за хранене и развлечения.

19. „Апартаментен туристически комплекс” е:

а) жилищна сграда от апартаменти/студиа, или апартаменти/студиа и стаи, които се предоставят на туристи за нощувка от компания за хотелски мениджмънт, или

б) самостоятелна териториално обособена група от сгради с апартаменти/студиа или апартаменти/студиа и стаи с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, където се предлагат основни и допълнителни туристически услуги, или

в) самостоятелна териториално обособена група от апартаментен хотел/и и нискоетажни масивни сгради от апартаменти/студиа или апартаменти/студиа и стаи с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, където се предлагат основни и допълнителни туристически услуги.

Апартаментният туристически комплекс, независимо от броя и вида на сградите, получава единна, обща категория за комплекса, като разлика в категорията на различните обекти в комплекса не се допуска. Апартаментният туристически комплекс разполага поне с едно заведение за хранене и развлечения.

20. „Вилно селище” е самостоятелна териториално обособена група от нискоетажни масивни вили с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, в която се предлагат основни и разнообразни допълнителни

туристически услуги. Обособява се от най-малко 5 вили и има поне едно заведение за хранене и развлечения.

21. „Туристическо селище” е самостоятелна териториално обособена група от места за настаняване с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, където се предлагат основни и разнообразни допълнителни туристически услуги. Обособява се от най-малко 5 места за настаняване и има поне едно заведение за хранене и развлечения.

22. „Вила” е масивна сграда с ниска етажност, притежаваща минимум: преддверие, хол, две спални, кухненски бокс, трапезария, санитарен възел, тераса и места за паркиране.

23. „Семеен хотел” е сграда в архитектурен стил, съответстващ на облика на селището и/или обвързан с историята му, с капацитет от 5 до 20 стаи за настаняване на туристи, в която се извършва хотелиерска дейност. Обектът се стопанисва от домакини или от нает персонал, които предоставят персонално обслужване на гостите. Семейният хотел има поне едно заведение за хранене и развлечения.

24. „Хостел” е сграда за нискобюджетно настаняване, която е функционално обособена като общежитие със самостоятелни стаи и/или общи спални помещения – мъжки, женски и/или смесени. Споделено се ползват санитарен възел, всекидневна, обзаведена кухня с трапезария.

25. „Пансион” е сграда, в която настаняването обикновено е за по-продължителен период от време, обзаведена с най-необходимите мебелировка, съоръжения, съдове и прибори за ползване и самостоятелно обслужване.

26. „Почивна станция” е самостоятелно място за настаняване с преобладаващи социални функции и с инфраструктура, предлагаща здравни, балнеоложки, спортни и други услуги.

27. „Къща за гости” е сграда с ниска етажност в архитектурен стил, съответстващ на облика на селището и/или е обвързан с неговата история, която разполага с максимум 10 стаи за настаняване. Гостите ползват общи помещения, като: всекидневна, обзаведена кухня, трапезария или място за хранене и място за отдих в двора. Обектът се стопанисва от домакини, които живеят в същата сграда или в съседство и се грижат за обслужването и изхранването (минимум закуска) на гостите, в условия близки до домашните.

28. „Стаи за гости” са до 5 стаи - самостоятелни или в апартаменти, в една сграда, предоставяни на туристи за нощувка.

29. „Апартаменти за гости” – са самостоятелни апартаменти в една жилищна сграда, предоставяни на туристи за нощувка.

30. „Бунгало” е място за настаняване, изградено от строителни конструкции за сезонна или целогодишна експлоатация, със санитарен възел, без задължително изискване за кухненски бокс.

31. „Къмпинг” е охраняван терен със съответната инфраструктура и с необходимите условия за пребиваване на туристи със собствена или наета палатка или каравана, както и за паркиране на автомобили и предлагане на туристически услуги. На територията на къмпинга може да се разполагат бунгала, каравани (временно стационарно подвижно (колесно) място за настаняване без задължително изискване за кухненски бокс и санитарен възел), други места за настаняване, хранене и търговия.

32. „Ресторант” е заведение, в което се предлагат кухненска и сладкарска продукция, алкохолни и безалкохолни напитки. Обслужването на клиентите е с квалифицирани сервитьори с използване на специални форми на сервиране.

33. „Заведение за бързо обслужване” е заведение, в което се предлага ограничен типизиран асортимент от кулинарна продукция и/или готови пакетирани стоки, десерти, напитки - безалкохолни и алкохолни. Има висока пропускателна способност. Самообслужването е основна форма на обслужване.

34. „Питейно заведение” е заведение, в което се предлага богат асортимент от алкохолни и безалкохолни напитки и закуски към тях.

35. „Кафе-сладкарница” е заведение за допълнително хранене, в което се предлагат сладкарска продукция, сладоледи, тестени изделия, безалкохолни и алкохолни напитки.

36. „Бар” е заведение, в което се предлагат богат асортимент алкохолни и безалкохолни напитки, коктейли, топли напитки, ядки, сладкарски и захарни изделия, ограничен асортимент кулинарна продукция.

37. „Туристическа хижа” е масивна сграда, предназначена за краткотраен отдих на туристи, в която се предлагат основни и допълнителни туристически услуги. Обзаведена и оборудвана с най-необходимата мебелировка, съоръжения, съдове и прибори за ползване и самостоятелно обслужване на туристи. Предлага туристическа, краеведска, екологическа и друга информация.

38. „Туристически учебен център” е сграда за настаняване с учебни функции. Представлява масивна сграда във или край населени места и в планински райони, архитектурно и функционално изградена, обзаведена и оборудвана за провеждане на специализирано обучение на кадри, обслужващи спортно-туристическите дейности, както и на професионално

обучение по различни видове туризъм, алпинизъм, ориентиране, спелеология, водни ски и други спортове. Разполага с учебни и спортни зали, методически кабинети, библиотека и др. Има изградена инфраструктура със спортни площадки, терени, подходящо обозначени за обучение; маркирани и трасирани маршрути и турове, необходими за професионална подготовка на курсисти. Обзаведен е с подходящи съоръжения за обучение и с необходимата мебелировка, съдове и прибори за престой и самостоятелно обслужване на курсистите.

39. „Туристическа спалня" е сграда за настаняване за краткотрайно пребиваване на туристите. Представлява масивна сграда, архитектурно и функционално изградена във или край населени места, в архитектурно-исторически и етнографски центрове, във възлови планински центрове, в крайморски зони за отдих, в изходни пунктове към планините, природни и културни забележителности. Обзаведена е с най-необходимата мебелировка за предлагане на основни и допълнителни туристически услуги. Предоставя туристическа, краеведска, екологическа и друга информация.

40. „Туристическа столова" е заведение за хранене със собствена храна или по заявка. Предлага се ограничен асортимент от кухненска продукция, сладкарски, тестени и други изделия, пиво, топли, студени, безалкохолни и други напитки. Самообслужването е основна форма на обслужване.

41. „Туристически бюфет" е заведение за хранене с ограничен асортимент от готови и пакетирани хранителни стоки, студени и топли сандвичи, тестени и захарни изделия, пиво, топли и студени напитки и др.

42. „Туристическа столова със сервитьорско обслужване" е заведение за хранене с разнообразен асортимент от кухненска и сладкарска продукция, безалкохолни и алкохолни напитки, пиво, топли напитки и др. Спазват се изискванията за обзавеждане и обслужване в ресторант (лист-меню, карт-меню, мека мебел, украса, гардероб и др.).

43. „Балнеолечебен (медикъл СПА) център" е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или курортна среда, в който се прилагат здравни процедури, базирани на естествени природни лечебни ресурси (минерални води, пелоиди, климат и др.). В центъра се предлагат разнообразни терапевтични програми, които се провеждат в специализирано оборудвани кабинети, зали и помещения, предназначени за осъществяване на диагностика, лечение, рехабилитация и профилактика. Центърът е лечебно заведение по смисъла на Закона за лечебните заведения.

44. „Балнеолечебни (медикъл СПА) услуги” са услуги, изискващи използването на естествени природни ресурси (минерални води, пелоиди, климат и др.) за провеждането на процедури, допринасящи за възстановяване здравето на човека. Балнеолечебните услуги се изпълняват от медицински и немедицински специалисти**.** Лечебната дейност се ръководи от лекар с придобита специалност по физикална и рехабилитационна медицина. Услугите се предоставят в специализирано оборудвани кабинети, зали и помещения, предназначени за осъществяване на диагностика, лечение, рехабилитация и профилактика.

45. „СПА център” е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или курортна среда, в който се прилагат разнообразни процедури, програми и ритуали, базирани на природни лечебни ресурси, чрез прилагане на източни (дихателни, двигателни, мануални и медитативни) и аква методи за въздействие, целящи антистрес, релакс, психо-физическо възстановяване, естетическо и бюти моделиране, консултирани и реализирани от немедицински персонал със специализирано в съответната област образование, получено в акредитирано висше училище. В СПА зоната има минимум: вътрешен и/или външен басейн или спа капсула, а бюти зоната има минимум два кабинета с хидромасажни процедури, турска баня или парна баня, сауна или инфрачервена кабина, зала за релакс.

46. „СПА услуги” са услуги, изискващи използването на вода (минерална, изворна, както и други разрешени от закона), както и лечебна кал и/или морска вода, и/или други естествени природни фактори за класически и нетрадиционни терапевтични методи на въздействие, целящи възстановяване на психическото и физическото здраве, както и насочени към красотата на човешкото тяло.

47. „Уелнес център” е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или курортна среда, в който използването на вода и естествени природни фактори не е задължително. В центъра се предлагат разнообразни рекреативни и козметично-разкрасяващи процедури, програми и антистресови ритуали, базирани на съчетание от природни лечебни ресурси и холистични подходи за постигане на физическо, емоционално, духовно, интелектуално, професионално и социално благосъстояние на личността, консултирани и реализирани от немедицински персонал, със специализирано в съответната област образование, получено в акредитирано висше училище.

48. „Уелнес услуги” са услуги, за предоставянето на които не се изисква използването на естествени природни фактори и се изпълняват в

оборудвани зали и помещения, които включват разнообразни процедури на класическата и нетрадиционна медицина, целящи възстановяване на психическото и физическо здраве и насочени към красотата на човешкото тяло.

49. „Таласотерапевтичен център" е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или курортна среда на морския бряг, в който се предлагат програми и ритуали, включващи използването на морска вода и/или естествени производни продукти, и/или лиманна кал, чрез класически и нетрадиционни терапевтични методи на въздействие, целящи възстановяване на психическото и физическото здраве, както и насочени към красотата на човешкото тяло, които се провеждат в специализирано оборудвани кабинети, зали и помещения от немедицински и/или медицински специалисти, получили образованието си в акредитирани висши учебни заведения. Лечебната дейност се ръководи от лекар с придобита специалност по физикална и рехабилитационна медицина.

50. „Таласотерапевтични услуги" са услуги, изискващи използването на морска вода и производни продукти, както и лечебна кал и/или други естествени природни фактори за класически и нетрадиционни терапевтични методи на въздействие, целящи възстановяване на психическото и физическото здраве, както и насочени към красотата на човешкото тяло.

51. „Ски писта" е общодостъпен, обособен и обезопасен планински участък, на който се предлагат и потребяват туристически услуги, свързани с практикуване на ски спортове (ски алпийски дисциплини, сноуборд и ски бягане).

52. „Ротел" е подвижен хотел, представляващ вагон с единични и двойни стаи. През деня туристите се запознават с различни градове и техните забележителности, а нощуват във влака.

53. „Ботел" е неголям воден хотел (неплаващ), като такъв може да се използва оборудван по съответния начин плавателен съд.

54. „Флотел" е плаващ хотел, представляващ специално оборудван плавателен съд; на туристите се предоставят комфортни стаи-каюти, услуги за активна почивка, зали за преговори, конференции, конгреси, средства за свръзка, барове и ресторанти.

55. „Хотелиерство" е предоставяне на настаняване и други услуги съобразно вида и категорията на обекта.

56. „Хотелиер" е лице, което извършва хотелиерство във всички видове категоризирани по закона или с издадено временно удостоверение за

открита процедура за категоризиране места за настаняване, туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални.

57. „Ресторантьорство” е предоставянето на туристически услуги при специфични форми на обслужване съобразно вида на туристическия обект.

58. „Ресторантьор” е лице, което извършва ресторантьорство във всички видове категоризирани по закона заведения за хранене и развлечения (самостоятелни и прилежащи към места за настаняване) и заведения за хранене, прилежащи към туристически хижи.

59. „Кетъринг” е предлагането на специализирани ресторантьорски услуги и други видове дейности от сферата на туристическите услуги при осигуряване доставката на храна и напитки при провеждане на събития и прояви от частен, служебен и обществен характер.

60. „Туроператорска дейност” е организирането на групови и/или индивидуални туристически пътувания с обща цена, предлагани за продажба, пряко или посредством туристически агент.

61. „Туроператор” е лице, регистрирано по реда на този закон или вписано в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти за извършване на туроператорска дейност.

62. „Туристическа агентска дейност” е извършването на посредничество при: продажби на организирани туристически пътувания с обща цена на крайни потребители; пасажерски авиационен, воден и автобусен превоз; резервационни, визови и други допълнителни туристически услуги, както и застраховки, свързани с туристическото пътуване.

63. „Туристически агент” е лице, регистрирано по реда на този закон или вписано в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти за извършване на туристическа агентска дейност.

64. „Свободно предоставяне на услуги от туроператор и/или туристически агент” е налице, когато лице, което има правото да упражнява туроператорска и/или туристическа агентска дейност по законодателството на друга държава членка, ще извършва тази дейност временно или еднократно без установяване на територията на Република България.

65. „Туристически ваучер” е документ под отчет, удостоверяващ съществуването на договор между туроператора и туриста като потребител на организирано туристическо пътуване с обща цена или на продажбата на основна/и и/или допълнителна/и туристическа/и услуга/и.

66. „Резервационна бланка” е документ под отчет, удостоверяващ съществуването на договор между туристическия агент и туриста като

потребител на основна или допълнителна туристическа услуга, когато не са част от организирано туристическо пътуване с обща цена.

67. „Туристически продукт” е съвкупността от специфични стопански дейности и природни и антропогенни условия и ресурси в рамките на определена територия, предлагани и потребявани от туриста по време на неговото пътуване.

68. „Организирани групови и индивидуални туристически пътувания с обща цена” са пътувания по предварително изготвена програма, включваща комбинация от най-малко две от следните услуги, когато се продава или предлага на цена, която включва всички разходи, и когато услугата обхваща срок, по-дълъг от 24 часа, или включва настаняване за пренощуване:

а) транспорт;

б) настаняване;

в) други туристически услуги, които не са свързани с транспорта или настаняването и съставляват значителна част от пътуването.

69. „Основни клаузи на договора за организирано туристическо пътуване с обща цена” са: цената, датата на тръгване и пристигане, продължителността на престоя, маршрутът на пътуването, видът на използвания транспорт, местоположението, видът и категорията на местата за настаняване.

70. „Основни туристически услуги” са настаняване, хранене и транспортиране.

71. „Допълнителни туристически услуги” са услуги, свързани с пътувания, развлечения, прояви и други събития с културен и опознавателен характер, конгресни и делови прояви (организиране на срещи, конференции, семинари, обучения, презентации и други корпоративни събития), спортно-анимационни и водноатракционни услуги, здравни, спа и уелнес услуги, ползване на въжени линии, отдаване под наем на плажни съоръжения, ски екипировка, превозни средства и на плавателни средства за спорт, туризъм и развлечение, услуги, предоставяни от школи и клубове по танци, езда, ветроходство и други водни спортове, услуги, предоставяни от ски училища, и други услуги, предлагани и потребявани от туристите по време на тяхното пътуване и престой.

72. „Детски лагер” е форма на организиране и провеждане на детски и ученически туристически пътувания с обща цена, която се реализира при спазване на специални правила.

73. „Свързани лица” са:

а) съпрузите, роднините по права линия - без ограничения, по съребрена линия - до четвърта степен включително, и роднините по сватовство - до трета степен включително;

б) работодател и работник;

в) лицата, едното от които участва в управлението на дружеството на другото;

г) съдружниците;

д) дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете и акциите, издадени с право на глас в дружеството;

е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице;

ж) лицата, които съвместно контролират пряко или косвено трето лице;

з) лицата, едното от които е търговски представител на другото;

и) лицата, едното от които участва в управление на дружество за извършване на същата дейност на същото място и с повече от половината от същите наети лица в продължение на две години от прекратяването на тази дейност на другото.

74. „Екскурзовод” е лице, вписано в Националния туристически регистър за упражняване на професията „екскурзовод”, което при реализиране на програмата на туристи ги запознава с природно-географските особености, обществено-икономическото развитие и културното наследство на страната.

75. „Планински водач” е лице, вписано в Националния туристически регистър за упражняване на професията „планински водач”, което води и придружава туристи в планинска и природна среда, като по време на осъществяването на избрания маршрут се грижи за сигурността на туристите и им дава информация за природно-географските особености и за забележителностите по него.

76. „Ски инструктор” е лице, вписано в Националния туристически регистър за упражняване на професията „ски инструктор”, което обучава туристи в снежни спортове (ски, сноуборд, ски бягане и др.) към ски училище.

77. „Ски училище” е юридическо лице – търговец по смисъла на Търговския закон, изискванията към дейността на което са разписани в съответната наредба по чл. 153, ал. 2.

78. „Документ, удостоверяващ владеенето на езика” е диплома, свидетелство, сертификат или друг удостоверителен документ за успешно

положен изпит по чужд език във висше училище, профилирана гимназия, профилирана паралелка в средно общообразователно училище, гимназия или професионално училище или езиков курс.

79. „Организирано детско и ученическо туристическо пътуване" е организирано пътуване, при което потребителите на пътуването са лица до 19 години, придружавани от възрастни лица.

80. „Светлата част на денонощието" включва периода от изгрева до залеза на слънцето по данни на националната метеорологична служба.

81. „Потребител на организирани индивидуални или групови туристически пътувания с обща цена" е лице:

а) което сключва договор за туристическо пътуване с обща цена, или

б) което дава съгласие да сключи договор за туристическо пътуване с обща цена, или

в) от чието име и/или в чиято полза е сключен или е постигнато съгласие да бъде сключен договор за туристическо пътуване, или

г) в полза на което е прехвърлено туристическото пътуване с обща цена съгласно чл. 92, ал. 1.

82. „Бранд" е уникалното съчетание от емоционални и рационални възприятие за една дестинация и типа продукт, който тя предлага, отличаващи я от конкурентните дестинации като най-подходяща за съответните целеви пазарни сегменти.

83. „Повторно" е нарушението, което е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.

84. „Системно нарушение" е нарушение, извършено повече от три пъти в рамките на две години, установено по реда на Административнопроцесуалния кодекс или на Закона за административните нарушения и наказания.

85. „Повторен отказ" е отказ на лицето, извършващо туристическа дейност в обекта, да допусне за втори пореден път длъжностно лице от контролните органи в обекта или да предостави на контролните органи изисканите за втори пореден път документи и информация.

86. „Обитавано жилище" е жилището, в което лицето, извършващо хотелиерство, живее и то е неговият настоящ адрес по адресна регистрация.

87. „Непреодолима сила" е събитие по смисъла на чл. 306, ал. 2 от Търговския закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Този закон отменя Закона за туризма (обн., ДВ, бр. 56 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 119 и 120 от 2002 г., бр. 39 от 2004 г., бр. 28, 39, 94, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 80, 82 и 105 от 2006 г., бр. 42, 53 и 80 от 2007 г., бр. 31, 36 и 66 от 2008 г., бр. 19 и 82 от 2009 г. и бр. 15, 50 и 98 от 2010 г.).

§ 3. В срок една година от влизането в сила на този закон лицата, които упражняват професиите „екскурзовод", „планински водач" и „ски инструктор", привеждат дейността си в съответствие с изискванията на този закон и представят в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма съответните документи за вписването им в Националния туристически регистър.

§ 4. (1) Регистрацията на туроператори и/или туристически агенти, извършена по отменения Закон за туризма, се запазва.

(2) Когато към датата на влизане в сила на този закон има започната процедура за регистрация на туроператори и/или туристически агенти, процедурата се довършва по реда на закона, действащ преди влизането в сила на този закон.

§ 5. (1) Подновяването на категорията на категоризираните до влизането в сила на този закон туристически обекти в изпълнение на срока по чл. 136, ал. 2, се извършва, както следва:

1. за категоризираните туристически обекти през 2004 и 2005 г. - през 2013 г.;

2. за категоризираните туристически обекти през 2006 и 2007 г. - през 2014 г.;

3. за категоризираните туристически обекти през 2008 и 2009 г. - през 2015 г.;

4. за категоризираните туристически обекти през 2010 г. - през 2016 г.;

5. за категоризираните туристически обекти през 2011 г. - през 2017 г.;

6. за категоризираните туристически обекти през 2012 г. - през 2018 г.

(2) Откритите процедури за издаване на удостоверения за определена категория на туристически обекти до влизането в сила на този закон се довършват по реда на този закон.

§ 6. (1) Промяната на вида на категоризираните до влизането в сила на този закон туристическите обекти от „самостоятелни стаи” в „стаи за гости” и от „къщи” в „къщи за гости” и получаването на новата категорийна символика се извършва в сроковете по § 5.

(2) Издадената категорийна символика за „самостоятелни стаи” и за „къща” е валидна до подновяването на категорията на съответния обект в сроковете по § 5.

§ 7. (1) Туристическите сдружения, вписани до влизането в сила на този закон в Националния туристически регистър, в срок до 6 месеца от влизането му в сила привеждат дейността си в съответствие с изискванията на този закон и представят в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма документите по чл. 52, ал. 1.

(2) При неизпълнение на изискванията на ал. 1 министърът на икономиката, енергетиката и туризма заличава съответното сдружение от Националния туристически регистър.

(3) Заличеното по ал. 2 туристическо сдружение може да заяви ново вписване в Националния туристически регистър по реда на чл. 52, ал. 1.

§ 8. (1) Определените категории на плажове по отменения Закон за туризма се прекратяват автоматично с влизането в сила на този закон.

(2) Неприключилите процедури по категоризация на плажове по отменения Закон за туризма се прекратяват автоматично с влизането в сила на този закон.

(3) Платените такси за разглеждане на заявленията по ал. 2 подлежат на възстановяване, ако в срок до 3 месеца от влизането в сила на този закон е подадено искане за това от правоимащо лице.

§ 9. (1) Неприключилите процедури по категоризация на ски писти по отменения Закон за туризма се прекратяват автоматично с влизането в сила на този закон.

(2) Платените такси за разглеждане на заявленията по ал. 1 подлежат на възстановяване, ако в срок до 3 месеца от влизането в сила на този закон е подадено искане за това от правоимащо лице.

§ 10. (1) В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема наредбите по чл. 80, ал. 5, чл. 100, ал. 4, чл. 124, ал. 5, чл. 166, 171 и чл. 172, ал. 2 и тарифата по чл. 70, ал. 3.

(2) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма издава наредбите по чл. 58, ал. 4, чл. 64, чл. 125, ал. 4 и чл. 143 в срока по ал. 1.

(3) Министърът на здравеопазването и министърът на икономиката, енергетиката и туризма издават наредбата по чл. 145, ал. 3 в срока по ал. 1.

(4) Министърът на образованието, младежта и науката и министърът на икономиката, енергетиката и туризма издават наредбите по чл. 153, ал. 2 в срока по ал. 1.

§ 11. В 3-месечен срок от влизането в сила на този закон, министърът на икономиката, енергетиката и туризма приема решението по чл. 16, ал. 3.

§ 12. Държавните и общинските органи, приели или издали нормативни актове, в които има класификация на видове места за настаняване и заведения за хранене и развлечения, са длъжни в срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон да направят произтичащите от него изменения.

§ 13. (1) Националният съвет по туризъм, консултативните съвети по въпросите на туризма, Експертната комисия по регистрация на туроператори и туристически агенти, Експертната комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти и общинската експертна комисия по категоризация на туристически обекти по този закон се конституират в срок до 3 месеца от влизането в сила на този закон.

(2) Създадените по отменения Закон за туризма съвети и комисии се прекратяват с конституирането на тези по ал. 1.

§ 14. Приетите и издадени на основание на отменения Закон за туризма нормативни актове се прилагат до издаването на съответните нови подзаконови нормативни актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 15. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 63 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 86, 105 и 108 от 2006 г., бр. 37, 41, 52, 59, 108 и 113 от 2007 г., бр. 106 от 2008 г., бр. 12, 23, 74 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 100 от 2010 г. и бр. 19, 77 и 99 от 2011 г.) в § 1 от Допълнителни разпоредби, в т. 45, думите „по смисъла на т. 12” се заменят с „по смисъла на т. 70”.

§ 16. В Закона за местните данъци и такси (обн., ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 71, 83, 105 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 34 от 2000 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г., бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 36 и 105 от 2006 г., бр. 55 и 110 от 2007 г., бр. 70 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 41 и 95 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г. и бр. 19, 28, 31, 35 и 39 от 2011 г.; Решене № 5 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 30 от 2012 г.), се правят следните изменения:

1. В чл. 61р, ал. 3 думите „средствата за подслон и” се заличават.

2. В чл. 61с, ал. 1 думите „средствата за подслон и” се заличават.

3. В чл. 61т думите „по чл. 10, ал. 2” се заменят с „по чл. 11, ал. 2”.

4. В § 1 от Допълнителните разпоредби:

а) в т. 24, буква „а”, думите „средствата за подслон и” се заличават;

б) точка 27 се изменя така:

„27. „Места за настаняване” са съответните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1.”;

в) в т. 29 думите „чл. 3, ал. 3, т. 3” се заменят с „чл. 3, ал. 2, т. 2”;

г) в т. 34 думите „средствата за подслон и” се заличават.

5. В приложение № 4 към глава втора, раздел VI (обн., ДВ, бр. 100 от 2007 г.; доп., бр. 98 от 2010 г.) в т. 1 думите „средства за подслон и” се заличават.

§ 17. В Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г. и бр. 38 и 40 от 2012 г.) в § 1 от Допълнителните разпоредби, в т. 9:

1. Буква „в” се изменя така:

„в) места за настаняване - хотели, мотели, апартаментни туристически комплекси, вилни селища, туристически комплекси, вили, семейни хотели, хостели, пансиони, почивни станции, стаи за гости, апартаменти за гости, къщи за гости, бунгала, къмпинги, както и туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални;”.

2. В буква „е” думите „СПА и уелнес центрове” се заменят с „балнеолечебни (медикъл СПА) центрове, СПА центрове, уелнес центрове и таласотерапевтични центрове”.

§ 18. В Закона за защита на потребителите (обн., ДВ, бр. 99 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 51, 53, 59, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 41, 59 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 102 от 2008 г., бр. 23, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 18 и 97 от 2010 г., бр. 18 от 2011 г. и бр. 38 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В приложение № 1 към чл. 156, т. 1 (ДВ, бр. 18 от 2011 г.), в част III навсякъде думите „средства за подслон или”, „средство за подслон или” и „средството за подслон или” се заличават.

2. В приложение № 4 към чл. 156, т. 4 (ДВ, бр. 18 от 2011 г.), в част III навсякъде думите „средства за подслон или”, „средство за подслон или” и „средството за подслон или” се заличават.

§ 19. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник” с изключение на глава десета, която влиза в сила в 6-месечен срок от деня на обнародването му.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …… 2012 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за туризма

Проектът на нов Закон за туризма е съобразен със:

- актуалните изисквания на Европейския съюз (ЕС) за намаляване на административната тежест;
- Програмата на правителството за по-добро регулиране 2010-2013 г.;
- Закона за дейностите за предоставяне на услуги (Директива 2006/123/ЕО за услугите на вътрешния пазар);
- Закона за признаване на професионалните квалификации (Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионалните квалификации).

Целите на законопроекта са:

1. Да осигури условия за устойчиво развитие на туризма и конкурентоспособен национален туристически продукт;

2. Да създаде условия за развитие на специализираните видове туризъм - културен, балнео, СПА и уелнес, селски, еко, конгресен, детски и младежки, приключенски, спортен, ловен, голф и друг туризъм;

3. Да въведе единни критерии за извършване на туристически дейности и предоставяне на туристически услуги;

4. Да осигури защита на потребителите на туристическите услуги.

Чрез одобряването на законопроекта ще се отчете изпълнението на:

- мярка 32 от предвидените за изпълнение от страна на правителството мерки, произтичащи от членството на Република България в ЕС, ангажимент на Работна група 3 „Право на установяване и свободно предоставяне на услуги”.
- частта от мерки по отношение на туризма от Плана за мерките за оптимизация на държавната администрация на Съвета за административна реформа.

С проекта на Закон за туризма се цели постигането на следните резултати:

- Подобряване координацията в управлението на туризма на национално ниво чрез разширяване функциите на Националния съвет по туризъм (НСТ)

Законопроектът разширява кръга на въпросите, които се разглеждат, обсъждат и решават от Националния съвет по туризъм (НСТ), в сравнение с действащите към момента норми, касаещи компетентността и дейността на съвета (глава втора „Държавна политика и органи за управление на туризма", чл. 7 и 8).

Целта е въпроси, които са от компетентността на други министри, но оказват съществено влияние върху туризма, и лицата, извършващи туристически дейности и предлагащи туристически услуги, да бъдат обсъждани и анализирани в рамките на НСТ и членовете на съвета да имат възможност да изразят своето становище пред министъра на икономиката, енергетиката и туризма. По този начин се цели да се подобри координацията и комуникацията както между отделните министерства с функции, които пряко или косвено влияят върху развитието на туризма, така и с по-широк кръг заинтересовани страни - чрез поставянето на тези въпроси за разглеждане пред НСТ ще се предостави възможност на представителите на туристическия бранш да изразят своето мнение и да дадат своите препоръки при вземането на дадено решение.

- Създаване на органи с участието на представители на туристическия бранш

Наред със запазването на определящата роля на държавата във формирането и осъществяването на националната политика за развитие на туризма (ясно и изчерпателно са закрепени функциите и правомощията на ресорния министър, областните управители и кметовете на общини) се възприема нов подход на широко участие на заинтересованите частни субекти в провеждането на политиката в областта на туризма. Тази концепция се проектира във формиране на различните консултативни и експертни звена, които трябва да подпомагат определянето и провеждането на националната и местната политика. С включването на представители на туристическия бранш в основните органи и организации на всички нива – Националния съвет по туризъм, организации за управление на туристическите райони, експертни комисии към централната и местната администрация, консултативни съвети при кметовете на общини, се цели постигане на максимална откритост, публичност и прозрачност на действията по формиране на политики и вземане на решения в областта на туризма. Тази публичност дава възможност на бранша да участва в процеса на вземане на решения и е гаранция за по-голяма законност, ефективност и отговорност на управлението в туризма.

Правата, които се предоставят на туристическия бизнес чрез широкото въвличане на неговите сдружения в различни органи и организации на различни нива, изискват наличието на прозрачни критерии, условия и ред, при които тези права се получават и упражняват, осигурени с въвеждането на ясни правила за видовете туристически сдружения, тяхната представителност и вписването им в Националния туристически регистър (НТР).

Действащият Закон за туризма (чл. 14) посочва, че туристическите сдружения се вписват в НТР, без да поставя и проследява периодично спазването на съществени изисквания относно тяхната членска маса, организационен живот и принос към туристическото развитие. Като процедура законът не посочва какви документи следва да представят сдруженията за вписване в регистъра, съответно какъв документ получават за извършеното вписване, кога и при какви условия се заличават от регистъра, каква е тяхната роля за развитието на туризма. Поради тези обстоятелства към момента в НТР на практика са вписани всички сдружения, които са заявили желанието си за това и техният брой е над 150, без извършените вписвания да осигуряват търсените гаранции, че сдруженията осъществяват реално представителство на съответните заинтересовани страни.

Новият законопроект (глава четвърта „Туристически сдружения", чл. 47 и сл.) значително разширява кръга въпроси, които са свързани с дейността на туристическите сдружения, определя условията и реда, при които те се вписват в НТР, съответно заличават, определя значението им при формирането и провеждането на политиката в туризма чрез посочване на тяхното участие в редица органи и организации. Прецизират се и се разписват нови легални дефиниции на понятията „местно", „регионално", „браншово", „продуктово" и „професионално" туристическо сдружение. С разписването на правилата за туристическите сдружения се запълва съществуващата празнота в действащата нормативна уредба относно туристическите сдружения, които имат своята важна роля в туристическия живот на страната.

Законопроектът регламентира по-прецизно в сравнение с действащия Закон за туризма и участието на представители на туристическия бранш чрез съответните организации, в които те членуват, в Експертната комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти (към министъра на икономиката, енергетиката и туризма), в Експертната комисия по категоризация на туристически обекти (към кметове на общини), в Експертната комисия за регистрация на туроператори и туристически агенти (към министъра на икономиката, енергетиката и туризма), в консултативните съвети за развитие на туризма (към кметове на общини).

- Въвеждане на регионално ниво в структурата за управление на туризма чрез създаване на нормативна основа за туристическо райониране на страната

Следвайки световните тенденции в развитието на туризма, следващите години ни очакват редица предизвикателства и възможности, които налагат да възприемем координиран подход на национално равнище, като същевременно зачитаме особеностите на регионите на страната във всяко отношение. От друга страна България може също да привлече туристи от развиващите се пазари, желаещи да прекарат ваканцията си у нас. Според сегашните демографски тенденции след няколко години най-вероятно ще се увеличи броят на по-възрастните туристи, което означава, че туристическите ни продукти и инфраструктура трябва да бъдат по-добре пригодени за целта. Необходимо е също да се осигури по-голяма устойчивост на нашите туристически продукти, като така ще реализираме ангажиментите си, свързани с изменението на климата и зависимостта ни от водните и енергийните ресурси например. Постоянното развитие на информационните и комуникационните технологии също предлага нови възможности, които трябва да бъдат използвани.

Във връзка с горното за първи път в туристическото законодателство чрез настоящия законопроект (глава трета „Туристически райони", чл. 15 и сл.) се поставя въпросът за туристическото райониране на страната и управлението на туристическите райони с цел формиране на регионални туристически продукти и осъществяване на регионален маркетинг и реклама.

В световен мащаб туристическото райониране е утвърдена практика както като маркетингов инструмент, така и като структура за управление на съответната дестинация. Принципите на формиране на районите, тяхното управление и функции се определят на национално ниво съобразно административното устройство, степента на туристическо развитие, туристическата политика, целите на районирането и други специфики на съответната държава. Районите обикновено имат общи културни и природни характеристики, често носят името и/или съвпадат териториално с географска област или административна единица (провинция, област) или имат наименования, създадени специално за туристически цели. Във функционално отношение туристическите райони (съответно организациите, които ги управляват) имат различна роля в туристическия сектор, като най-масово е тяхното приложение в областта на туристическия маркетинг.

Законопроектът предвижда туристическите райони да покриват цялата територия на страната и да бъдат съобразени с общинските административни граници, като територията на една община няма да може да

бъде разделяна между два района и няма да може да принадлежи едновременно към два различни туристически района. Районите ще имат наименование, лого и слоган. Туристическите райони ще се обявяват с решение на министъра на икономиката, енергетиката и туризма. Решението ще се базира на разработена и утвърдена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма Концепция за туристическо райониране на страната.

Управлението на районите се предоставя на организации за управление на туристическите райони (ОУТР), които се създават като юридически лица по силата и по реда на Закона за туризма. Съгласно проекта на територията на един туристически район може да съществува само една ОУТР. Тези организации ще включват задължително в своето наименование „туристически район", като правото на това наименование ще имат само организациите, които са регистрирани в съответствие със закона. Организациите за управление на туристическите райони ще имат право да извършват стопанска дейност, свързана с основния им предмет на дейност.

Членството в организациите ще е на доброволен принцип, като с оглед значимата им роля и необходимостта да се провокира публично-частно партньорство в областта на регионалния туристически маркетинг и възможността да бъдат подпомагани от държавата се поставя минимален праг за броя и типа лица, които могат да учредят организацията.

Държавата ще осъществява контрол над дейността им чрез предвидени правомощия на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Планираните организации за управление на туристическите райони ще позволят представянето на отделните общини да бъде интегрирано в рамките на регионален продукт, което е важна предпоставка за успех на международния пазар и едновременно ще повиши ефективността на вложените в маркетинга и рекламата средства – представянето на една община на международна туристическа борса например ще бъде много по-евтино и би генерирало по-голям интерес, когато е в рамките на туристическия район, отколкото самостоятелно. В рамките на българския туристически пазар общините биха могли да се рекламират и самостоятелно, което е съобразено в законопроекта, тъй като за българския турист не е от такова значение регионалното асоцииране на една дестинация.

Въвеждането на нови структури е подчинено изцяло на стремежа да се подобри конкурентоспособността на българския туризъм. Към настоящия момент България е от малкото държави в Европа, които не използват туристическото райониране като маркетингов инструмент, което е значително изоставане спрямо подчертаната характеристика на туристическото търсене да бъде ориентирано към регионални продукти. От друга страна, всяка

реализирана нощувка като краен резултат от туристическата дейност, съответно генерираните приходи, в т.ч. от туристически данък, е плод на съвместните усилия както на частния сектор и на местната администрация, така и на държавата, особено по отношение на националния маркетинг и общата инфраструктура. В този смисъл законопроектът предвижда цялостна схема в областта на туристическия маркетинг, включваща национално, регионално и местно ниво, отчитаща приноса на всички лица, ангажирани с формирането на туристическия продукт, и съобразена с актуалните тенденции на туристическия пазар, включително с поведението на конкурентни на България дестинации.

- Стимулиране участието на местните общности в туристическото развитие чрез разширяване обхвата на общинските програми за развитие на туризма

Принципът, действащ към момента в Закона за туризма и в Закона за местните данъци и такси за разходване на събрания туристически данък само за мероприятия, включени в програмата за развитие на туризма на територията на дадена община, е възпроизведен и в настоящия законопроект. С цел по-голяма прецизност и съответно улеснен контрол върху разходването на средствата от събрания туристическия данък на територията на съответната община законопроектът (чл. 11, ал. 2) по-детайлно посочва дейностите и мероприятията, които се включват в програмата, а именно:

1. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти;

2. изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите;

3. изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината;

4. организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма;

5. провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;

6. реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения;

7. взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район;

8. подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти.

Много съществена промяна е предвидената в законопроекта възможност кметовете на общини да могат да контролират дали съответният туристически обект е категоризиран или не. Освен това кметовете на общини ще могат да контролират воденето на хотелиерския регистър – за броя на реализираните нощувки в съответния обект, намиращ се на територията на дадената община. Самите кметове са заинтересовани хотелиерите да водят тези регистри, тъй като събирането на туристическия данък е в интерес на самата община, още повече, неговото разходване е само за мероприятия, свързани с развитието на туризма на територията на общината.

- Създаване на нормативна основа за формиране на Национална мрежа на туристическите информационни центрове (ТИЦ)

Действащият Закон за туризма отделя твърде незначително място и не съдържа правила за работа на туристическите информационни центрове. В същото време те играят важна роля в развитието и популяризирането на дадена туристическа дестинация и в прякото обслужване на туристите на място. Една от основните функции на подобни центрове е да предоставят на туристите пълна информация за региона, за природните и културните забележителности, за възможностите за настаняване, за ресторантите и магазините, за местните събития и фестивали, за туристическите атракции и забавленията, както и за обществения транспорт. Там е мястото, където човек би могъл да си купи туристическа карта, пътеводители, сувенири или пък да получи брошури и други информационни материали. Освен това ТИЦ могат да се превърнат и в чудесно място за изява на местната култура и бит.

Отчитайки ключовото място на ТИЦ за набиране и разпространяване на информация за разнообразни продукти и услуги, за подпомагане на национални и местни политики и пълноценно използване на туристическия потенциал на региона, законопроектът въвежда няколко основни момента, свързани с дейността им и с бъдещото им включване в единна туристическа система, функционираща въз основа на единни стандарти (глава пета „Туристически информационни центрове. Национална мрежа на туристическите информационни центрове”, чл. 57 и 58).

Предвижда се разработването и приемането на наредба за единните стандарти за работа на ТИЦ, чиято цел е да се посочат основните правила, които следва те да спазват при упражняване на дейността си, като например: да използват отличителен знак (лого) като част от външната декорация на помещението; да обозначат ясно часовете на работно време и възможностите за получаване на информация във и извън работното време; да разполагат с интерактивно табло, екрани или други средства за

предоставяне на информация след работно време; да осигуряват общодостъпна, точна, систематизирана и разбираема информация за предлаганите дейности и допълнителни туристически услуги. В този смисъл наредбата ще посочва изискванията към помещението, към персонала и към вида на предоставяната информация от центровете. Очакваните резултати от разработването и прилагането на наредбата са ясен, последователен и обоснован подход в политиката за подкрепа на ТИЦ, повишена информираност на туристите, нарастване на удовлетвореността от туристическата информация и информационното обслужване, повишено използване на ТИЦ. Законопроектът предвижда информация за ТИЦ да се публикува в Националния туристически регистър.

Извършено от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма проучване за ефективността на националния маркетинг посочи, че ТИЦ са четвъртият по значение източник за търсене на туристическа информация след интернет, държавната администрация и специализираните печатни издания у нас. За 41,5 на сто от посетителите те са основен канал за запознаване с интересни забележителности и маршрути, места за настаняване, развлечения и почивки на територията на общината.

- Хармонизиране със законодателството на ЕС на разпоредбите за извършване на туроператорска и туристическа агентска дейност

Законопроектът дава възможност на лица, регистрирани по съответното законодателството на друга държава – членка на ЕС, или на държава – страна по Споразумението за създаване на Европейското икономическо пространство, да упражняват дейност като туроператор или туристически агент и да извършват хотелиерство, което е в съответствие с разпоредбите на чл. 43 и 49 от Договора за създаване на Европейската общност, които пряко и безусловно постановяват принципа на свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги, както и с член 16, параграф 2, буква „б” от Директива 2006/123/ЕО за услугите на вътрешния пазар, транспонирани в Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

Предложеният законопроект е съобразен с Директива 2006/123/ЕО за услугите на вътрешния пазар (член 8, параграф 1), съгласно който „държавите членки гарантират, че всички процедури и формалности, свързани с достъпа до и упражняването на дейности по предоставянето на услуги, могат да бъдат лесно изпълнени от разстояние и по електронен път, ... със съответните компетентни власти.”.

Законопроектът създава възможност туроператорска и/или туристическа агентска дейност на територията на страната да може да извършва освен от лица, регистрирани по Закона за туризма, и от лица, законово установени в друга държава членка с намерение трайно да

извършват дейността в Република България, или такива, които за първи път ще се установят на територията на Република България за извършване на дейността, или такива, които са установени в друга държава членка, но временно ще предоставят услуги на територията на България.

С цел намаляване на административната тежест и задълженията за информиране към бизнеса и неговото улесняване освен по-опростена процедура при кандидатстване в сравнение с действащия Закон за туризма се допуска и подаване на заявленията за регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност и за категоризация на туристически обекти и по електронен път.

Отчитайки навлезлите нови информационни и комуникационни технологии, законопроектът въвежда за първи път допустимост на сключването на договор за организирано туристически пътуване с обща цена и по електронен път, както и издаването на електронен туристически ваучер и електронна резервационна бланка.

Законопроектът въвежда и възможността за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност само по електронен път (чрез сайт), като са редуцирани изискванията към съответните лица при кандидатстване, които към момента съществуват в действащия Закон за туризма. Чрез въведените нови правила по безспорен начин се установява, че т. нар. сайтове за групово пазаруване при определени обстоятелства и предлагани услуги са туристически агенти по смисъла на закона и следва да притежават регистрация за извършване на този вид дейност.

Със законопроекта се създава правна възможност за приемане на наредба от Министерския съвет за условията и реда за извършване на детски и ученически отдих и туризъм, организиран от детските градини, училищата и обслужващите звена в системата на народната просвета, която ще следва да се внесе за разглеждане от министъра на икономиката, енергетиката и туризма и министъра на образованието и науката. Приемането на въпросната наредба е изключително важно и има за цел да замени действащата към момента Наредба № 2 от 1997 г. за организиране на детски и ученически отдих и туризъм, тъй като тя е остаряла и в някои от частите си противоречи на действащия Закон за туризма, а би противоречала и на настоящия законопроект. Целта на тази наредба е да се разписват ясни правила за провеждане на всички форми на детски и ученически отдих и да се определят изискванията, при които категоризирани места за настаняване могат да предоставят услугата „детски лагер”.

Законопроектът в сравнение с предвиденото в действащия Закон за туризма значително разширява разпоредбите за задължителната застраховка „Отговорност на туроператора”. Ясно и подробно са описани правата и

задълженията на туроператори и застрахователи. Разписана е наказателната отговорност за неспазващите изискванията на закона, свързани със застраховката туроператори.

- Адаптиране на законодателната рамка за решаване актуалната проблематика на хотелиерския сектор чрез въвеждане на срочна категоризация, децентрализация на дейности в производствата по категоризация, разширяване обхвата на обекти, подлежащи на категоризация, предефиниране на видовете обекти в хотелиерството, въвеждане на уведомителен режим за лицата, предоставящи кетъринг услуги

В сравнение с действащия към момента Закон за туризма законопроектът въвежда нови видове туристически обекти, подлежащи на категоризиране, а именно: „апартаментни туристически комплекси", „хостели" и „апартаменти за гости". Предлага се наименованията на съществуващите туристически обекти „самостоятелни стаи" и „къща" да се променят съответно на „стаи за гости" и „къща за гости".

Минималните задължителни изисквания спрямо новите и съществуващите обекти за определяне на съответната им категория ще бъдат разработени и разписани в Наредба за категоризиране на местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения в 6-месечен срок от обнародването на закона в „Държавен вестник".

Въвеждането на новите обекти е продиктувано от тяхното реално съществуване на практика, както и с цел „осветяването" им от сивия сектор.

Законопроектът създава възможност хотелиерство и ресторантьорство да се извършва освен от търговци по смисъла на Търговския закон и от такива по съответното законодателството на друга държава – членка на ЕС, или на държава – страна по Споразумението за създаване на Европейското икономическо пространство.

Изготвените промени уреждат и възможността „хотелиерство" в стаи за гости да може да се извършва и от лице, което не е търговец по смисъла на Търговския закон, когато те са част от обитаваното от него жилище. Въведеното изключение кореспондира с разпоредбата на чл. 2, т. 3 от Търговския закон. Под „обитавано жилище" ще се разбира жилището, в което лицето, извършващо хотелиерство, живее и то е неговият настоящ адрес по адресна регистрация.

Предлага се замяна на безсрочността на удостоверението за категория със срочност – 5 г. за местата за настаняване, заведенията за хранене и развлечения, прилежащи към тях, и за самостоятелните места и заведения; за туристическите хижи и прилежащите им заведения за хранене. Мотивът в тази посока е повишаване качеството на предлаганите туристически услуги в туристическите обекти. Освен това, като се има

предвид, че жизненият цикъл на едно заведение за хранене и развлечение е между 6 и 18 месеца, а на хотелите – между 3 и 4 години, подновяването на категорията след нужната задълбочена проверка на място е логично действие. В подкрепа на това решение е и фактът, че поради динамичния характер на туризма като отрасъл нормативната база търпи непрекъсната промяна и усъвършенстване, като се отчитат и световните тенденции в развитието на този бранш, което на практика означава, че туристическите обекти са покрили различни изисквания (едните значително по-високи и откъм изграждане и откъм обзавеждане) за една и съща категория, което, разбира се, рефлектира върху туриста и услугата, която получава. Освен това трябва да се има предвид, че след проверката на място за определяне на категория на обекта ситуацията в него се променя. На много от общите за ползване помещения се сменя предназначението им и реално тези обекти престават да покриват всички изисквания за съответната категория. И не на последно място – материалната база остарява морално и този период на овехтяване, амортизация и пр. е в рамките на 5 години.

Разписва се процедурата относно понижаването на категорията на туристически обект, тъй като тази възможност към момента е разписана само в Наредбата за категоризиране на средствата за подслон, местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения, а при регистрационен режим, какъвто е категоризирането на туристическите обекти, цялата административна процедура следва да бъде разписана в закона съгласно изискванията на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

Въвежда се уведомителен режим за лицата, предоставящи кетъринг услуги, с цел извършване на контрол върху стопанската дейност, като същевременно не се поставят строги административни бариери за стартиране и упражняване на този вид дейност.

Важен нов момент в законопроекта е отпадането на два регулаторни режима: категоризацията на плажовете, която в значителна степен дублира съответните концесионни договори и в този смисъл е нецелесъобразен режим, и категоризацията на ски пистите, поради това че съществуващият в действащия Закона за туризма подход е на практика неприложим, тъй като е установено механично смесване на природни и икономически критерии за определянето на категория. Световна практика е обозначаването на ски пистите да бъде с оглед на тяхната трудност. Във връзка с това законопроектът вменява задължения за определени лица, свързани с обезопасяването и информационната обезпеченост на туристическите обекти - плажове и ски писти, без да въвежда допълнителна административна тежест за тях.

• Подобряване качеството на услугите и защитата на потребителите чрез въвеждане на нормативи за предоставяне на допълнителни туристически услуги – услуги в балнеолечебни (медикъл спа), спа, уелнес и таласотерапевтични центрове; от екскурзоводи, ски-инструктори, планински водачи; на плажове и повишаване на сигурността и безопасното им ползване

Законопроектът предвижда прилежащите центрове към места за настаняване и самостоятелните центрове, изградени, оборудвани и обзаведени за предоставяне на балнеолечебни (медикъл СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтични услуги да подлежат на сертифициране по реда на закона. Право да използват в наименованието си абревиатурата „СПА”, съответно обозначенията „Балнеолечебен (медикъл СПА)”, „СПА”, „Уелнес” и „Таласотерапевтичен” или да предоставят услуги, обединени под наименованията „Балнеолечебни (медилъл СПА) услуги”, „СПА/Уелнес/Таласотеравтични услуги”, посочени в рекламни брошури, листовки или на интернет страници, ще имат само лицата, извършващи дейност в сградите или помещенията, получили сертификат за „балнеолечебен (медикъл СПА) център”, „СПА център”, „уелнес център” или „таласотерапевтичен център”.

Целта на въвеждането сертифициране, което ще се извършва от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, е да се въведе ред за предоставяне на тези изключително важни за туризма и същевременно добили широка популярност услуги, от които в голяма степен зависи и здравето на потребителите им. Покриването на изискванията, които ще бъдат разписани в наредба, ще гарантира качествена и безопасна услуга. Недвусмислено и без „заблуждаваща реклама” ще се посочва видът на центъра и предоставяните в него услуги. Така ще се избегне възможността хотел, в който има изградено едно джакузи, с една сауна да се определя за „спа”, поставяйки абревиатурата в наименованието си (нещо, което за съжаление се среща твърде често на практика).

Законопроектът въвежда основните правила за упражняване на професиите „Екскурзовод”, „Планински водач” и „Ски инструктор”, като за всяка професия ще бъде приета отделна наредба, която ще посочва образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професиите и за признаване на такава правоспособност, придобита в държава - членка на ЕС и на Европейското икономическо пространство, в Швейцария и в трети държави.

Необходимостта от въвеждане на правоспособност за упражняване на професиите се базира на обществената им значимост за предлагане на висококачествена туристическа услуга. При наличието на свободен пазар

чужди граждани, ако отговарят на изискванията и спазвайки определените правила, ще могат да упражняват професията си в България, но същевременно и нашите екскурзоводи, планински водачи и ски инструктори ще имат правото при аналогични условия да упражняват професията си зад граница. По този начин упражняването на тези професии ще бъде съобразено със Закона за признаване на професионалните квалификации (Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионалните квалификации).

Действащият Закон за туризма не урежда дейността на екскурзоводите, планинските водачи и ски инструкторите. Същевременно от качеството на техния труд до голяма степен зависи удовлетвореността на туристите и тяхната безопасност по време на престоя им в България. Лицата, упражняващи тези професии, следва да притежават определени професионални и лични качества, знания и умения, които да им позволяват да предоставят услугите на необходимото ниво, така че да задоволят по най-добрия начин съответните потребности на туристите и да допринасят за повишаване качеството на туристическия продукт като цяло.

С цел да се предотвратят тежки и трагични инциденти се създава предпоставка за приемането на наредба за техническата експлоатация на плувните басейни. Посочва се контролният орган и се предвиждат санкции за лицата нарушители.

- Подобряване на действащи норми, актуализиране и прецизиране, въвеждане на нови понятия и правила

Законопроектът за туризма въвежда допълнителни дефиниции и разграничения по отношение на доставчиците на туристически услуги. От една страна, това ще спомогне за въвеждането и дефинирането на нови туристически продукти на пазара, а от друга – ще въведе по-адекватна регулация и разпределение на отговорностите между доставчиците.

Законопроектът работи по отношение на диференциране на доставчиците в две основни насоки: подробно дефиниране на туристическите дейности и на туристическите обекти.

Детайлното описание на дейностите в законопроекта (чл. 3, ал. 1) постига ефекта на по-добро прилагане на регулациите. По този начин се избягват спорове дали една дейност е туристическа или не. Това има пряк ефект към задълженията на сектора за спазване разпоредбите на закона и понасяне на отговорността от евентуалното им нарушение, както и точното разпределение на тази отговорност. Освен това финансовите задължения, задълженията по разкриване и оповестяване на определени факти от работата на т.нар. доставчици на туристически услуги и добросъвестно сътрудничество с местната и централната администрация ще се повлияят

позитивно, тъй като със законопроекта се въвежда и единна система за туристическа информация. Логичният ефект от допълнителното косвено разграничение на доставчиците на туристически услуги чрез детайлизиране на дейностите по доставка на туристически услуги ще доведе до повишение на постъпленията от такси, категории и др. Това ще бъде предпоставка за създаването на по-широка и достоверна база данни за процесите, тенденциите и динамиката на туристическата дейност и по-добро управление на политиките и програмите в туризма от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Друг важен аспект и аргумент за детайлизирана класификация на туристическите дейности, както и видовете туристически обекти (чл. 3, ал. 2) е възприемането и разпознаването от закона на вече съществуващи дейности като такива. С това ще се избегне приблизителното и неточно класифициране, а и категоризиране и сертифициране на туристически обекти. Дефакто новите класификации в закона както за туристическите дейности така и за туристическите обекти дефинират вече реално съществуващи обществени отношения, които не са оформени и обхванати от сега действащия Закон за туризма.

Законопроектът значително завишава размера на глобите и имуществените санкции в сравнение с действащия Закон за туризма. Целта е засилване на превантивния ефект и ограничаване на възможността от нарушаване на законовите норми, тяхното заобикаляне, както и появата на рецидиви. Съществен аргумент за повишения размер е силният социален ефект и широкият обществен отзвук при извършване на нарушения по закона, както и силно мултиплициращите се негативни ефекти върху туристическата индустрия.

Със законопроекта се въвеждат изцяло нови понятия, чиито легални дефиниции са разписани в Допълнителната разпоредба, а именно: „Екскурзиант", „Вътрешен туризъм", „Входящ туризъм", „Изходящ туризъм, „Екскурзия", „Туристическа дестинация", „Туристически район", „Туристическа атракция", „Бранд", „Екскурзовод", „Планински водач", „Ски инструктор", „Апартаментен туристически комплекс", „Хостел", „Апартаменти за гости", „Балнеолечебни (медикъл СПА) услуги", „СПА услуги", „Уелнес услуги", „Таласотерапевтични услуги", „Балнеолечебен (медикъл СПА) център", „СПА център", „Уелнес център", „Таласотерапевтичен център", „Ротел", „Ботел", „Флотел", „Временно предоставяне на услуги от туроператор и/или туристически агент", „Професионално туристическо сдружение", „Детски лагер", „Национален курорт", „Повторно нарушение", „Системно нарушение", „Обитавано жилище".

Някои от съществуващите легални дефиниции на понятия в действащия Закон за туризма са прецизирани. В законопроекта са разписани и дефинициите на видовете места за настаняване, заведения за хранене и развлечения и туристически хижи и прилежащите към тях заведения за хранене, които към момента бяха разписани не в закона, а в съответните наредби за категоризиране.

В заключение може да се каже, че новият Закон за туризма ще упражни значително въздействие върху групата на доставчиците поради:

- По-изчерпателното дефиниране на туристическите дейности;
- По-изчерпателното дефиниране на туристическите обекти;
- Новите туристически дейности и нови обекти дават възможност да се регламентират съществуващи обществени отношения в туристическия сектор, което ще се отрази върху доставчиците чрез непрекъснат натиск за по-качествена и конкурентоспособна дейност;
- Новите дефиниции на практика водят към диференцирането и създаването на нови туристически продукти и тяхното по-точно сегментиране и насочване към определени потребителски групи;
- Индиректно новият Закон за туризма спомага за обособяването на нови групи доставчици на туристически услуги на пазара, опериращи в нови пазарни ниши, което в дългосрочен аспект ще влияе благоприятно на развитието на туристическата индустрия у нас.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Цветан Цветанов)